

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Ministerstvo pro místní rozvoj

Zpráva o plnění Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR 2014 - 2020

za období 1. 1. 2016 - 31. 12. 2017

Verze 26. 6. 2018

Rozvoj ve všech oblastech

Obsah

1	Úvod	2
1.1	Představení Koncepce a důvod zpracování Zprávy o plnění Koncepce	2
1.2	Strategická vize Koncepce	2
1.3	Globální cíl Koncepce	3
1.4	Kontextové indikátory Koncepce	3
1.5	Priority a opatření	4
2	Vývoj cestovního ruchu v ČR	4
2.1	Vývoj cestovního ruchu ve vazbě na plnění kontextových indikátorů	4
2.1.1	Satelitní účet cestovního ruchu	4
2.1.2	Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu a shrnutí vývoje cestovního ruchu	6
2.1.3	Hrubý domácí produkt cestovního ruchu	10
2.1.4	Spotřeba příjezdového cestovního ruchu v ČR	11
2.1.5	Spotřeba domácího cestovního ruchu v ČR	11
2.1.6	Devizové příjmy z cestovního ruchu v ČR a jejich podíl na HDP	12
2.1.7	Souhrnný přehled za roky 2016 a 2017	12
2.2	Vývoj indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu ČR	13
3	Implementace Koncepce ve sledovaném období	14
3.1	Zpracování Akčního plánu ke Konceptu na roky 2017 - 2018	14
3.2	Přehled plnění Koncepce dle priorit	15
	Priorita č. 1 Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu	15
1.1	Zkvalitňování podnikatelského prostředí v cestovním ruchu	15
1.2	Výstavba a modernizace základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu	17
1.3	Zkvalitnění nabídky služeb cestovního ruchu	21
1.4	Zkvalitnění nabídky primárního potenciálu cestovního ruchu	24
	Závěr průběhu implementace PO 1:	28
	Priorita č. 2 Management cestovního ruchu	29
2.1	Podpora činnosti destinačních společností	29
2.2	Posílení a inovace řízení destinace	30
2.3	Rozvoj lidských zdrojů	32
	Závěr průběhu implementace PO 2:	38
	Priorita č. 3 Destinační marketing	39
3.1	Marketingová podpora domácího a příjezdového CR	39
3.2	Tvorba a marketing národních a regionálních produktů cestovního ruchu	41
3.3	Marketingové informace	44
	Závěr průběhu implementace PO 3:	45
	Priorita č. 4 Politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj	46
4.1	Politika cestovního ruchu jako součást hospodářské a regionální politiky	46
4.2	Statistika a výzkum v cestovním ruchu	51
4.3	Krizové řízení a bezpečnost	53
	Závěr průběhu implementace PO 4:	57
4	Alokace na podporu cestovního ruchu vynaložená z veřejných rozpočtů	58
5	Přílohy	64
5.1	Příloha č. 1) Zjednodušené SWOT analýzy	64
5.2	Příloha č. 2) Seznam zkratk	67

1 Úvod

1.1 Představení Konceptce a důvod zpracování Zprávy o plnění Konceptce

Konceptce státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2014 – 2020 (dále jen „Konceptce“) představuje základní strategický materiál definující základní rozvojové směry v oblasti cestovního ruchu (dále také „CR“), které by měly být v období do roku 2020, respektive 2022 podpořeny.

Schválením Konceptce vláda ČR deklarovala zájem o rozvoj cestovního ruchu jako odvětví národního hospodářství, které je významným zdrojem příjmů, zaměstnanosti a hospodářského růstu ČR.

Zpracování Zprávy o plnění Konceptce státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2014 - 2020 za roky 2016 - 2017 (dále jen „Zpráva“) vyplývá z usnesení vlády (dále také „uv“) č. 220 ze dne 27. března 2013 ke Konceptci státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 - 2020 a Plánu nelegislativních prací vlády pro rok 2018. Ministerstvu pro místní rozvoj (dále také „MMR“) bylo ve spolupráci s garanty za plnění dílčích opatření Konceptce, respektive spolurealizátory jednotlivých opatření uloženo do 30. 6. 2018 předložit Vládě ČR výše zmíněnou Zprávu.

Konceptce státní politiky cestovního ruchu ČR 2014 – 2020 má celkem 4 priority, 13 opatření a 54 aktivit. Zpráva podává ucelenou informaci o tom, jakým způsobem jsou jednotlivá opatření a aktivity Konceptce naplňovány. Zpracování Zprávy vychází ze struktury priorit a opatření Konceptce.

Opatření a aktivity Konceptce jsou zpravidla dlouhodobého charakteru. Lze konstatovat, že v průběhu sledovaného období probíhalo plnění Konceptce dle popisu opatření a aktivit uvedenému v Konceptci. Celkem 21 aktivit je ve stavu průběžně plněno. Celkem 25 aktivit je ve stavu částečného naplnění cílového stavu. Vzhledem k okolnostem (blíže viz dále) došlo u čtyř aktivit k jejich realizaci jiným způsobem. Plnění u čtyř aktivit se nepodařilo zcela vyřešit, nedošlo ani k jejich částečnému naplnění, respektive plnění jiným způsobem. Těmito aktivitami se bude MMR prioritně zabývat v následujícím období. Bližší podrobnosti k přehledu plnění Konceptce naleznete v kapitole 3.2 Přehled plnění dle priorit.

Za účelem získání podkladů pro zpracování Zprávy MMR oslovilo garanty a realizátory podílející se na implementaci dílčích opatření Konceptce¹.

Zpracovaná Zpráva ve svém důsledku popisuje přehled aktivit realizovaných na podporu cestovního ruchu na národní a regionální úrovni (krajské) prostřednictvím řady zapojených subjektů podílejících se na implementaci Konceptce (jedná se o aktivity ostatních ústředních orgánů státní správy, samosprávních celků, profesních asociací, odborné a akademické veřejnosti).

1.2 Strategická vize Konceptce

Základní strategická vize cestovního ruchu pro období 2014 – 2020		
Atraktivnost	Rozvoj	Znalosti
Destinace Česká republika – jednička v srdci Evropy		
Konkurenceschopnost	Kooperace	Kvalita

Strategická vize cestovního ruchu pro období 2014 - 2020 představuje Českou republiku jako destinaci:

- s vysoce pozitivní mezinárodní image;
- mající kvalitní a atraktivní turistické produkty a programy;
- nabízející kvalitní služby s příjemnou a vzdělanou obsluhou;
- nabízející zajímavé kulturně-historické zážitky, sportovní vyžití, atraktivní přírodní zajímavosti;
- nabízející bezpečné prožití dovolené domácích a zahraničních návštěvníků;
- s běžně aplikovanými principy udržitelného rozvoje v praxi;
- nabízející zajímavé pracovní příležitosti v cestovním ruchu.

¹ Přehled garantů a realizátorů je uveden v Konceptci (strana 62 a 63) a Příloze usnesení vlády ke Konceptci viz web MMR [http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Cestovni-ruch/Konceptce-Strategie/Konceptce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-\(1\)](http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Cestovni-ruch/Konceptce-Strategie/Konceptce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-(1))

1.3 Globální cíl Koncepce

Při formulování globálního cíle Koncepce vychází MMR z toho, že moderní politika cestovního ruchu by měla usilovat o:

- růst konkurenceschopnosti cestovního ruchu České republiky v evropském prostoru a kontextu;
- udržení relativního ekonomického postavení cestovního ruchu v národním hospodářství (tvorba HDP, zaměstnanost především v malém a středním podnikání);
- odstraňování regionálních disparit zejména v hospodářsky slabých problémových regionech;
- podporu využívání kulturního a přírodního dědictví pro rozvoj cestovního ruchu, avšak s garancemi zachování jejich kvality;
- posílení role cestovního ruchu v hospodářské a sektorových politikách státu, včetně posílení monitoringu, vyhodnocování a odstraňování negativních vlivů vzniklých cestovním ruchem na přírodní i socio-kulturní prostředí a veřejné zdraví.

Globálním cílem Koncepce je zvýšení konkurenceschopnosti celého odvětví cestovního ruchu na národní i regionální úrovni a udržení jeho ekonomické výkonnosti jako důsledek dosažení rovnováhy mezi ekonomickým, socio-kulturním, environmentálním a regionálním rozvojem.

Cestou ke zvýšení konkurenceschopnosti celého odvětví cestovního ruchu je plnění následujících strategických cílů Koncepce:

- posilování kvality nabídky cestovního ruchu včetně kultivace podnikatelského prostředí;
- vybudování struktury a kultivace institucí, které efektivně implementují politiku cestovního ruchu;
- zvýšení kvality lidských zdrojů jako klíčového faktoru inovačních procesů;
- zlepšení přístupu poskytovatelů služeb na trhy cestovního ruchu;
- v souladu se zásadami udržitelného rozvoje, intenzivnější využívání efektivních nástrojů a inovací v oblasti řízení a marketingu destinací cestovního ruchu;
- posílení role cestovního ruchu v hospodářské a sektorových politikách státu.

Plnění globálních cílů Koncepce bude sledováno prostřednictvím následujících indikátorů:

1.4 Kontextové indikátory Koncepce

- Počet přenocování domácích návštěvníků v HUZ v České republice
- Počet přenocování zahraničních návštěvníků v HUZ v České republice
- Vytíženost lůžek
- Hodnota indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu v ČR dle World economic forum (WEF)
- Počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu v ČR (přepočet na plný úvazek)
- Hrubý domácí produkt cestovního ruchu
- Spotřeba příjezdového cestovního ruchu v ČR
- Spotřeba domácího cestovního ruchu v ČR
- Devizové příjmy z cestovního ruchu v ČR
- Podíl devizových příjmů z cestovního ruchu na HDP v %

1.5 Priority a opatření

Priority	Opatření
1. Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu	1.1 Zkvalitňování podnikatelského prostředí v CR
	1.2 Výstavba a modernizace základní a doprovodné infrastruktury CR
	1.3 Zkvalitnění nabídky služeb CR
	1.4 Zkvalitnění nabídky primárního potenciálu CR
2. Management cestovního ruchu	2.1 Podpora činnosti destinačních společností
	2.2 Posílení a inovace řízení destinace
	2.3 Rozvoj lidských zdrojů
3. Destinační marketing	3.1 Marketingová podpora domácího a příjezdového CR
	3.2 Tvorba a marketing národních a regionálních produktů CR
	3.3 Marketingové informace
4. Politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj	4.1 Politika CR jako součást hospodářské a regionální politiky
	4.2 Statistika a výzkum v CR
	4.3 Krizové řízení a bezpečnost

2 Vývoj cestovního ruchu v ČR

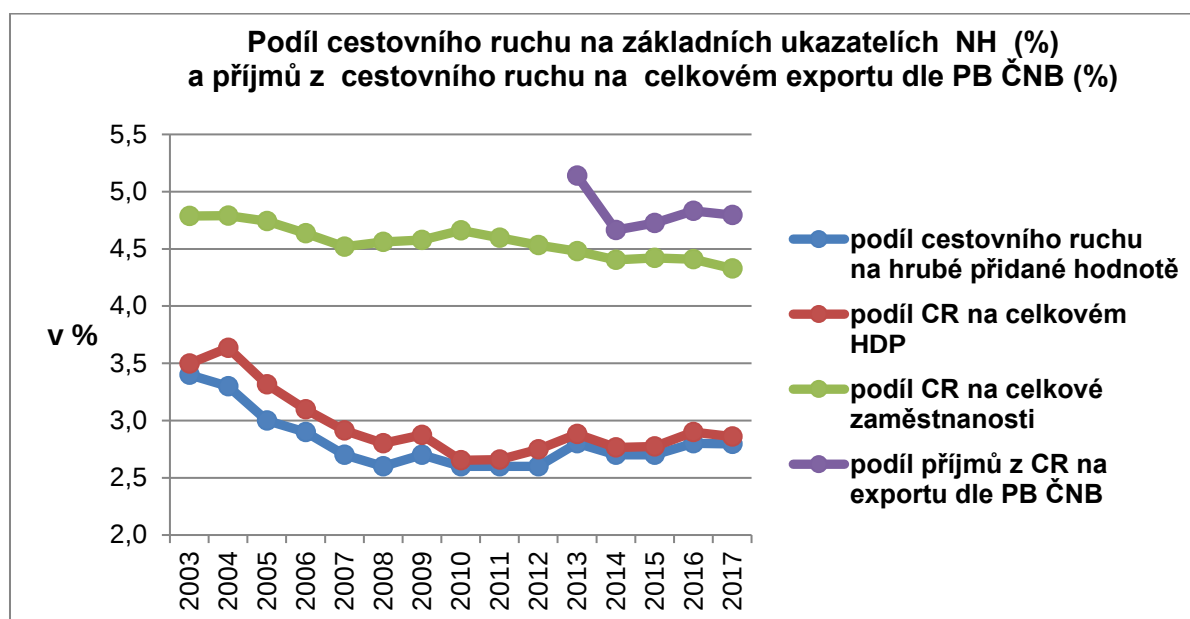
2.1 Vývoj cestovního ruchu ve vazbě na plnění kontextových indikátorů

2.1.1 Satelitní účet cestovního ruchu

Dle makroekonomických údajů Satelitního účtu cestovního ruchu ČR se podíl cestovního ruchu na hrubém domácím produktu ČR (dále také „HDP“) od roku 2014 udržoval na 2,8 %. V roce 2016 se však podíl turismu opět zvýšil na **2,9 %**, jak tomu bylo v roce 2013. Dokonce se dá s velkou pravděpodobností předpokládat, že za rok 2017 se podíl cestovního ruchu na celkovém HDP na této hranici udržel, případně i posílil o několik setin procenta. I přes absolutní **nárůst makroukazatelů turismu** se z dlouhodobého hlediska projevuje spíše rychlejší růst některých průmyslových odvětví (strojírenský průmysl, chemický průmysl, výroba automobilů atd.), což způsobuje, že podíl cestovního ruchu v rámci HDP celého národního hospodářství má dlouhodobě klesající trend, byť v posledních letech **osciluje kolem hranice 2,8 %** celkového HDP České republiky. To však neznamena, že český turismus na tom není dobře, naopak – příjezdový i domácí cestovní ruch jsou zatím **ve velmi dobré formě**.

Podíl cestovního ruchu na celkové zaměstnanosti se od roku 2008, kdy dosáhla přímá zaměstnanost v cestovním ruchu svého maxima (241 tis. osob), dlouhodobě snižuje. Vzhledem k tomu, že většina ostatních výkonových ukazatelů cestovního ruchu (příjezdy a celkové počty přenocování turistů, příjezdy jednodenních návštěvníků, příjmy z cestovního ruchu atd.) dlouhodobě naopak roste a **odvětví cestovního ruchu prožívá velmi dobrá léta**, je nutno tento fakt přisuzovat z největší části určitému **růstu produktivity práce v odvětví**. Od roku 2008 se počet pracovníků v cestovním ruchu až do současné doby snižoval průměrně o přibližně **1 800 osob (cca 0,7 %)**, nicméně **v roce 2016 došlo poprvé od roku 2008 k meziročnímu nárůstu**, a to o 1,67 %. S velkou pravděpodobností by se i za poslední rok (2017) měl dlouhodobý trend poklesu pracovníků v odvětví minimálně zpomalit, neboť ekonomika i samotné odvětví cestovního ruchu prožívá dobré období (být s určitými regionálními disparitami) a stále se objevují nové pracovní příležitosti, především v letní sezóně. Na počet pracovníků v odvětví může mít vliv i vývoj celkové efektivity práce.

Graf č. 1: Podíl cestovního ruchu na celkovém HDP ČR a na celkové zaměstnanosti ČR (v %)

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů ČNB, Satelitního účtu cestovního ruchu ČR, Modulu zaměstnanosti a dalších zdrojů

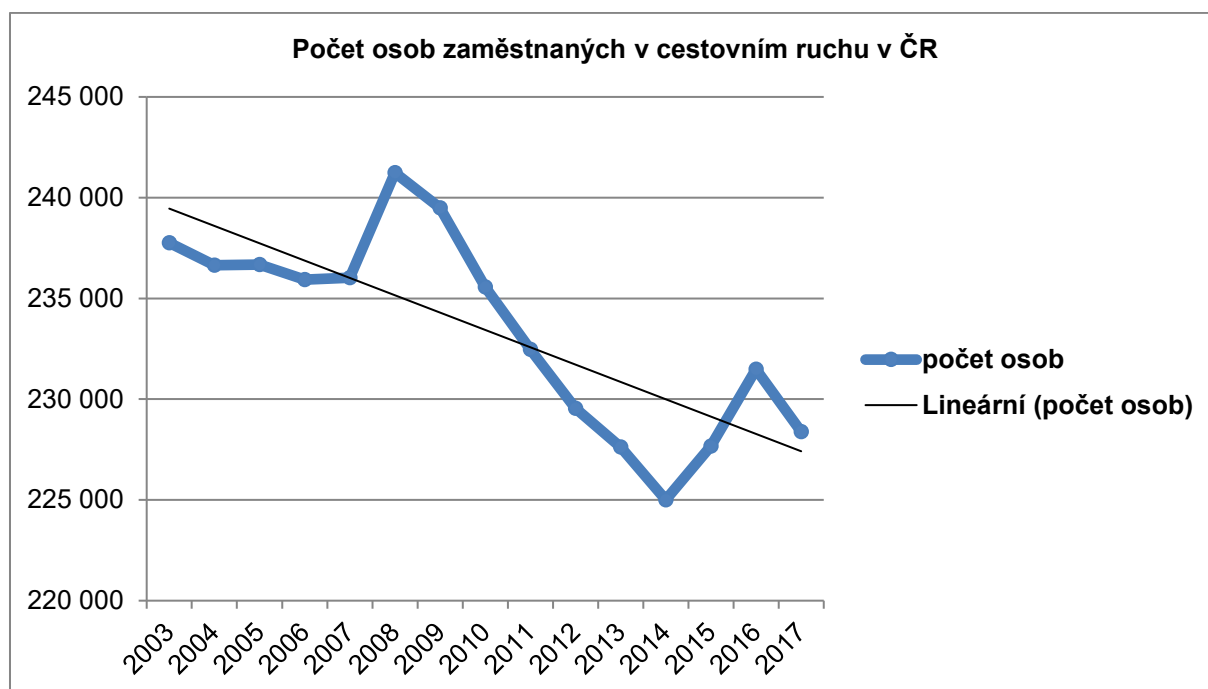
Pozn.: 2015 - 2017 - předběžná data

Vysvětlivky: Národní hospodářství (dále také „NH“), Platební bilance (dále také „PB“), Česká národní banka (dále také „ČNB“)

Z počtu **231,5 tisíc osob** zaměstnaných v cestovním ruchu tvořili **82 % zaměstnanci (190 tis.)** a **18 % „sebezaměstnané“ osoby (41 tis.)**. Dle Modulu zaměstnanosti a výběrového šetření pracovních sil pracuje v oblasti cestovního ruchu nejvíce osob ve **stravování a pohostinství** (přes 67 tisíc osob), v **ubytovacích službách** (přes 40 tis.) a v **cestovních kancelářích a agenturách** (přes 13 tis. osob). Další více než 60 tisíc osob bylo zaměstnáno v odvětvích souvisejících s cestovním ruchem – např. obchodní činnosti, doprava, spoje a telekomunikace, výroba map a upomínkových předmětů. V cestovním ruchu pracovalo o více než 15 tisíc více žen než mužů a tento absolutní rozdíl poprvé od roku 2013 nepatrně klesl. Celkem 83 % zaměstnaných osob mělo středoškolské a každý desátý vysokoškolské vzdělání. Z celkového počtu osob pracujících v cestovním ruchu **poprvé dosáhl podíl nerezidentů 5 %**.

Celkové výdaje cestovního ruchu na území ČR vyjádřené **celkovou spotřebou vnitřního cestovního ruchu** dosáhly v roce 2016 hodnoty **272 mld. Kč**, což bylo **o 8,9 % více** než v roce předchozím. Z toho tvořil **157 mld. Kč příjezdový** cestovní ruch (+ 6,0 %) a zbývajících **115 mld. Kč domácí cestovní ruch** (+ 13,0 %).

Graf č. 2: Počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu České republiky dle ČSÚ

Zdroj: Zpracovalo MMR dle Modulu zaměstnanosti, výběrového šetření pracovních sil a dalších zdrojů

Pozn.: 2015 – 2017 - předběžná data

2.1.2 Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu a shrnutí vývoje cestovního ruchu

Tabulka č. 1: Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v ČR

	Počet hostů			Počet přenocování		
	Celkem	Nerezidenti	Rezidenti	Celkem	Nerezidenti	Rezidenti
2013	15 407 671	7 851 865	7 555 806	43 308 279	22 144 896	21 163 383
2014	15 587 076	8 095 885	7 491 191	42 946 929	22 110 112	20 836 817
2015	17 195 550	8 706 913	8 488 637	47 093 906	23 286 515	23 807 391
2016	18 388 853	9 321 440	9 067 413	49 696 957	24 268 149	25 428 808
2017	20 061 635	10 175 963	9 885 672	53 332 335	26 272 593	27 059 742
	Index počtu hostů			Index počtu přenocování		
	Celkem	Nerezidenti	Rezidenti	Celkem	Nerezidenti	Rezidenti
2017/16	109,1	109,2	109,0	107,3	108,3	106,4
2017/15	116,7	116,9	116,5	113,2	112,8	113,7

Zdroj: ČSÚ, údaje k 28. 3. 2018

Meziroční nárůst příjezdů do hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) ČR činil v roce 2017 celkem 8,8 %, z toho u zahraničních turistů dosáhl 9,0 % a u tuzemců pouhých 8,5 %. Vyplývá to z údajů o návštěvnosti v hromadných ubytovacích zařízeních Českého statistického úřadu.

V absolutní výši se jednalo o více než 20 mil. osob, z toho **10,2 mil. zahraničních a 9,8 mil. tuzemských hostů**. Nejvýznamnější absolutní nárůst příjezdů do HUZ byl zaznamenán u turistů z **Ruska, Číny, Jižní Koreje, Německa, Slovenska a Polska**.

Ve sledovaném období se projevil významný souběh krátkodobých i dlouhodobých **pozitivních faktorů na příjezdový i domácí cestovní ruch**.

Z krátkodobých faktorů jmenujme alespoň velké **sportovní a kulturní akce** roku 2017 (MMR prostřednictvím CzechTourism partnersky spolupracovalo na více než 50 TOP eventech např. Laver Cup, Fed Cup, Moto GP, Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary), které nezvrátil ani **vývoj kurzu koruny k euru** ovlivněný ukončením devizových intervencí ČNB, a v případě **Číny** i intenzivní prohlubování spolupráce v cestovním ruchu mezi oběma zeměmi (otevření přímé letecké **linky Praha – Peking**, příprava linky Praha - Šanghaj, asijské investice uskutečněné v posledních letech v Praze, intenzivní činnost zahraničních zastoupení (ZZ) CzechTourism (v Číně působí 3 ZZ CzechTourism – ZZ Peking, ZZ Šanghaj, ZZ Hong Kong) apod.).

Z dlouhodobých faktorů jde především o rostoucí poptávku jak většiny klasických zdrojových zemí západní i střední Evropy, tak i asijských trhů (zmíněná Čína, Jižní Korea) a dále zastavení poklesu a opětovné oživení poptávky ze strany ruských turistů. Jedním z nejvýznamnějších faktorů, které mají na příjezdy zahraničních turistů největší vliv, je pověst **České republiky jako jedné z nejbezpečnějších destinací** v Evropě i na světě.

Tabulka č. 2: Počet hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních dle zemí v ČR za rok 2016 (TOP 10)

		Příjezdy	Index příjezdy 2016/15	Příjezdy podíl na celku (%)	Přenocování	Index přenocování 2016/15	Ø doba pobytu (dny)
Nerezidenti		9 321 440	107,1	100	24 268 149	104,2	3,60
z toho:							
1	Německo	1 881 095	106,5	20,2	5 623 891	105,7	3,99
2	Slovensko	642 145	111,1	6,9	1 310 222	108,4	3,04
3	Polsko	541 332	111,7	5,8	1 130 176	111,2	3,09
4	USA	515 154	101,2	5,5	1 250 626	99,2	3,43
5	UK	473 986	107,1	5,1	1 211 164	107,2	3,56
6	Rusko	407 529	93,7	4,4	1 894 401	89,4	5,65
7	Itálie	370 511	99,4	4,0	996 277	97,5	3,69
8	Čína	355 847	123,3	3,8	569 111	118,9	2,60
9	Jižní Korea	325 612	122,7	3,5	521 894	124,6	2,60
10	Rakousko	283 521	105,3	3,0	560 891	105,5	2,98

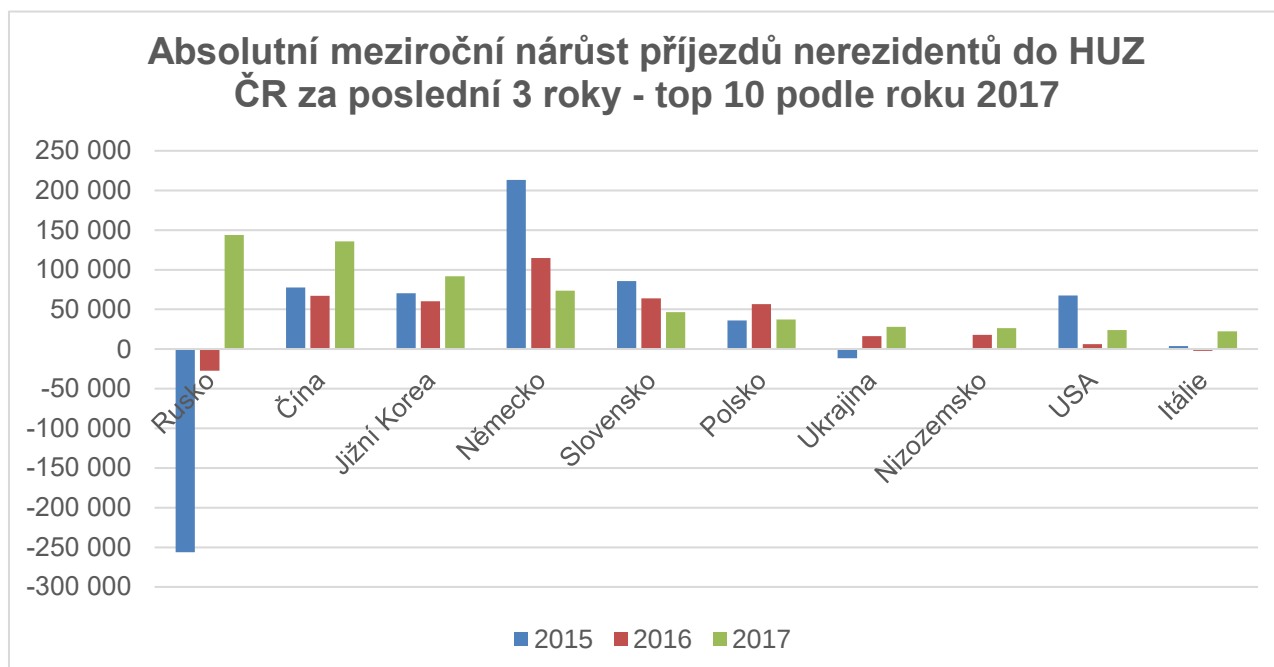
Zdroj: Zpracovalo MMR dle údajů ČSÚ k 5/2018

Tabulka č. 3: Počet hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních dle zemí v ČR za rok 2017 (TOP 10)

	Příjezdy	Index příjezdy 2017/16	Příjezdy podíl na celku (%)	Přenocování	Index přenocování 2017/16	Ø doba pobytu (dny)
Nerezidenti	10 160 468	109,0	100	26 257 013	108,2	3,58
z toho:						
1 Německo	1 962 582	104,3	19,3	5 760 866	102,4	3,94
2 Slovensko	681 917	106,2	6,7	1 373 512	104,8	3,01
3 Polsko	575 643	106,3	5,7	1 187 573	105,1	3,06
4 Rusko	548 318	134,5	5,4	2 560 872	135,2	5,67
5 USA	540 572	104,9	5,3	1 314 436	105,1	3,43
6 Čína	489 845	137,7	4,8	745 352	131,0	2,52
7 UK	470 106	99,2	4,6	1 194 849	98,7	3,54
8 Jižní Korea	415 555	127,6	4,1	653 840	125,3	2,57
9 Itálie	389 578	105,1	3,8	1 067 105	107,1	3,74
10 Rakousko	291 126	102,7	2,9	574 749	102,5	2,97

Zdroj: Zpracovalo MMR dle údajů ČSÚ k 5/2018

Graf č. 3: Meziroční nárůst příjezdů nerezidentů do hromadných ubytovacích zařízení

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů ČSÚ

Dřívější prudký **pokles zájmu občanů Ruské federace** o Českou republiku jako jednu ze zemí EU, byl nejprve více než nahrazen rostoucí poptávkou po České republice v Evropě, Asii i v jiných částech světa. Velmi potěšitelný byl především prudký **nárůst příjezdů z Německa**, které v letech 2012 - 2014 spíše stagnovaly. Je to obrát dobrým směrem, neboť Německo pro nás pravděpodobně bude vždy představovat nejvýznamnější zdrojovou zemi. Zároveň v druhé polovině roku 2016 došlo k zastavení negativního trendu spočívajícím v poklesu počtu ruských turistů. V roce 2017 již jejich příjezdy opět rostly (+ 38,2 %).

Návrat ruské klientely do ČR je velice pozitivním faktorem ovlivňujícím celkové výkony cestovního ruchu ČR, neboť vysoké útraty movité ruské klientely mohly být jen stěží adekvátně nahrazeny. Zejména turisté ze západní Evropy vydávali za svou dovolenou v ČR mnohem méně finančních prostředků. Dle údajů šetření příjezdového cestovního ruchu činily výdaje spojené s návštěvou ČR u ruského turistu v posledních letech okolo 3 250 Kč (osoba/den), kdežto výdaje německého turistu jen cca 1 700 Kč, slovenského okolo 1 160 Kč, čínského 4 850 Kč a jihokorejského 4 800 Kč.

Tabulka č. 4: Čisté využití lůžek (ČVL) a využití pokojů (VP) v hotelech a podobných ubytovacích zařízeních v krajích ČR za rok 2017 (v %)

	ČVL	VP	Meziroční vývoj (rozdíl)	
			ČVL	VP
ČR celkem	50,5	49,9	4,0	3,5
v tom dle krajů				
Hlavní město Praha	67,5	69,5	3,9	4,4
Středočeský	36,0	36,9	2,6	3,3
Jihočeský	46,4	41,9	5,5	4,0
Plzeňský	42,3	37,6	4,0	3,3
Karlovarský	59,2	58,0	5,1	2,7
Ústecký	34,1	32,4	1,9	2,5
Liberecký	44,4	37,2	6,7	4,0
Královéhradecký	47,1	40,5	3,1	2,1
Pardubický	43,3	34,6	3,5	1,3
Vysočina	31,3	29,6	3,3	2,6
Jihomoravský	38,9	38,1	3,9	3,8
Olomoucký	34,2	31,1	3,2	1,8
Zlínský	43,2	41,4	2,3	1,8
Moravskoslezský	36,7	34,1	4,0	3,1

Zdroj: ČSÚ, poslední dostupná data

U **zahraničních turistů** byla tradičně nejnavštěvovanějším krajem **Praha (6 562 518 příjezdů, + 7,4 %)**, dále **Karlovarský kraj (655 tis. příjezdů, + 11,7 %)** – lázeňský region dlouhodobě oblíbený především u významné ruské klientely, v současné době nejnavštěvovanější Němci a hojně navštěvovaný asijskými hosty. Na třetím místě se umístil **Jihomoravský kraj (638 tis. příjezdů)**, kde byl ze všech krajů zaznamenán nejvyšší meziroční nárůst 16,2 %. Druhý nejvyšší nárůst oproti roku 2016 byl dosažen v kraji Středočeském (+ 14,5 %), dále pak v Ústeckém (+ 13,9 %) a Jihočeském (+ 13,8 %).

Češi nejvíce využívali ubytování v kraji **Jihomoravském (1 248 910 příjezdů, + 13,6 %)**, dále v **hlavním městě (1 090 tis. příjezdů, + 7,2 %)** a v **Jihočeském (1 027 tis. příjezdů, + 5,1 %)**. K nejvyššímu meziročnímu nárůstu došlo v kraji Plzeňském (+ 13,6 %), Jihomoravském (+ 13,6 %) a Ústeckém (+ 11,5 %).

Tabulka č. 5: Počet cest dle typu cestovního ruchu a kategorie návštěvníků v ČR (v mil. osob)

	Příjezdový CR*			Domácí CR			Výjezdový CR		
	Jednodenní návštěvníci	Turisté	Návštěvníci celkem	Jednodenní návštěvníci	Turisté	Návštěvníci celkem	Jednodenní návštěvníci	Turisté	Návštěvníci celkem
2013	16,0	10,3	26,3	46,1	29,2	75,4	2,7	7,6	10,3
2014	16,5	10,6	27,2	46,6	29,4	76,1	2,7	7,4	10,1
2015	18,0	11,6	29,6	49,5	28,3	77,8	2,7	7,7	10,4
2016	19,7	12,8	32,5	54,7	30,7	85,4	2,9	7,9	10,8
2017	20,2	13,1	33,3	56,4	29,9	86,3	2,9	8,2	11,1

Pozn.: 2016 – 2017 - předběžná data

Pozn.: *bez zahraničních tranzitujících návštěvníků

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů Satelitního účtu cestovního ruchu ČR, šetření Příjezdový cestovní ruch a dalších zdrojů informací

Vedle zahraničních příjezdů do hromadných ubytovacích zařízení /HUZ/ 9,3 mil.; činily dle Satelitního účtu cestovního ruchu v roce 2016 celkové příjezdy zahraničních návštěvníků včetně těch jednodenních 32,5 mil. osob – viz předchozí tabulka. V roce 2017, kdy byly vykázány příjezdy nerezidentů do HUZ ve výši téměř 10,2 mil. osob, analytici odhadují, že celkové příjezdy zahraničních návštěvníků s největší pravděpodobností přesáhnou 33 mil. osob, resp. že i v minulém roce došlo k opětovnému rekordu České republiky v rámci incomingu.

Tabulka č. 6: ČR - počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu dle pracovního úvazku v roce 2016*

Odvětví cestovního ruchu	Počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu			Počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu - meziroční index		
	Plný úvazek	Zkrácený úvazek	Celkem	Plný úvazek	Zkrácený úvazek	Celkem
Charakteristická odvětví CR	156 914	10 787	167 701	101,3	100,9	101,3
z toho:						
– hotely a podobná zařízení	37 412	3 423	40 835	99,6	99,6	99,6
– restaurace apod. zařízení	63 044	4 590	67 634	102,2	101,2	102,2
– osobní železniční doprava	12 851	112	12 963	98,6	98,6	98,6
Související odvětví CR	55 415	4 949	60 365	100,3	100,1	100,2
Nespecifická odvětví CR	3 269	147	3 416	101,5	101,6	101,5
Počet zaměstnaných osob celkem	215 598	15 883	231 481	101,0	100,7	101,0

* Předběžná data. Vyjadřuje počet pracujících majitelů firmy a spolupracujících členů domácností (hlavní zaměstnání)

* roční průměr počtu zaměstnaných osob v hlavním zaměstnání

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů Modulu zaměstnanosti, výběrového šetření pracovních sil a dalších podkladů.

2.1.3 Hrubý domácí produkt cestovního ruchu

Tabulka č. 7: ČR – hrubý domácí produkt cestovního ruchu a jeho podíl na celkovém HDP (v mil. Kč / %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ¹⁾	2016 ¹⁾	2017 ¹⁾
HDP CR	100 253	102 275	111 399	117 932	117 658	126 323	130 567	135 508
Podíl cestovního ruchu na HDP	2,65	2,66	2,75	2,88	2,76	2,77	2,85	2,89

1) předběžná data

2.1.4 Spotřeba příjezdového cestovního ruchu v ČR

Tabulka č. 8: Spotřeba příjezdového cestovního ruchu v ČR (v mil. Kč)

	2015 ¹⁾	2016 ²⁾	
		absolutně	meziroční index
Návštěvníci celkem	148 224	157 104	106,0
v tom dle typu návštěvníka:			
Jednodenní návštěvníci	22 191	23 446	105,7
Turisté	108 999	115 605	106,1
Tranzitující	17 033	18 053	106,0
v tom podle produktu:			
Služby CK/CA ²⁾	807	912	112,9
Ubytování	27 139	30 574	112,7
Stravování	29 643	31 950	107,8
Doprava	32 999	34 916	105,8
Zboží	44 839	44 146	98,5
Ostatní	12 797	14 606	114,1

1) semidefinitivní data, 2) předběžná data, zdroj: zpracovalo MMR dle údajů Satelitního účtu cestovního ruchu

2.1.5 Spotřeba domácího cestovního ruchu v ČR

Tabulka č. 9: Spotřeba domácího cestovního ruchu v ČR (v mil. Kč)

	2015 ¹⁾	2016 ²⁾	
		absolutně	meziroční index
Návštěvníci celkem	101 883	115 174	113,0
v tom dle typu návštěvníka:			
Jednodenní návštěvníci	24 125	27 316	113,2
Turisté	70 489	78 799	111,8
Služební cesty	7 269	9 060	124,6
v tom podle produktu:			
Služby CK/CA ²⁾	5 898	6 527	110,7
Ubytování	18 292	20 560	112,4
Stravování	20 328	23 123	113,8
Doprava	15 967	18 051	113,1
Zboží	27 333	30 998	113,4
Ostatní	14 066	15 915	113,1

1) předběžná data, 2) předběžná data, zdroj: zpracovalo MMR dle údajů Satelitního účtu cestovního ruchu ČR

2.1.6 Devizové příjmy z cestovního ruchu v ČR a jejich podíl na HDP

Tabulka č. 10: Příjmy z cestovního ruchu a výdaje na cestovní ruch dle platební bilance ČNB

	Příjmy z cestovního ruchu				Výdaje na cestovní ruch	
	absolutně (v mil. Kč)	meziroční index	podíl na celkovém HDP	podíl na exportu	absolutně (v mil. Kč)	meziroční index
2014	141 783	102,9	3,29	4,66	106 722	117,6
2015	148 995	105,1	3,24	4,73	117 382	110,0
2016	154 182	103,5	3,23	4,83	120 219	102,4
2017	162 045	105,1	3,21	4,80	126 895	105,6

Zdroj: zpracovalo MMR dle údajů ČNB o platební bilanci, 3/2018, 2017 - předběžný údaj

2.1.7 Souhrnný přehled za roky 2016 a 2017

Tabulka č. 11: Základní statistické ukazatele cestovního ruchu ČR

		2016		2017*	
		absolutně	meziroční index	absolutně	meziroční index
Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ČR	osoby celkem	18 388 853	106,9	20 061 635	109,1
	nerezidenti	9 321 440	107,1	10 175 963	109,2
	rezidenti	9 067 413	106,8	9 885 672	109,0
Počet delších cest občanů ČR do zahraničí (4 a více přenocování)		4 276 103	101,7	4 928 299	115,3
Příjmy z CR (v mld. Kč) dle platební bilance ČNB		154,2	103,5	162,0	105,1

Zdroj: Zpracovalo MMR dle údajů ČSÚ a ČNB z 3/2018

*předběžná data

2.2 Vývoj indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu ČR

The Travel & Tourism Competitiveness Index	2009		2011		2013		2015		2017	
methodology 2009-13 / methodology 2015	Score	Rank	Score	Rank	Score	Rank	Score	Rank	Score	Rank
Policy rules and regulations / Business Environment	4,8	46	4,6	52	4,6	59	4,4	75	4,5	65
Environmental sustainability	5,2	23	5,1	28	5,1	29	4,9	13	4,9	14
Safety and security	5,6	44	5,4	41	5,3	40	5,7	46	5,9	30
Health and hygiene	6,8	6	6,8	6	6,8	4	6,7	4	6,7	7
Prioritization of Travel & Tourism	5,1	32	4,5	74	4,4	64	4,6	66	4,2	94
Air transport infrastructure	3,5	50	3,6	50	3,7	50	3,1	51	3,1	49
Ground transport infrastructure / Ground and Port Infrastructure	4,9	25	5,2	22	5,2	23	5,2	18	4,9	18
Tourism infrastructure / Tourism Service Infrastructure	5,1	24	5,3	27	5,1	32	5,4	30	5,1	32
ICT infrastructure / ICT Readiness	4,4	29	4,3	40	4,2	35	5,2	34	5,6	26
Price competitiveness in T&T ind. / Price competitiveness	4,2	97	4,5	77	4,2	99	4,5	87	4,9	67
Human resources	5,5	28	5,2	36	5,0	48	4,7	44	5,0	33
Affinity for Travel & Tourism	4,9	59	4,3	105	4,6	70				
Natural resources	2,9	84	2,8	87	3,4	77	2,6	89	2,5	98
Cultural resources / Cultural Resources and Business Travel	5,4	17	5,6	15	5,4	17	2,3	42	2,4	42
International Openness							4,1	17	4,2	24
Czech Republic (total)	4,9	26	4,8	31	4,8	31	4,2	37	4,2	39
No. of countries	133		139		140		141		136	

Konkurenceschopnost cestovního ruchu ČR jako destinace cestovního ruchu je vyjádřena prostřednictvím tzv. Travel and Tourism Competitiveness Indexu vydávaného organizací World Economic Forum. Index se publikuje jednou za dva roky. Trend postavení ČR je vcelku setrvalý, ČR dlouhodobě ztrácí konkurenceschopnost, což je vyjádřeno poklesem obdržných bodů za hodnocení dílčích indikátorů i poklesem v celkovém pořadí. Vývoj postavení indexu konkurenceschopnosti ČR do roku 2017 je uveden v příloze. Ve sledovaném období ČR zlepšila postavení u 5 dílčích indikátorů (např. Safety and Security, Air Transport Infrastructure, ICT Readiness) a zhoršila postavení u 6 dílčích indikátorů (např. Environmental Sustainability, Health and Hygiene, Prioritization of Travel and Tourism). Celá zpráva je dostupná na <https://www.weforum.org/reports/the-travel-tourism-competitiveness-report-2017>.

3 Implementace Koncepce ve sledovaném období

3.1 Zpracování Akčního plánu ke Konceptci na roky 2017 - 2018

V roce 2017 byl zpracován **Akční plán ke Konceptci**.

- Akční plán představuje nástroj implementace Koncepce, jedná se o krátkodobý dokument s platností na dva roky. Akční plán blíže specifikuje a konkrétněji rozpracovává opatření a aktivity Koncepce, respektive způsob jejich plnění včetně harmonogramu, realizátorů, výstupů, indikátorů a zdrojů financování.
- V Akčním plánu je popsán vývoj cestovního ruchu v letech 2015 – 2016, vývoj kontextových indikátorů Koncepce a předpoklad vývoje cestovního ruchu v následujících letech. Dále jsou zde uvedeny vlastní opatření a aktivity Akčního plánu. Akční plán zahrnuje celkem 8 opatření a 14 aktivit. Navržené aktivity Akčního plánu přispívají k implementaci cílů a priorit Koncepce a jsou zaměřené na další rozvoj systému kvality služeb cestovního ruchu, zavádění systému organizace cestovního ruchu v oblasti marketingu, podporu sledování efektivity a přínosů realizovaných aktivit Koncepce, zabezpečení dat a podpory rozhodovacích procesů, zvyšování kvality lidských zdrojů, podporu udržitelného cestovního ruchu, koordinaci politiky cestovního ruchu, krizové řízení a bezpečnost.
<http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Akcni-plan-ke-Koncepci-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-2014-20>
- V příloze Akčního plánu je uvedeno vyhodnocení Akčního plánu na roky 2015 – 2016. V průběhu sledovaného období se podařilo naplnit téměř 50 % aktivit, avšak u téměř 50 % aktivit bylo do konce sledovaného období dosaženo pouze dílčích výstupů (nedokončená opatření byla následně zařazena do Akčního plánu na roky 2017 – 2018).
- Předpokládaná výše výdajů na implementaci Akčního plánu přesahuje 500 mil. Kč ročně.
- Vyhodnocení plnění předkládaného Akčního plánu bude předloženo do vlády v souvislosti se zpracováním Akčního plánu na roky 2019 – 2020 do 30. 6. 2019.

Přehled opatření a aktivit Akčního plánu na roky 2017 – 2018

Opatření	Aktivita
Další rozvoj systému kvality služeb CR	▪ Zajištění dalšího rozvoje ČSKS
	▪ Podpora propagace ČSKS a značky kvality
Vytvoření systému organizace CR	▪ Dokončení dokumentů pro vytvoření systému organizace
	▪ Nastavení systému a spuštění certifikace
Podpora sledování efektivity a přínosů realizovaných aktivit Koncepce státní politiky cestovního ruchu	▪ Definování měřitelných indikátorů pro sledování plnění aktivit Koncepce
	▪ Vytvoření indikátorů pro sledování výkonnosti cestovního ruchu
Zabezpečení dat a podpory rozhodovacích procesů	▪ Další rozvoj MIS
	▪ Další rozvoj TSA
	▪ Realizace marketingových výzkumů
	▪ Výzkum potenciálu cestovního ruchu
Podpora zvyšování kvality lidských zdrojů	▪ Zvyšování kvality lidských zdrojů
Podpora udržitelného CR	▪ Podpora udržitelného rozvoje CR
Koordinace politiky CR	▪ Koordinace politiky CR
Krizové řízení a bezpečnost	▪ Podpora Horské služby ČR
	▪ Nastavení krizové komunikace

3.2 Přehled plnění Koncepce dle priorit

Priorita č. 1 Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu

Priorita č. 1 byla zaměřena primárně na oblast nabídky cestovního ruchu, respektive aktivity související s rozvojem nabídky cestovního ruchu i aktivity ovlivňující tvorbu nabídky. Podporovány jsou aktivity související s dostupností zdrojů na rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, zkvalitnění služeb, poradenství, podporu podnikání i nastavení rovných podmínek podnikání.

Rozsah, struktura a kvalita nabídky je zásadní pro zajištění konkurenceschopnosti destinací. Podpora rozvoje infrastruktury ze strany státu se zaměřuje na rozvoj dopravní dostupnosti (základní infrastruktura) a převážně na rozvoj doplňkové infrastruktury přímo a nepřímo související s cestovním ruchem. V této oblasti lze čerpat podporu např. na obnovu a zpřístupnění kulturně-historického dědictví, budování cyklotras, značení a vybavenost turistických tras a další. Mezi nejvýznamnější dotační programy v této oblasti patří IROP, OP ŽP, operační programy přeshraniční spolupráce, Program rozvoje venkova (dále také „PRV“) a dále také SFDI a NPPCRR.

Dosud se nepodařilo vyřešit dostupnost finančních prostředků na podporu základní a vybrané doprovodné infrastruktury prostřednictvím finančních nástrojů. Lze konstatovat, že s ohledem na nízkou výši úroků z komerčních úvěrů ve sledovaném období nebyla dostupnost finančních prostředků takovou překážkou. Pro další období platnosti Koncepce je vhodné tuto problematiku dále řešit, např. v návaznosti na připravovanou transformaci ČMZRB na NRB nebo v rámci připravované transformace SFRB (rozšíření podporovaných aktivit i o oblast cestovního ruchu).

1.1 Zkvalitňování podnikatelského prostředí v cestovním ruchu

▪ Vytvoření kompetenčních center pro podporu MSP v cestovním ruchu

Tato aktivita se zabývá poradenstvím malých a středních podniků (dále také „MSP“) v oblasti řízení podniku, přípravy a realizace projektových záměrů, vstupu na nové trhy, cílení na zákazníky atd.

S ohledem na průřezový charakter odvětví cestovního ruchu, skutečnost, že podnikání v cestovním ruchu spadá do gesce ministerstva průmyslu a obchodu (dále také „MPO“) a na nedostatek finančních zdrojů, nedošlo k vytvoření speciálního kompetenčního centra pro oblast cestovního ruchu. Poradenství pro MSP je řešeno prostřednictvím řady aktivit realizovaných na národní i regionální úrovni.

Problematikou poradenství MSP se v rámci své činnosti zabývá MPO (CzechInvest, nástrojem může být i OP PIK), specifické poradenství v oblasti cestovního ruchu souvisí s rozvojem Českého systému kvality služeb v cestovním ruchu (ČSKS) a činností regionálních koordinátorů. Významnou úlohu v otázce poradenství a zvyšování kvalifikace MSP hrají i profesní asociace.

Na regionální úrovni je možné zaznamenat aktivity spojené s podporou vzdělávání a poradenství MSP, kromě realizace vzdělávacích programů, podpory start-upů lze zmínit i podporu užší spolupráce organizací destinačního managementu a subjektů tvořících nabídku cestovního ruchu v destinaci. S ohledem na rozvoj nabídky a konkurenceschopnost destinací je užší spolupráce organizací destinačního managementu (DMO) a subjektů tvořících nabídku zásadní.

Bližší opatření k ČSKS viz opatření 1.3.

S aktivitou zaměřenou na poradenství MSP a vzdělávání v cestovním ruchu souvisí připravovaný projekt agentury CzechTourism, podrobněji viz opatření 2.3.

▪ Informační portál o vývoji a tendencích domácí a zahraniční turistické poptávky

Subjekty cestovního ruchu vnímají roztržičnost zdrojů o výkonnosti cestovního ruchu a poptávce. V rámci této aktivity mělo dojít k vytvoření informačního portálu sdružujícího veřejně dostupné zdroje. V současné době ambice národního informačního portálu zastává Marketingový informační systém (MIS) agentury CzechTourism na stránce <https://mis.czechtourism.cz/>. Ve sledovaném období probíhal další rozvoj MIS z pohledu rozšiřování informací o vývoji cestovního ruchu v ČR a na hlavních zdrojových trzích. Aktuálně jsou na MIS dostupné sestavy k návštěvnosti turistických informačních center (TIC), ukazatelů HUZ, distribuci návštěvníků, country reporty za hlavní zdrojové trhy (14 zdrojových zemí), statistické přehledy vycházející z ukazatelů ČSÚ. Z pohledu uživatelů může být negativně vnímána aktuálnost dat, respektive zpoždění v jejich aktualizaci.

Další informace o vývoji cestovního ruchu, vývoji poptávky, trendech, průzkumech zabývajících se motivací návštěvníků, spokojeností s návštěvou atd. jsou dostupné na webových stránkách agentury

CzechTourism www.czechtourism.cz v záložce Institut turismu, kde agentura informuje o plánovaných výzkumech a zveřejňuje výstupy z již realizovaných projektů.

- **Stanovení míst soustředěného cestovního ruchu (zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 565/1990 Sb.“))**

Oproti popisu plnění uvedených/uvedeného v Konceptu se připravuje systémovější přístup k řešení této problematiky a tím je novela zákona o místních poplatcích v oblasti cestovního ruchu.

V roce 2016 proběhla tři zasedání pracovních skupin (dále také „PS“) k místním poplatkům při MMR (zástupci Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR, Svazu měst a obcí ČR, Fóra cestovního ruchu ČR a Vysoké školy hotelové v Praze); termíny jednání: 28. 6. 2016, 27. 7. 2016 a 29. 8. 2016). Výstupem jednání byla shoda na zjednodušení systému výběru místních poplatků v oblasti cestovního ruchu. Následně proběhl průzkum mínění zaměřený na definování možných způsobů nastavení novely. Poté byl vypracován materiál obsahující návrh novely zákona, která by měla přinést zjednodušení výběru a větší přínos z výběru poplatků pro obce. Navrhované změny: sloučení poplatku za lázeňský a rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity do poplatku z ubytování; úprava definice ubytovacích zařízení podléhající poplatku – zařízení poskytující ubytovací služby za úplatu; úprava poplatníka a plátce poplatku, poplatníkem bude ubytovaný host a poplatek bude odvádět ubytovatel; redukce osob osvobozených od poplatku (děti do 15 let, hendikepovaní včetně doprovodu – pravomoc obcí osvobodit další skupiny osob dle potřeb) atd.

V roce 2017 probíhala také jednání s ministerstvem financí (dále také „MF“), při kterých byly diskutovány konkrétní parametry novely zákona o místních poplatcích. Závěrem roku 2017 byla připravena novela zákona o místních poplatcích, kterou bylo navrženo nahrazení poplatku za lázeňský a rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity jedním poplatkem z ubytování, který se bude vztahovat na poskytování ubytovacích služeb bez ohledu na charakter zařízení, ve kterém jsou poskytovány. To ve svém důsledku bude znamenat možnost vybírat poplatek i v apartmánech a pronajatých bytech v rámci sdílené ekonomiky – tj. za ubytování v soukromí. Maximální sazba nového poplatku za ubytování (z pobytu) se navrhuje ve výši 21 Kč za den, což odpovídá součtu maximálních sazeb stávajících poplatků. V další fázi od 1. ledna 2021 se navrhuje maximální sazbu poplatku zvýšit na částku 50 Kč za den. Toto zvýšení napravuje disproporci vzniklou v důsledku toho, že maximální výše stávajících poplatků nenásledovala růst cenové hladiny, ke které došlo ve všech odvětvích. Návrh rovněž aktualizuje okruh osob osvobozených od poplatku a s ohledem na současnou praxi a rozvoj elektronické komunikace ve společnosti umožňuje vést evidenční knihu také v elektronické podobě. Meziresortní připomínkové řízení k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb. bylo ukončeno 3. 5. 2018 – viz eKlep

https://kormoran.odok.cz/ODOK/eklep3.nsf/form_Material.xsp?documentId=8586AE

S ohledem na daňový řád a samostatnou působnost obcí navrhovaná novela nebude upravovat problematiku účelovosti poplatku, respektive povinné návratnosti vybraných prostředků do rozvoje cestovního ruchu. Po zavedení účinnosti novely zákona dojde k obnovení činnosti PS, která se bude následně zabývat zavedením nástrojů na podporu motivace pro navrácení vybraných poplatků z cestovního ruchu do jeho rozvoje.

- **Kultivace prostředí v oblasti průvodcovské činnosti**

Cílem této aktivity je podpořit rozvoj průvodcovské činnosti s ohledem na zvyšování kvality služeb, uplatnitelnost absolventů, podporu podnikání v cestovním ruchu, vazbu na problematiku sdílené ekonomiky, rovné podmínky podnikání v oblasti průvodcovské činnosti atd.

MMR je zapojeno do řady aktivit. Mimo jiné lze zmínit problematiku uznávání výsledků dalšího vzdělávání pro oblast cestovního ruchu dle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů. Ve smyslu tohoto zákona je MMR autorizující orgán např. u profesní kvalifikace Průvodce cestovního ruchu. Autorizace představuje vydání osvědčení pro subjekty vykonávající vzdělávání a organizující zkoušky pro uvedenou profesní kvalifikaci. V roce 2017 proběhla revize profesních kvalifikací pro oblast Průvodce Prahou (65-028-N) a Horský průvodce (65-020-M).

Profesní standard upravující certifikaci průvodců vydaný Asociací průvodců ČR (www.certifikacepruvodcu.cz) je součástí ČSKS (technický standard pro žadatele o certifikaci pro oblast průvodců). Současně v roce 2017 byla z programu Státní podpora nestátních neziskových organizací (NNO) financovaného ze státního rozpočtu prostřednictvím MMR podpořena realizace projektu Asociace průvodců ČR. Prostřednictvím projektu došlo k aktualizaci webového portálu, zajištění certifikačního

procesu, realizaci marketingových aktivit na podporu certifikace, vytvoření metodického materiálu, realizaci seminářů a dalších aktivit.

Aktivita na podporu průvodcovské činnosti jsou také realizovány na regionální i lokální úrovni. V této oblasti lze zmínit např. poskytování map a informací pro původce, realizace vzdělávacích programů a seminářů, využívání certifikovaných průvodců při fam/press tripech v krajích, realizace odborných konferencí, vytváření regionálních certifikačních schémat pro průvodce atd.

V roce 2008 byla v ČR zrušena vyhláška vyžadující prokázání odborné způsobilosti průvodce v oblasti cestovního ruchu a novelou zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání), byla průvodcovská činnost přeřazena z živnosti vázané do živnosti volné. Průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu je v současné době zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, zařazena jako součást živnosti volné ohlašovací s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ - obor č. 71. „Provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu“. Živnost volná je přitom živností, pro jejíž provozování živnostenský zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. Podle Ministerstva průmyslu a obchodu, do jehož působnosti živnostenské podnikání spadá, byla touto změnou sledována snaha regulovat jen takové činnosti, jejichž neodborný výkon by mohl závažným způsobem ohrožovat důležitý zájem (tj. ty činnosti, při jejichž výkonu může dojít k újmě na lidském zdraví či způsobena závažná škoda).

Dlouhodobě se množí informace, které nasvědčují tomu, že v turisticky exponovaných místech provádějí průvodcovskou činnost osoby, které nepodávají správný výklad o historickém a kulturním dědictví míst ČR a nemají oprávnění k provozování dané činnosti. Proto se MMR dlouhodobě snaží najít nejoptimálnější řešení možné regulace profese průvodce v cestovním ruchu. Pracovalo s několika možnými variantami: první variantou bylo znovuzřízení průvodcovské činnosti mezi živnosti vázané, dalším zvažovaným řešením bylo/je zavedení tzv. „*protected title*“ - jde o zvláštní označení průvodce, který splnil kvalifikační požadavky. Došlo by k odlišení kvalifikovaných průvodců od nekvalifikovaných.

1.2 Výstavba a modernizace základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu

▪ Zvyšování standardu ubytovacích zařízení

Na národní úrovni dosud nedošlo k vytvoření nástroje, který by umožňoval financování nových a modernizaci stávajících ubytovacích zařízení. K původně zamýšlenému vytvoření finanční instituce na podporu aktivit v odvětví cestovního ruchu z důvodu omezené alokace z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) pro oblast cestovního ruchu nedošlo. Probíhá určitý vývoj v nastavení podpory cestovního ruchu z Operačního programu podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), proběhla revize programového dokumentu², která znamená možnost čerpání ve stávajících podporovaných aktivitách i pro subjekty cestovního ruchu. Současně byl vytvořen návrh revize, který by umožnil čerpání dotací a využívání finančních nástrojů na realizaci projektů v místech s významným potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu (ke stanovení těchto míst bylo využito výstupů Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice – zpracovatel Ústav územního rozvoje (ÚÚR)). Proběhlé revize byly schváleny Monitorovacím výborem OP PIK a byly postoupeny EK, do konce sledovaného období nebylo o revizích rozhodnuto. (Schváleno počátkem června 2018 <http://www.socr.cz/clanek/tz-socr-cr-podpora-do-cestovniho-ruchu-z-evropskych-fondy-dostala-znovu-zelenou/>)

Nepřímo je zvyšování standardu ubytovacích zařízení podporováno prostřednictvím ČSKS a dobrovolných technických standardů pro oblast ubytovacích zařízení, které jsou jeho součástí. Aktuálně jsou do ČSKS zapojeny následující technické standardy pro oblast ubytovacích zařízení - Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení Hotelstars (Asociace hotelů a restaurací ČR (AHR), Kategorizace kempů a chatových osad (Asociace kempů ČR), Oficiální jednotná klasifikace provozovatele ubytování v soukromí (Svaz venkovské turistiky a agroturistiky - SVTA), Cyklisté vítání (Nadace Partnerství). Vytvoření, aktualizace, případně nastavení certifikace, respektive propagace technických standardů byla podpořena ze státního rozpočtu prostřednictvím MMR (program Státní podpora NNO). Ve sledovaném období byly podpořeny projekty SVTA (informační materiály pro poskytovatele služeb, koordinace aktivit v krajích, propagace systému certifikace atd.), Nadace Partnerství (zajištění certifikace Cyklisté vítání na trasách EuroVelo (EV) v ČR) a AHR (zvýšení povědomí

² Změna OP PIK č. 2 Zahnutí oblasti cestovního ruchu do podpory v relevantních prioritních osách / specifických cílech / programech podpory OP PIK, projednaná na 4. zasedání Monitorovacího výboru OP PIK 12. - 13. 5. 2016.

o Oficiální jednotné klasifikaci prostřednictvím realizované kampaně zaměřené jak na poskytovatele ubytovacích služeb, tak i pro koncové zákazníky).

Na regionální úrovni je problematika zvyšování standardu ubytovacích zařízení řešena zapojením krajů do ČSKS (podpora systému, propagace a zvyšování povědomí o systému), propagací certifikovaných ubytovacích zařízení, spoluprací na fam/press tripech s certifikovanými ubytovacími zařízeními i v oblasti vytváření krajských dotačních titulů na podporu rozvoje infrastruktury cestovního ruchu.

▪ **Dovybavení středisek cestovního ruchu**

Rozvoj vybavenosti středisek³ cestovního ruchu (turistická střediska) má vazbu na atraktivitu destinace a prodlužování délky pobytu. Na národní úrovni bylo možné realizovat aktivity na podporu vybavenosti prostřednictvím vybraných podporovaných aktivit Operačních programů přeshraniční spolupráce a prostřednictvím národních dotačních titulů. Ve sledovaném období proběhla závěrečná výzva Národního programu podpory cestovního ruchu (dále také „NPPCR“) a současně byla vyhlášena první výzva Národního programu podpory cestovního ruchu v regionech (dále také „NPPCRR“).

Z národních dotačních programů to byl zejména NPPCR (2010-2016), který umožňoval realizaci aktivit zaměřených na podporu např. rekonstrukce/vybudování odpočívadel, center služeb pro turisty a hygienického zázemí pro pěší, cyklisty a hendikepované turisty podél tras, zpřístupnění atraktivit cestovního ruchu a zavedení / zlepšení navigačních a informačních systémů pro sluchově a zrakově postižené účastníky cestovního ruchu, to vše včetně marketingu zrealizovaných výstupů akcí. V závěrečné výzvě, vyhlášené v roce 2016 bylo podpořeno 50 akcí s celkovou dotací 59,744 mil. Kč a 63,102 mil. Kč investovali samotní příjemci dotace.

V rámci NPPCRR je rozvoj středisek cestovního ruchu podporován prostřednictvím I. podprogramu Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu, který je zaměřen na podporu vybavenosti turistických tras, rozvoj navigačních a informačních systémů v destinacích, podporu úpravy lyžařských běžeckých tras, monitoring návštěvníků a další doprovodnou infrastrukturu cestovního ruchu v regionech a destinacích. Součástí projektových záměrů je realizace marketingových aktivit zaměřených na propagaci vytvořených výstupů samotných záměrů. V rámci podprogramu mohou být vyhlašovány výzvy až pro 3 dotační tituly: 1) Podpora nadregionálních aktivit, 2) Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu a 3) Rozvoj veřejné infrastruktury cestovního ruchu. Dotační tituly se liší zaměřením činnosti a právní subjektivitou možných příjemců dotace. Dotační titul č. 2 je určen pro podnikatelské právnické a fyzické osoby. Ostatní dotační tituly jsou určeny pro samosprávné celky, jimi zřizované organizace, NNO, provozovatele TIC, geoparky atd. Max. výše dotace je 50 %, vlastní spolufinancování projektu ve výši minimálně 50 %. Rozpětí projektů je od 250.000 do 5.000.000 Kč (10 mil. Kč u DT č. 1). Dotace musí být vyčerpána v roce poskytnutí, akce může být realizována i v dalším roce. První výzva proběhla na přelomu roku 2016/2017. V první výzvě bylo podpořeno celkem 62 projektů s celkovou výší poskytnuté dotace 67,172 mil. Kč.

V rámci II. podprogramu Marketingové aktivity v cestovním ruchu NPPCRR bylo a je možné turistickým střediskům z národní úrovně pomoci podporou aktivit zejména organizací destinačního managementu, jejichž činnost se mimo jiné zaměřuje na propagaci dané destinace. V roce 2017 tak bylo ze státního rozpočtu podpořeno 13 projektových záměrů s celkovou dotací 13,120 mil. Kč.

Na regionální úrovni je dále možné dovybavení středisek cestovního ruchu podporovat prostřednictvím specifických krajských dotačních titulů (dotační tituly nebo tzv. zásady Zastupitelstva) zaměřených např. na podporu TIC, podporu subjektům cestovního ruchu v kraji, rozvoj navigačních systémů, podporu elektromobility, rozvoj infrastruktury krajských zámků, muzeí a galerií, výstavbu rozhleden atd.

▪ **Budování středisek venkovské turistiky**

Rozvoj středisek venkovské turistiky na národní úrovni primárně spadá do gesce ministerstva zemědělství (MZe) prostřednictvím Programu rozvoje venkova 2014 – 2020 a programu OP Rybářství 2014 - 2020. Tyto operační programy jsou určeny pro podnikatele v zemědělství / akvakultuře na podporu diverzifikace jejich činnosti.

³ Jde o útvar, jehož hlavním funkčním využitím a ekonomickým přínosem je cestovní ruch. Jedná se o lokalitu nabízející relativně komplexní infrastrukturu CR (základní a doplňková infrastruktura CR), umožňující tak účastníkovi CR realizaci variabilních kombinací forem CR a vyznačující se proto zvláště vysokou intenzitou CR.

Program rozvoje venkova 2014 – 2020 (PRV):

- **Operace 6.4.2 Podpora agroturistiky**
 - V rámci této operace budou podporovány investice na diverzifikaci činností pro zemědělské subjekty v oblasti agroturistiky vedoucí k zajištění diverzifikace příjmů, vytváření pracovních míst i pro nekvalifikované pracovní síly, k podpoře širšího využití zemědělských farem a využití venkovských brownfields.
 - Nástroj:
 - Dotační podpora ve výši 25 % - 45 % způsobilých výdajů.
 - Rozpětí projektů 200 tis. – 10 mil. Kč.
 - Harmonogram a alokace:
 - 2016: 2. Kolo PRV; 404 mil. Kč
 - 2018: 6. Kolo PRV; 172,5 mil. Kč
 - Celková alokace operace na PO 2014 – 2020 je 646 mil. Kč (dle aktuálního kurzu).
- **opatření M19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj)**
 - V rámci operace **19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního** rozvoje lze podpořit mimo jiné ubytovací zařízení.
 - Nástroj: dotační podpora ve výši 25 % - 45 % způsobilých výdajů
 - Alokace pro dané aktivity a harmonogram výzev závisí na jednotlivých Místních akčních skupinách (MAS).
 - V rámci operace **19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce MAS** lze také podpořit investice do informačních a turistických center.
 - Nástroj: dotační podpora výši 90 % způsobilých výdajů.
 - Celková alokace opatření M19 na PO 2014 – 2020 je cca 4,5 mld. Kč.

OP Rybářství 2014 – 2020:

- **opatření 2.2. Produktivní investice do akvakultury, záměr b) Diverzifikace akvakultury**
 - Opatření je zaměřeno na podporu diverzifikace činností podniků akvakultury prostřednictvím rozvoje doplňkových aktivit s cílem dosažení výrazného posílení ekonomického potenciálu, tj. rozšíření možností a příjmů podnikatelů v akvakultuře o další formy podnikání úzce spojené s produkční činností v akvakultuře, a to za předpokladu, že doplňkové činnosti souvisí s hlavní činností podniku akvakultury, včetně cestovního ruchu s nabídkou rybaření, environmentálních služeb v oblasti akvakultury nebo vzdělávacích činností týkajících se oblasti akvakultury.
 - Nástroj:
 - Dotační podpora ve výši 50 % způsobilých výdajů.
 - Rozpětí projektů 50 tis. – 4,9 mil. Kč.
 - Harmonogram a alokace
 - 2016: 4. Výzva OP R; 30 mil. Kč
 - 2017: 9. Výzva OP R; 37,4 mil. Kč.
 - Celková alokace opatření 2.2. záměr b) na PO 2014 – 2020 je 40 mil. Kč.

Dílčí aktivity na podporu rozvoje infrastruktury ve venkovském prostoru pro nezemědělské podnikatele na národní úrovni je možné realizovat prostřednictvím NPPCRR, bližší podrobnosti viz bod „Dovybavení středisek cestovního ruchu“. Současně dílčí aktivity zaměřené na vybavenost venkovského prostoru pro rezidenty i návštěvníky je možné realizovat z Programu obnovy venkova.

Na regionální úrovni jsou aktivity zaměřené na budování středisek venkovské turistiky podporované prostřednictvím krajských dotačních titulů (krajské programy obnovy venkova, podpora produktů venkovské turistiky, podpora cestovního ruchu v kraji atd.). Zaměření dotačních titulů je obdobné jako u aktivity dovybavení středisek cestovního ruchu. V rámci této aktivity lze zmínit např. rekonstrukci Regionálního muzea v Kolíně nebo dostavbu Muzea lidových staveb v Kouřimi.

▪ **Zkvalitňování dopravní dostupnosti turistických destinací**

Dostupnost destinací cestovního ruchu představuje významný faktor konkurenceschopnosti a návštěvnosti destinací. Cílem této aktivity je zajistit samotný rozvoj silniční sítě využitelné návštěvníky cestovního ruchu, ale také rozvoj dopravních systémů i udržitelné a alternativní formy dopravy. Rozvoj dopravní dostupnosti na národní úrovni je v kompetenci ministerstva dopravy (MD). MD naplňuje opatření prostřednictvím následujících materiálů:

- Dopravní sektorové strategie 2. fáze – definují rozvoj dopravní infrastruktury pro jednotlivé druhy dopravy
- Schválena Bílá kniha – Koncepce veřejné dopravy 2015 – 2020 s výhledem do roku 2030 (uv č. 467 z 15. 6. 2015), která řeší stabilizaci financování veřejné dopravy
- Akční plán rozvoje inteligentních dopravních systémů (ITS) v ČR do roku 2020 (s výhledem do roku 2050) (uv č. 268 z 15. 4. 2015) – zaměřuje se na využití a zavádění systémů ITS nejen na silniční infrastrukturu, ale i v ostatních druzích dopravy
- Financování silnic II. a III. třídy ve vlastnictví krajů z rozpočtu SFDI – v roce 2016 bylo čerpáno 3,15 mld. Kč a v roce 2017 3,22 mld. Kč. Finance jsou určeny na obecné použití obnovy komunikací, zda budou využity v souvislosti s cestovním ruchem, je na samotných krajích.
- IROP

Na regionální úrovni byly realizovány aktivity zaměřené obecně na obnovu a údržbu silnic II. a III. tříd a budování obchvatů měst v krajích a příhraničních oblastech. Specificky pro oblast cestovního ruchu byly realizovány aktivity zaměřené na podporu a propagaci ski / cyklo busů, zavádění nových leteckých linek, rozvoj autobusové dopravy, podpora provozu historických vlaků / nostalgických jízd atd.

▪ **Podpora infrastruktury pro rozvoj nemotorové dopravy**

Podpora infrastruktury pro rozvoj nemotorové dopravy na národní úrovni je realizována prostřednictvím aktivit MD, MZe a MMR.

Aktivity MD jsou zaměřeny primárně na podporu výstavby a údržby cyklistických stezek a zvyšování bezpečnosti a zpřístupnění dopravy (realizace prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI)).

- Příspěvky na výstavbu a údržbu cyklistických stezek
 - 2016 – čerpáno 98,5 mil. Kč.
 - 2017 – čerpáno 131,2 mil. Kč
- Příspěvky na zvyšování bezpečnosti a zpřístupňování dopravy (vč. zklidňování dopravy a akcí „Bezpečný přechod“)
 - 2016 – čerpáno 463 mil. Kč
 - 2017 – čerpáno 407 mil. Kč

Prostřednictvím MZe jsou realizovány aktivity zaměřené na rozvoj turistických tras.

PRV 2014 – 2020:

▪ **Operace 4.3.2 Lesnická infrastruktura**

- Podpora výstavby a rekonstrukcí lesních cest vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest. Ke zlepšení kvality stávajících lesních cest dojde jejich rekonstrukcí. Ke zvýšení hustoty lesních cest dojde výstavbou nových cest či rekonstrukcemi stávajících lesních cest se zvýšením jejich kategorie. Zohledněno bude rovněž omezení erozního účinku odvodnění lesních cest či vybavenost lesních cest pro účely ochrany lesa.
- Nástroj:
 - dotační podpora ve výši 80 % způsobilých výdajů.
 - rozpětí projektů 10 tis. – 8 mil. Kč
- Harmonogram a alokace
 - 2016: 3. kolo PRV; 373,1 mil. Kč 2017: 4. kolo PRV; 150 mil. Kč

▪ **opatření M19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj)**

- V rámci operace **19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje** lze podpořit mimo jiné: lesní a polní cesty, které mají nejen hospodářský, ale i rekreační účel (podpora ve výši 90 %), případně v rámci pozemkových úprav (podpora ve výši 100 %), či lesní stezky (podpora ve výši 100 %).
- Harmonogram a alokace:

- Alokace pro dané aktivity a harmonogram výzev závisí na jednotlivých Místních akčních skupinách (MAS).
- Celková alokace opatření M19 LEADER na PO 2014 – 2020 je cca 4,5 mld. Kč

Národní dotační titul: Podprogram 129 666 Údržba a oprava polních cest

- Program je zaměřen na podporu údržby a opravy zpevněných polních cest nebo jejích úseků nacházejících se v obvodu pozemkových úprav realizovaných před rokem 2006, tj. těch polních cest, které byly v rámci těchto komplexních pozemkových úprav/jednoduchých pozemkových úprav nově vybudovány nebo rekonstruovány a jejichž technický stav vykazuje zjevné známky fyzického opotřebení nebo poškození.
- Nástroj:
 - dotační podpora ve výši 70 % způsobilých výdajů.
 - Rozpětí projektů 100 tis. – 6 mil. Kč
- Harmonogram a alokace
 - 2017: 200 mil. Kč
 - 2018: 60 mil. Kč

Vodní cesty

V roce 2016 proběhla novelizace zákona o SFDI, která zajistila podporu na provoz a údržbu vodních cest prostřednictvím SFDI úpravou zákona o SFDI pro správce vodních cest (zákon č. 129/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury ve znění pozdějších předpisů). Díky této novelizaci probíhá od roku 2016 financování akcí Povodí, s.p. (výstavby, modernizace, oprav, údržby nebo správy dopravně významných vnitrozemských vodních cest nebo movitých nebo nemovitých věcí užívaných za účelem provozování přístavu ve Spolkové republice Německo ve městě Hamburk, které jsou ve vlastnictví ČR nebo které má ČR v pronájmu na dobu delší než 10 let). V roce 2016 proběhl pilotní projekt, v roce 2017 byly financovány opravy a údržby vodních cest dle schváleného rozpočtu SFDI ve výši 70 mil. Kč.

Prostřednictvím MMR jsou podporovány aktivity zaměřené např. na koordinaci vedení dálkových cyklotras v ČR ve spolupráci s Nadací partnerství a Asociací měst pro cyklisty (dálkové cyklotrasy EV, trasy GreenWay), sledování počtu návštěvníků turistických tras, zajištění certifikace *Cyklisté vítáni*⁴. Současně v rámci podpory nestátních neziskových organizací (dále také NNO) MMR dlouhodobě podporuje rozvoj značení turistických tras a cyklotras (pravidelná podpora činnosti Klubu českých turistů (KČT) v rozsahu cca 5 – 8 mil. Kč ročně – podrobněji viz tabulka v kapitole 4 Alokace na podporu cestovního ruchu vynaložená z veřejných rozpočtů). V rámci národního programu podpory bylo možné realizovat projekty na podporu značení nových turistických tras a naučných stezek, podporu vybavenosti turistických tras (odpočívadla, zázemí pro návštěvníky, informační a mapové podklady, půjčovny a centra služeb pro turisty (půjčovny a jejich vybavení není již podporovanou aktivitou NPPCRR), prostředky pro bezpečné parkování kol, atd.).

Rozvoj nemotorové dopravy v regionech je podporován prostřednictvím krajských dotačních titulů, které jsou nejčastěji zaměřené na podporu rozvoje cykloturistiky a cyklistické dopravy (budování a obnova cyklo stezek / tras, vybavenost a značení), úpravu lyžařských běžeckých tras (včetně provozních výdajů), obnovu značení⁵ a značení nových turistických tras (pěší, cyklo, hipo, lyžařské, vodní tras), rozvoj a budování dálkových a na ně navazujících cyklotras, výstavbu páteřních cyklostezek, vybudování singletracků, zpracování projektových dokumentací pro budování cyklostezek, zpracování a podpora implementace regionálních cyklostrategií a další. Mezi realizovanými aktivitami lze zmínit např. výstavbu pumptracku v okolí Vysočina Arény (Nové Město na Moravě), vyznačení cyklotras EV 4 a 7, budování úseků cyklostezky Labe nebo cyklostezky Most - Chomutov.

1.3 Zkvalitnění nabídky služeb cestovního ruchu

- **Tvorba a další rozvoj oborových technických standardů ve vybraných segmentech cestovního ruchu**

Další rozvoj technických standardů může přispět ke zvyšování kvality služeb a tím i konkurenceschopnosti destinací. Ve sledovaném období byly do ČSKS zahrnuty následující technické standardy: Oficiální jednotná klasifikace provozovatele ubytování v soukromí (Svaz venkovské turistiky a

⁴ Certifikace kvality služeb ubytovacích a stravovacích zařízení, kempů a turistických cílů, poskytujících perfektní zázemí pro cyklisty i jejich kola <https://cyklistevitani.cz>.

⁵ Kraje se podílí na spolufinancování projektu KČT zaměřeného na obnovu značení turistických tras v ČR (projekt realizovaný v rámci programu státní podpora NNO).

agroturistiky), Klubový rating provozovatele Golfového zařízení (Asociace golfových hřišť), Klasifikace areálů pro terénní cyklistiku (Česká Mountainbiková asociace). Aktuálně je v rámci ČSKS zastoupeno celkem 9 technických standardů (<http://organizace.csks.cz/cs/cesta-k-certifikaci/technicke-predpoklady-kvality/>).

Ve sledovaném období dále probíhala příprava technického standardu pro Kategorizaci organizací destinačních managementů (dále také „Kategorizace DMO“). Kategorizace DMO je vytvořena na dobrovolné bázi, avšak z pohledu OCR se jedná o významný systémový nástroj.

Bude zaveden 4úrovňový systém organizace cestovního ruchu. Dojde k rozřazení DMO do jednotlivých úrovní, ustanovení organizace ve vazbě na samosprávu a partnery. Tento systém přispěje k tvorbě produktů cestovního ruchu, nastavení kampaní a podpoře jednotné prezentace ČR a vícezdrojového financování DMO. Dojde k vzájemnému provázání technického standardu pro certifikaci DMO a Českého systému kvality služeb. Výstupem této aktivity bylo vytvoření jak vlastního technického standardu, tak i doprovodných metodických dokumentů (například Manuál tvorby produktů, Metodika zpracování strategických dokumentů v oblasti cestovního ruchu atd.) a Implementační manuál pro žadatele a hodnotitele. Certifikace bude spuštěna v únoru 2018.

Přístup krajů k tvorbě standardů je odlišný. Některé kraje si vytváří vlastní certifikační standardy více, či méně vycházející z národních standardů, zatímco jiné kraje podporují a propagují národní standardy. Kraje jsou často členy či jinak spolupracují s profesními asociacemi zastupující technické standardy. U řady krajských dotačních titulů je podmínkou poskytnutí dotace doložení technického standardu pro danou oblast cestovního ruchu.

V rámci této aktivity lze zmínit i zapojení MMR do sekce Rady kvality České republiky „Kvalita v cestovním ruchu, hotelnictví, lázeňství a gastronomii“. V letech 2016 a 2017 byla činnost MMR zaměřena převážně na stabilizaci a další rozvoj ČSKS po ukončení projektu Národní systém kvality služeb financovaného z IOP.

▪ **Další rozvoj ČSKS jako systémového nástroje zvyšování kvality služeb**

ČSKS vychází z jednoduchých zásad řízení kvality, jeho cílem je poznání potřeb zákazníka a neustálé zlepšování kvality poskytovaných služeb v organizacích. Zapojeným organizacím systém umožňuje postupně získat odborné i praktické znalosti z oblasti řízení kvality ve službách a další odborné znalosti, které mohou využít při rozvoji svého podnikání.

Od roku 2016 byla zahájena udržitelnost projektu. V průběhu nastavení udržitelnosti došlo k transformaci Specializovaného pracoviště a jeho přesunu na agenturu CzechTourism, která organizačně zabezpečuje proces certifikace a další rozvoj ČSKS.

Ve sledovaném období byly agenturou CzechTourism zajišťovány vzdělávací kurzy ve všech stupních certifikace, realizace certifikačních procesů, spolupráce s koordinátory, spolupráce s profesními asociacemi a byla vytvořena kreativní strategie a realizována marketingová kampaň. V neposlední řadě byla prověřována možnost zajistit alespoň částečnou samofinancovatelnost celého systému prostřednictvím zavedení poplatků za certifikaci a došlo tak ke snížení nákladů ze státního rozpočtu.

V roce 2017 bylo uděleno organizacím 83 certifikátů I. a II. stupně. Proškoleny byly 142 Trenérů kvality I. stupně, 16 Trenérů kvality II. stupně. Aktualizačních kurzů se účastnilo 86 osob.

MMR ve spolupráci s agenturou CzechTourism usilují o zapojení odborníků z oblasti kvality do rozvoje ČSKS, za tímto účelem bylo rozhodnuto o vytvoření Rady pro kvalitu a certifikaci (dále také Rada). Původně navržený koncept podoby Rady narazil na nesouhlas některých klíčových subjektů zapojených do vzniku ČSKS. MMR následně navrhlo kompromisní řešení v podobě zřízení poradního orgánu Rady – pracovní skupiny s libovolným počtem členů, na které se budou předjednat témata pro vlastní zasedání Rady. Pracovní skupinu povede předseda Rady. Rada bude složena z odborníků v oblasti managementu kvality, kteří se podíleli na tvorbě ČSKS a zástupců MMR a agentury CzechTourism. Pracovní skupina bude sdružovat zástupce profesních asociací v oblasti cestovního ruchu, které spolupracují s MMR na realizaci ČSKS. Zvolený zástupce Pracovní skupiny bude současně členem Rady.

Navržený koncept zohledňuje zapojení spolupracujících subjektů a na druhou stranu udržuje i rozhodující úlohu MMR jako ústředního orgánu státní správy v oblasti cestovního ruchu i jediného subjektu zapojeného do financování systému kvality (aktuálně je ČSKS 100 % financován ze státního rozpočtu). Projednávání a nastavování konceptu Rady kvality ČSKS bylo administrativně a časově velice náročné. První (ustavující) zasedání Rady kvality (Rady pro kvalitu a certifikaci Českého systému kvality služeb)

proběhlo 21. 5. 2018. Další jednání Rady doplněné o 5tého člena proběhne 26. 6. 2018. Zasedání Pracovní skupiny Rady proběhne 18. 6. 2018.

Rozvoj ČSKS je podporován i prostřednictvím aktivit krajů, několik krajů, respektive krajských oddělení cestovního ruchu nebo krajských DMO je držitelem certifikátu ČSKS, kraje zpravidla poskytují prostory pro realizaci školení trenérů kvality, kraje v rámci svých aktivit propagují ČSKS v kraji.

▪ **Podpora a rozvoj specifických produktových certifikačních systémů**

S otázkou rozvoje specifických produktových systémů souvisí i problematika vytváření certifikačních schémat pro různé oblasti cestovního ruchu. Tato aktivita je důležitá i s ohledem na využití regionálních produktů k propagaci a prezentaci dané destinace. Regionální výrobky jsou často prezentovány i na veletrzích a významných akcích cestovního ruchu v regionech. Často jsou také regionální produkty prodávány v TIC, to umožňuje návštěvníkům odvézt si hmotnou vzpomínku na návštěvu destinace. Na realizaci této aktivity dochází ke spolupráci s MZe a agrárními komorami.

Nejrozšířenější je tvorba certifikačních schémat pro oblast gastronomie, regionálních potravin a regionálních produktů a v současné době i ubytovacích služeb a zážitků.

V této souvislosti lze jmenovat např. systém *CzechSpecials*⁶ realizovaný na národní úrovni agenturou CzechTourism i další regionální systémy jako např. Ochutnejte Jeseníky, Ochutnejte Slovácko, případně i Magdalenina kuchařka. V oblasti regionálních produktů je na regionální úrovni vytvořeno několik certifikačních schémat. Podstatná část existujících regionálních značek je sdružena v Asociaci regionálních značek (ARZ) - aktuálně je v ARZ⁷ 27 značek. Výhodou přidružení je jednotný vizuální styl značek i využívání stejných pravidel pro udělování – transparentnost a přehlednost pro návštěvníka regionálních destinací.

V rámci implementace certifikačních systémů je možné dále zmínit např. Metodiku pro mapování přístupnosti objektů, která se využívá pro mapování přístupnosti objektů pro osoby s omezenou hybností (hendikepovaní, osoby na vozíku, senioři, rodiny s kočárky atd.). Výstupem je databáze přístupnosti objektů, prostředků MHD, parků a vybraných turistických tras, bližší podrobnosti www.presbariery.cz.

Je třeba konstatovat, že zástupci profesní asociace informačních center avizovali, že s připravovaným zavedením třetí a čtvrté vlny EET vzniká riziko, že část TIC přestane komerční služby včetně prodeje regionálních produktů poskytovat. Omezení služeb poskytovaných TIC může mít negativní dopad nejen na pokles odbytu regionálních produktů a návštěvnost regionálních akcí, respektive negativní dopad na jejich producenty a organizátory, ale i negativní dopad na konkurenceschopnost destinací a jejich propagaci.

Do této aktivity je možné zařadit i ekologické certifikace služeb cestovního ruchu. V současné době je možné certifikovat ubytovací služby (hotely a kempy) dle evropské klasifikace EU Ecolabel „květina“ (<http://ec.europa.eu/ecat/hotels-campsites/en>) nebo dle národní klasifikace Ekologicky šetrný výrobek / služba (<http://www1.cenia.cz/www/ekoznacení/seznam-esv>). Ke konci roku 2017 bylo v ČR certifikováno celkem 8 ubytovacích zařízení (5 dle certifikace EU a 3 dle národní certifikace). V dalším období se připravuje osvěta a propagace ekologické certifikace s cílem zvýšit počet certifikovaných ubytovacích zařízení i zvýšení poptávky po certifikovaných službách realizované jak ze strany ministerstva životního prostředí (MŽP), tak i ze strany EK, která jedná i s provozovateli ubytovacích portálů o možnosti zařazení značky.

▪ **Podpora a rozvoj dopravních a naváděcích informačních systémů v turistických destinacích**

Realizace této aktivity úzce souvisí s aktivitou 1.2 Podpora infrastruktury pro rozvoj nemotorové dopravy. V této oblasti intervence mezi nejčastěji realizované aktivity patřila: realizace dotačních titulů na podporu TIC, vyznačení nových a obnova značení turistických tras, dotace KČT na obnovu a rozvoj značení turistických tras, regionální značení turistických a kulturních cílů, budování informačně naváděcích systémů (elektronické tabule), umísťování sčítačů návštěvnosti na turistických trasách a další. V rámci této aktivity lze zmínit i účast agentury CzechTourism v komisi Jednotného značení kulturních a turistických cílů na dálnicích a silnicích I. třídy.

⁶ Partnerský projekt agentury CzechTourism, Asociace hotelů a restaurací a Asociace kuchařů a cukrářů České republiky, jehož cílem je zvýšit povědomí o regionální gastronomii České republiky a podpořit restaurace nabízející tradiční českou poctivou gastronomii v moderním pojetí www.czechspecials.cz.

⁷ www.regionalni-znacky.cz

1.4 Zkvalitnění nabídky primárního potenciálu cestovního ruchu

- **Podpora rekonstrukce nejvýznamnějších kulturně-historických a technických památek využívaných pro cestovní ruch**

Na národní úrovni je tato aktivita naplňována primárně činností ministerstva kultury (MK). Z rozpočtu MK je financována celá řada specificky zaměřených dotačních titulů umožňujících rekonstrukci kulturně-historických památek (v níže uvedených programech není sledováno, zda se jedná o památky přístupné návštěvníkům a slouží cestovnímu ruchu, může se jednat i o dotaci na památkové objekty, které sice nejsou přístupné návštěvníkům, ale dotváří ráz a atraktivitu destinace):

- Havarijní program;
- Program záchrany architektonického dědictví;
- Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón;
- Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny;
- Program restaurování movitých kulturních památek;
- Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností.

Program	2016	2017
Program záchrany architektonického dědictví	216 069 000	223 450 000
Havarijní program	76 059 453	84 884 000
Program regenerace MPR a MPZ	182 679 940	200 111 878
Program péče o vesnické PR a PZ a krajinné PZ	32 000 000	36 000 000
Program restaurování movitých kulturních památek	23 993 000	29 995 000
Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím ORP	146 212 000	114 631 000
Program Podpora pro památky UNESCO	5 323 000	5 937 000
Celkem	682 336 393	695 008 878

Zdroj: <https://www.mkcr.cz/dotacni-programy-237.html> data k 26. 4. 2018

Poznávací cestovní ruch a návštěva kulturních památek představují významnou motivaci k návštěvě destinací. Z tohoto ohledu je problematice obnovy kulturních památek věnována i velká pozornost na regionální úrovni. S tím souvisí i realizace krajských dotačních titulů zaměřených na financování fondu kultury a obnovy památek, podporu rekonstrukce národních kulturních památek, programů na obnovu movitých a nemovitých památek, program na záchranu a obnovu drobných památek a architektury dotvářejících kulturní krajinu a další. V rámci této aktivity lze zmínit přípravu a realizaci projektů krajů a krajských příspěvkových organizací financovaných z IROP (např. projekty Hrad Roštejn – zpřístupnění nových expozic, Zámek Dobříš - Revitalizace zámecké oranžérie a Francouzského parku, Revitalizace Národní kulturní památky Vlašský dvůr v Kutné Hoře).

Mezi nejvýznamnější podpořené regionální projekty lze zařadit např. Podporu turistických areálů spadajících pod Dolní oblast Vítkovice. Současně je možné zmínit i vytvoření nové expozice v muzeu TGM v Rakovníku v souvislosti se 100. výročím vzniku republiky.

- **Zpřístupnění a interpretace atraktivního přírodního a kulturního dědictví pro rozvoj cestovního ruchu**

Interpretací přírodního dědictví se zabývá Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) a správy národních parků (NP) s cílem zvýšit povědomí veřejnosti o přírodních a krajinných hodnotách zvláště chráněných územích (ZCHÚ) a ve vazbě na cestovní ruch podporovat a vytvářet pro návštěvníky daných území nové turisticky atraktivní cíle.

AOPK ČR a správy NP se podílejí na zpřístupňování atraktivních přírodně a krajinářsky hodnotných lokalit prostřednictvím budování a údržby terénních informačních systémů (např. informační tabule o ZCHÚ), na vhodných lokalitách podporují a zřizují naučné stezky a budují turistickou infrastrukturu (např. povalové chodníky) s ohledem na zachování přírodních a krajinných hodnot v území. Zároveň AOPK ČR a správy NP pořádají různé tematické terénní exkurze za účelem seznámit laickou i odbornou veřejnost s přírodními hodnotami daných území a vydávají informační materiály a publikace o těchto hodnotách, včetně průvodců a materiálů souvisejících s pořádanými akcemi. Kromě těchto činností AOPK ČR a správy NP podporují vytváření nových turisticky atraktivních cílů (pozorovací místa, vyhlídky, rozhledny) a realizují projekty zaměřené na prezentaci konkrétních druhů veřejnosti (sovi voliéry, rybí líheň apod.).

Z Operačního programu životní prostředí (OPŽP) 2014-2020 prioritní oblasti 4, specifického cíle 4.1 a částečně 4.2 jsou, mimo jiné, podporována opatření k usměrnění návštěvníků z důvodu eliminace negativního dopadu na předmět ochrany způsobovaného návštěvníky (ve formě opravy a vytváření

dřevěných a povalových chodníků, úpravy povrchu cest, budování lávek, zábradlí, schodů atd.) a budování a obnova prvků pro interpretaci chráněných území (naučné stezky, informační panely, návštěvnická střediska, apod.). Na tyto dva specifické cíle je alokováno 3,5 mld. Kč. Alokace není pouze na opatření návštěvnické infrastruktury. Doplňkově lze hradit obdobná opatření menšího rozsahu z národních programů v gesci MŽP (Program péče o krajinu a program Podpory obnovy přirozených funkcí krajiny).

Ve sledovaném období byly podpořeny tři projekty: Obnova návštěvnické infrastruktury v NPR Jizerskohorské bučiny, Usměrnění návštěvníků v NP České Švýcarsko - Divoká Soutěska, Revitalizace Perninského rašeliniště. Realizační výdaje projektu na podporu návštěvnické infrastruktury přesáhly 11 mil. Kč (dotace ve výši 9,7 mil. Kč, spolufinancování ve výši 1,5 mil. Kč).

	Výdaje celkem	Dotace	Spolufinancování
OPŽP SC 4.1 a 4.2	11 326 765,35	9 752 420,15	1 574 345,20

MŽP se dále podílí i na interpretaci geologického dědictví prostřednictvím projektů realizovaných s Českou geologickou službou (příspěvková organizace MŽP) a dalšími partnery, např. česko-německý projekt GECON (Geological Cooperation Network – geopark Ralsko), interaktivní výstava v muzeu Českého ráje (Nová Paka), projekty interpretačních center v geoparku Železné hory, geoparku Egeria (Horní Slavkov) a další.

V oblasti interpretace kulturního dědictví nejvýznamnější roli plní MK prostřednictvím řady aktivit jako je vlastní zpřístupnění památek, tak i jejich obnova, zřizování muzeí a galerií, podpora profesionálního a neprofesionálního umění a další.

Zpřístupněné státní památkové objekty, zejména hrady a zámky, spravuje především Národní památkový ústav. Jednou ze základních priorit Národního památkového ústavu je umožnit návštěvu těchto objektů co nejširšímu okruhu návštěvníků, zejména pak znevýhodněným skupinám občanů.

Dále Národní památkový ústav nabízí věrnostní slevy – realizuje věrnostní program, k němuž se připojilo množství dalších státních, městských i soukromých památek. Princip věrnostního programu je ten, že za pět vstupenek může každý návštěvník získat šestý vstup zdarma. V rámci tohoto programu také od sezony 2016 běží projekt Klíč pro školy, kdy byly Ministerstvem kultury na všechny školy v ČR rozeslány karty opravňující k získání 50 % slevy ze vstupného pro předem rezervované školní výpravy, což podtrhuje snahu Národního památkového ústavu hledat cesty k tomu, aby památkové objekty byly neodmyslitelnou součástí edukačních školských programů a také místy, které chodí navštěvovat děti a mládež.

Kromě zpřístupňování v rámci tzv. jiné činnosti poskytuje Národní památkový ústav prostory památkových objektů ke kulturním, společenským a komerčním akcím. Významnou propagací je také prodej turistických suvenýrů a tematicky zaměřeného upomínkového zboží. V posledních třech letech pak u objektů, které to dovolují, dochází k rozšíření nabídky, a to nejen v rámci prohlídkových okruhů, ale i v prodloužení návštěvní doby v rámci dne i sezony. Návštěvnost se u zpřístupněných objektů ve správě Národního památkového ústavu v posledních letech zvyšovala (ročně více než 5 milionů vstupů), na mnohých objektech se ale pohybuje na samé hranici personálních a provozních možností. Za jednoznačně úspěšný marketingový nástroj je nutno považovat projekt Klíč k památkám. Výnos ze vstupného je zpětně investován do údržby jednotlivých památek dle vnitřních dispozic územních památkových správ a v souladu s tzv. pasporty objektů.

Ministerstvo kultury prezentuje problematiku ochrany hmotného kulturního dědictví také v rámci oborových veletrhů (např. PAMÁTKY-MUZEA-ŘEMESLA) nebo v rámci odborných konferencí zaměřených na obnovu památek pořádaných v rámci veletrhů (např. Stavební veletrh IBF).

Na podporu zpřístupnění kulturně – historického a přírodního dědictví je zaměřena i prioritní osa IROP.

MK zřizuje na území státu víc než desítku muzeí (16) a galerií (2), státní metodické instituce podporující rozvoj tradiční lidové kultury (Národní ústav lidové kultury) a neprofesionálního umění (NIPOS) a knihovny (<https://www.mkcr.cz/rezortni-institute-76.html>) a ve formě specifických dotačních programů přispívá na regionální a nadregionální aktivity v oblastech tradiční lidové kultury a neprofesionálního umění (podporuje např. všechny významné festivaly v jednotlivých oblastech neprofesionálního umění s mnohaletou tradicí, např. v roce 2018 to je 88. Jiráskův Hronov aj). Ministerstvo kultury podporuje realizaci významných kulturních akcí v oblasti profesionálního umění, které mají celostátní význam.

Významnou součástí interpretace kulturního dědictví je i tzv. festivalová turistika, účast na festivalu bývá hlavní motivací pro návštěvu dané destinace, např. Pražské jaro, Karlovarský filmový festival, Smetanova Litomyšl, Českokrumlovský hudební festival a další, jež zaznamenávají mimořádný zájem jak mezi domácími, tak zahraničními návštěvníky.

Velkou příležitostí pro cestovní ruch je oblast nemateriálního kulturního dědictví. Do této kategorie spadají zejména statky zapsané na Reprezentační seznam UNESCO, o něž je v zahraničí zájem. V souvislosti se Zápisem slovenského a českého loutkářství se zvýšila návštěvnost nejen loutkářských expozic muzeí, jednotlivé regiony (např. Královéhradecký kraj) využívají prvku pro svou propagaci v souvislosti s cestovním ruchem. Tradiční aktivity např. Jízda králů ve Vlčnově se těší mimořádnému zájmu návštěvníků již mnoho let.

Významným prvkem interpretace s využitím v cestovním ruchu je i kulturní krajina a krajinné památkové zóny s kulturním přesahem, které disponují významným potenciálem návštěvnosti (např. Lednicko-valtický areál, Slavkovské bojiště).

Na regionální úrovni jsou realizovány krajské dotační tituly zaměřené na obnovu movitých i nemovitých památek, dotace na provoz krajských muzeí, podpora prezentace a ochrana sbírkových předmětů, centrální evidence sbírek, podpora lidové kultury, přehlídky neprofesionálních uměleckých aktivit a další.

Mezi nejvýznamnější investiční aktivity lze zařadit vybudování Archeoparku v Pavlově, otevření vily Löw-Beer v Brně, otevření Centra baroka v Mariánské Týnici a další.

Se zpřístupněním kulturně-historického a přírodního dědictví souvisí i problematika budování a obnovy turistických tras. V současné době je v ČR celkem 42 970 km pěších a lyžařských turistických tras, 36 500 km cyklotras a 2 800 km hipotras. Značení turistických tras v ČR realizuje KČT, který každoročně provádí kontrolu a obnovu značení cca u třetiny značených tras. KČT dále každoročně pořádá stovky akcí pro veřejnost zaměřených na popularizaci turistiky. Obnova značení turistických tras je financována v rámci vládního programu podpory NNO a krajů. Nově jsou značeny i trasy pro vozíčkáře (v roce 2016 byla otevřena 9. trasa pro vozíčkáře, vyznačeno více než 100 km tras pro vozíčkáře).

V rámci této aktivity lze zmínit i zapojení MMR do Řídícího výboru programu Dům přírody (AOPK) (v roce 2017). Domy přírody představují návštěvnickou infrastrukturu v chráněných územích. Domy přírody poskytují informace pro veřejnost o fenoménech daného chráněného území (interiérové i exteriérové expozice), zvyšují povědomí o základních principech a důvodech ochrany přírody, napomáhají usměrňování pohybu návštěvníků v chráněných územích, poskytují výukové programy a další aktivity včetně poskytování turistických informací. V roce 2017 se uskutečnilo jedno zasedání RV, na kterém bylo doporučeno realizovat a zapojit do sítě domů přírody 3 nová zařízení (DP Beskyd, Brd a Bílých Karpat). Na místech s vysokou návštěvností je možné zřizovat informační střediska (návštěvnická infrastruktura menšího charakteru). Aktuálně je v provozu 11 Domů přírody.

▪ **Podpora národních geoparků, respektive geoparků UNESCO**

Problematicku geoparků na národní úrovni koordinuje MŽP, respektive Rada národních geoparků / Národní rada geoparků (RNG) jako poradní orgán MŽP. RNG vydává doporučení pro udělení certifikátu Národní geopark, respektive prodloužení certifikátu na základě revalidace. Certifikáty na základě doporučení RNG vydává ministr ŽP. Do problematiky rozvoje geoparků se zapojuje i MMR prostřednictvím účasti v Radě národních geoparků i prostřednictvím posuzování aktivit, souvisejících s cestovním ruchem, realizovaných geoparky. Ve sledovaném období byly nově certifikovány 3 národní geoparky (Ralsko, Vysočina, Broumovsko) a proběhla recertifikace u 2 národních geoparků (Železné hory, GeoLoc). Aktuálně na území ČR působí 9 geoparků (z toho jeden i zároveň Globálním geoparkem UNESCO).

Probíhá úzká spolupráce RNG a České komise pro UNESCO, která oficiálně potvrdila, že RNG je odpovědným a kompetentním orgánem pro agendu spojenou s Globálními geoparky UNESCO v ČR. Ve sledovaném období byla předložena kandidatura národního geoparku Železné hory o udělení certifikátu Globální geopark UNESCO, která byla neúspěšná.

Na podporu geoparků bylo ve sledovaném období realizováno několik aktivit, lze zmínit 1. workshop národních geoparků na téma geologického dědictví a financování provozu geoparků (duben 2016 Štramberk), uspořádání mezinárodní konference GEOADVENTURES (duben 2016 Ralsko), uspořádání 4. ročníku konference národních geoparků (květen 2017 Nová Paka), prezentace geoparků na veletrzích cestovního ruchu (Brno, Praha, Bratislava - leden až únor 2016 a 2017), představení geoparků v rozhlasu

(Rozhlas 2) a na konferencích Fórum cestovního ruchu (listopad 2017 Tábor), Týden udržitelného rozvoje (na přelomu května a června 2017 Ostrava).

Národní geoparky představují svou činnost během Týdnu geoparků (přelom května a června), v jehož rámci nabízejí účast na svých vybraných akcích. Tento program probíhá jako součást Evropského týdne udržitelného rozvoje, který zajišťuje propagaci nabízených aktivit na celostátní úrovni pod záštitou Rady vlády pro udržitelný rozvoj (Úřadu vlády).

Vzdělávání zaměřené na geoparky, výklad geologického dědictví a geoturismus je rozvíjeno ve formě přednášek, exkurzí a workshopů ve spolupráci s vysokými školami: Univerzita Hradec Králové, Mendelova univerzita, Masarykova univerzita a Univerzita Karlova v Praze. Univerzita Hradec Králové poskytuje i certifikované školení geoprůvodců.

Na podporu propagace geoparků byl realizován projekt podpořený z prostředků MMR prostřednictvím programu státní podpora NNO.

Z OPŽP jsou podporována opatření na interpretaci přírodního dědictví. Alokace jsou stanovovány na každý rok. V roce 2016 výzva neproběhla. Národní geopark lze podpořit z OPŽP 2014-2020, PO4, SC 4.1 v případě, že se nachází v ZCHÚ a opatření jsou v souladu s plánem péče.

Každoročně MŽP nabízí prostřednictvím programu pro NNO možnosti finanční stimulace v jejich úsilí při péči o krajinu, na poli environmentálního vzdělávání, interpretaci a šetrného cestovního ruchu atd. Zpravidla 3 - 6 geoparků je ročně podpořeno částkou 150 - 200 tisíc Kč především v tématu 4 – Ochrana geologického dědictví. Aktivitami podporovanými v tomto tématu jsou: vyhledávání a dokumentace geologicky významných lokalit mimo zvláště chráněná území; péče o geologicky významné lokality (odstraňování náletových dřevin atp.); podpora kandidátských národních geoparků na území ČR (nikoli stávajících), příprava nominační dokumentace a podmínek pro vznik geoparku. Dále geoparky čerpají podporu v rámci tématu 5 – Environmentálně šetrný turistický ruch mimo chráněné krajinné oblasti (CHKO) a NP. V tomto tématu jsou podporovanými aktivitami: podpora a propagace environmentálně šetrné turistiky (nikoli realizace naučných stezek); environmentální interpretace - interpretace přírodního a kulturního dědictví v České republice. Otázkou je rozšíření podpory poskytované prostřednictvím MŽP i na aktivity stávajících geoparků, případně na síťové aktivity národních geoparků.

Na regionální úrovni je podpora národních geoparků realizována prostřednictvím širokého spektra aktivit jako vydání záštit, poskytování dotací, podpora v oblasti poskytování informací a propagace a další.

Závěr průběhu implementace PO 1:

- Lze konstatovat, že aktivity PO 1 jsou průběžně plněny.
- Mezi nejvýznamnější nástroje podpory cestovního ruchu ve sledovaném období lze zmínit IROP, programy přeshraniční spolupráce, PRV, grantové dotační tituly MK, MMR a MZe a v neposlední řadě grantové dotační tituly krajů.
- Dosud se nepodařilo zajistit dostupnost finančních prostředků na podporu budování infrastruktury cestovního ruchu (rozvoj kapacit, ziskové projekty) prostřednictvím finančních nástrojů. Aktuálně se připravuje transformace ČMZRB a SFRB. Ideální by bylo v rámci této transformace zajistit i možnost financování ziskových projektů v oblasti cestovního ruchu realizovaných podnikatelskými subjekty i samosprávnými celky, respektive NNO.
- S ohledem na podporu dostupnosti finančních zdrojů na rozvoj cestovního ruchu na lokální úrovni je vhodné ve spolupráci s MF dokončit novelu zákona o místních poplatcích v oblasti cestovního ruchu a dále začít projednávat možnosti cílení využití konkrétních daňových povinností.
- Doporučení dále podpořit rozvoj nabídky prostřednictvím vhodných národních programů. Zajistit koordinaci národních a regionálních programů, aby docházelo k jejich doplňování a podpoře synergických efektů.
- Doporučením dále podporovat konkurenceschopnost destinací ČR zvyšováním kvality služeb. V této souvislosti by mělo docházet k dalšímu rozvoji ČSKS a jeho propagaci nejen vůči poskytovatelům služeb, ale i vůči koncovým zákazníkům.
- S ohledem na podporu nabídky se doporučuje dále pokračovat v aktivitách zaměřených na podporu poradenství v oblasti podnikání v cestovním ruchu, podporu podnikatelského rozhodování (informační portál o vývoji cestovního ruchu, struktura a vývoj návštěvnosti atd.), zlepšení podmínek podnikání (snaha o zavedení nepřímých ekonomických podpor, eliminaci nerovných podmínek podnikání, šedé ekonomiky atd.).
- Mezi dlouhodobé bariéry rozvoje cestovního ruchu patří nedostatečná koordinace aktivit na úrovni státní správy. Při jejich realizaci na národní úrovni převládá tzv. resortní pohled, kdy aktivity nejsou brány z širšího pohledu a v mnoha případech nejsou ani návštěvníci považováni za dotčenou skupinu. Tato skutečnost má dopad i např. na problematiku podnikání v regionech. Významným faktorem rozvoje regionů a zaměstnanosti představují horské oblasti. Rozvoj cestovního ruchu v horských oblastech, ve kterých je často jediným průmyslovým odvětvím v dané oblasti, je znemožněn řadou skutečností, jako např. problematická dopravní infrastruktura do horských oblastí, nízká kapacita silnic, méně časté dopravní spojení, malá ochota územních samosprávných celků podílet se na spoluúčasti na navyšování počtu spojů, nedostatek parkovacích míst pro návštěvníky, absence chodníků pro bezpečný pohyb rezidentů a návštěvníků po destinacích, problematika pronájmů státních pozemků, která nereflektuje význam a návratnost investic, někdy i problematiku vyvažování zájmů ochrany životního prostředí a ekonomického rozvoje.
- V neposlední řadě je třeba dále pokračovat v ochraně kulturně-historického a přírodního dědictví, jeho udržitelného využití v cestovním ruchu, respektive zpřístupnění návštěvníkům. Dále podpořit autenticitu a specifika jednotlivých regionů, které představují významný faktor motivace k návštěvě. Výstupem této aktivity v dalším období může být i uzavření memorand o spolupráci např. s AOPK, CENIA, případně MŽP jako zastřešujícím subjektem v oblasti ochrany přírody a dalšími.
- Dostupnost destinací a snadnost pohybu v rámci destinací je zásadní pro rozvoj návštěvnosti. Pro další období je třeba zkvalitňovat silniční a železniční síť i cestování veřejnou dopravou. Dokončení vysokorychlostní železniční sítě v Německu umožňuje dosahovat rychlejší spojení mezi Berlínem a Vídní delší cestou přes Německo (objíždějící ČR) než kratší cestou procházející ČR. Vzhledem k tomu, že jízda vysokorychlostním vlakem je atraktivita sama o sobě, reálně hrozí, že může dojít ke změně dlouhodobě zaběhlých itinerářů Berlín, Drážďany, Praha, Brno, Vídeň, Budapešť a v ČR to může vést k poklesu zahraničních turistů využívajících vlaková spojení.
- V dalším období je třeba se zaměřit na problematiku průvodců. V současné době průvodcovskou činnost vykonává velké množství zahraničních nekvalifikovaných a neoficiálních průvodců. Kromě potenciálního poškození dobrého jména ČR to má ekonomické a sociální dopady. Lze zmínit daňové úniky (sdílená ekonomika a práce za spropitné) a nižší uplatnitelnost absolventů.

Priorita č. 2 Management cestovního ruchu

I druhá priorita Koncepce se zabývá rozvojem nabídky cestovního ruchu. Avšak oproti první prioritě je druhá priorita Koncepce zaměřena na podporu měkkých faktorů rozvoje nabídky. V rámci druhé priority jsou realizována opatření zaměřená na podporu činnosti destinačních společností, podporu řízení destinací a rozvoj lidských zdrojů.

2.1 Podpora činnosti destinačních společností

▪ Posílení organizace (uspořádání) cestovního ruchu

V návaznosti na předchozí Zprávu o plnění Koncepce se intenzivně pracovalo na zavedení systému organizace cestovního ruchu v oblasti marketingu prostřednictvím nelegislativního nástroje. Koncem roku 2016 proběhlo koordinační jednání MMR a agentury CzechTourism, jehož cílem bylo definovat nastavení a způsob zavedení systému organizace, včetně provázanosti vytvořeného systému na ČSKS.

Oproti původně plánovanému využití výzkumného úkolu byl materiál realizován ve spolupráci s externími dodavateli (KPMG a CE Traffic). Na přelomu let 2016/2017 byla zpracována první pracovní verze standardu. Po interním projednávání na úrovni OCR a agentury CzechTourism bylo zahájeno projednávání materiálu se zástupci partnerů (Komise Rady Asociace krajů pro CR, Asociace turistických regionů ČR (ATUR), Asociace organizací cestovního ruchu (AOCR) atd.). Návrh technického standardu byl intenzivně projednáván s partnery a upravován v návaznosti na výstupy jednání, lze zmínit jeho představení na veletrzích RegionTour v Brně (leden 2017) a Holiday World v Praze (únor 2017), uspořádání jednání v krajích se zástupci oddělení cestovního ruchu krajů a krajských DMO, jednání na Komisi Rady Asociace krajů CR, ATUR, AOCR, Fóru CR a dalších příležitostech. Počátkem druhého pololetí byl vypracován Implementační manuál pro žadatele a hodnotitele a doprovodné metodické dokumenty (Manuál tvorby produktů, Metodika zpracování strategických dokumentů v oblasti cestovního ruchu, Hodnocení spokojenosti s činností DMO, Sledování statistických ukazatelů o výkonnosti destinace, Pravidla užívání značky Česká republika – Land of Stories. Připomínkování těchto materiálů bylo ukončeno počátkem roku 2018. Ve druhém pololetí 2017 dále probíhaly workshopy v krajích zaměřené na představení certifikace, cílovou skupinou byli zástupci DMO v krajích, starostové a další subjekty cestovního ruchu včetně podnikatelů. Kategorizace DMO byla v průběhu roku 2017 dvakrát projednávána na Snídani s C.O.T.⁸ (duben 2017, listopad 2017).

Smyslem Kategorizace je ustanovení 4úrovňového systému organizace cestovního ruchu (rozdělení DMO podle působnosti na lokální, oblastní, krajské a jednu národní DMO), ustanovení DMO ve vazbě na samosprávu a partnery, podpora řízení cestovního ruchu na základě potřeb a potenciálu destinace, podpora tvorby produktů CR, i větší využití vícezdrojového financování DMO. Přínos kategorizace vnímáme i z pohledu podpory jednotného brandingu vůči zahraničí, zavedení nástrojů pro sledování efektivity realizovaných kampaní a v neposlední řadě zvýšení efektivity výdajů vynakládaných na realizaci marketingu ČR.

Kategorizace představuje nástroj zvyšování kvality DMO, z těchto důvodů došlo k jejímu provázání s Českým systémem kvality služeb cestovního ruchu, kdy splnění Kategorizace, technického standardu pro DMO, bude podmínkou pro získání certifikátu ČSKS.

Žádost o certifikaci budou subjekty předkládat prostřednictvím elektronického formuláře umístěného na webu ČSKS. První tři roky platnosti Kategorizace bude probíhat tzv. pilotní období, po které bude docházet k úpravám standardu v návaznosti na potřeby aplikace. V pilotním období bude platnost certifikátu stanovena na 1 rok. Obnovení certifikátu v pilotním období bude zdarma. Po ukončení pilotního období dojde k prodloužení délky platnosti certifikátu na 3 roky a obnovení certifikátu bude následně zpoplatněno.

Na podporu zpracování výstupů a nastavení systému certifikace byla pro agenturu CzechTourism v roce 2017 z prostředků MMR alokována částka ve výši 1 mil. Kč v rámci odborného úkolu.

Ke spuštění certifikace došlo v únoru 2018. S tím souvisí i schválení Kategorizace DMO ze strany MMR a pověření agentury CzechTourism jejím výkonem a dalším rozvojem.

⁸ Odkazy na publikované články: <https://www.icot.cz/navrh-kategorizace-dmo-dostava-finalni-podobu/> a <https://www.icot.cz/kategorizace-dmo-v-otazkach-a-odpovedich/>

Organizační struktura cestovního ruchu pro oblast marketingu

Úroveň	Velikost území	Odpovědný subjekt
Národní úroveň	Území celé ČR	CzechTourism
Regionální úroveň	Celé území kraje	Krajské destinační společnosti
Oblastní úroveň	Ucelená kulturně nebo geograficky ohraničená oblast Organizace zastřešující lokální destinace Může přesahovat hranice administrativních celků	Oblastní destinační společnosti
Lokální úroveň	Místní destinace	Lokální destinační společnosti

Mezi nejčastější aktivity na podporu organizačního uspořádání cestovního ruchu na regionální úrovni patří participace samosprávních celků na zřízení, činnosti i financování tzv. krajských DMO, spolupráce kraje s oblastními DMO a dále také finanční podpora DMO na oblastní a lokální úrovni. Také lze zmínit i snahu některých krajů na vytvoření vlastní certifikace DMO ve vazbě na systém cestovního ruchu krajů a zajištění provázané propagace kraje. Ve sledovaném období např. byla spuštěna Certifikace DMO v Jihomoravském kraji. Otázkou pro další období bude provázanost národní a regionálních certifikací DMO a jejich případné sladování.

V neposlední řadě je zde i významná aktivita obcí na zřizování a činnosti oblastních a lokálních destinačních společností, a zapojení obcí do podpory oblastních a lokálních destinačních společností, ať již formou zakladatelských poplatků / členských příspěvků, případně i na základě partnerských smluv nebo i specifických grantových schémat.

▪ Podpora spolupráce mezi aktéry cestovního ruchu

Tato aktivita je realizována primárně na regionální úrovni. Mezi nejčastěji realizované aktivity v této oblasti náleží podpora TIC, realizace workshopů pro pracovníky TIC a další aktivity. Dále dochází k navazování spolupráce s ostatními subjekty cestovního ruchu v regionech jako např. vytváření komisí cestovního ruchu / Pracovní skupiny Regionálních stálých konferencí (PS RSK) pro cestovní ruch, případně spolupráci na určitých aktivitách s krajskými pobočkami profesních organizací (např. krajskými sekcemi AHR a HK), univerzitami a subjekty zastřešujícími nabídku cestovního ruchu (veřejná správa, podnikatelské subjekty, NNO, instituce zastřešující ochranu kulturně-historického a přírodního dědictví atd.). Cílem těchto setkání je zajistit koordinovaný rozvoj cestovního ruchu v regionech, přenos informací mezi subjekty cestovního ruchu i zapojení subjektů cestovního ruchu do rozvoje cestovního ruchu v destinaci. Nelze opomenout ani spolupráci se subjekty z příhraničních oblastí.

V rámci této aktivity dochází i ke spolupráci TIC se zástupci samosprávy i spolupráci TIC s destinačními společnostmi působícími na území kraje.

Mezi další aktivity lze zařadit např. vytváření datových skladů o atraktivitách cestovního ruchu, propojování datových skladů v rámci kraje, podpora propojení webových portálů o destinacích na území kraje, sdílení a provázání kalendářů kulturních akcí atd.

Současně poměrně rozšířenou aktivitou na podporu spolupráce subjektů cestovního ruchu v regionu je realizace společných projektů, organizace regionálních konferencí a tematicky zaměřených odborných seminářů a tematických školení např. v oblasti kvality služeb, nabídky destinace a dalších.

2.2 Posílení a inovace řízení destinace

▪ Zavádění a realizace managementu kvality

Tato aktivita souvisí se zaváděním ČSKS, který představuje inovativní nástroj, který systematickým způsobem pomáhá ke zvyšování kvality služeb v organizacích v oblasti cestovního ruchu a v navazujících službách. Ve sledovaném období bylo certifikováno 34 DMO (např. včetně krajských DMO Destinační společnost Východní Čechy, Centrála cestovního ruchu Jižní Moravy, Vysočina Tourism) a současně několik oddělení cestovního ruchu krajů (např. Plzeňského a Ústeckého kraje).

Cílem MMR je podpořit zapojení subjektů cestovního ruchu do systému, tím přispět ke zvyšování kvality služeb cestovního ruchu v regionech a zvýšení konkurenceschopnosti regionů. Ve sledovaném období

byla poprvé realizována kampaň vůči konečným zákazníkům, jejímž cílem bylo představení systému a snaha o změnu chování návštěvníků, aby vyhledávali kvalitní certifikované služby.

Do této aktivity lze zařadit i jednotlivými kraji vytvořené certifikační systémy využívané pro zařazování subjektů cestovního ruchu do tzv. seznamu doporučených subjektů, jako např. TOP výletní cíle Jižní Moravy.

Úkolem MMR a agentury CzechTourism bude zajistit vzájemnou provázanost národních a regionálních systémů řízení kvality a na nich navazujících certifikačních schémat.

▪ **Zavádění a realizace návštěvnického managementu**

Tyto aktivity jsou realizovány převážně na regionální úrovni. Nejčastěji se jedná o spolupráci destinačních společností, samosprávy a kulturních institucí a institucí ochrany přírody na rozproštění návštěvnosti mimo ohrožená území, rozproštění návštěvnosti v čase, posuzování rozvojových záměrů destinace dle dopadu na životní prostředí, podpora investičních záměrů v okrajových oblastech, a další. Mezi řešené oblasti patří např. trasování turistických tras, tvorba naučných stezek, realizace na ochranu území (omezení / regulace vstupu), případně úprava infrastruktury (např. povalové chodníky, instalace zábradlí / závor na omezení vstupu, a další.). Destinace řeší tuto problematiku i v rámci svých strategických dokumentů jako např. program rozvoje kraje, koncepce rozvoje cestovního ruchu v kraji, případně koncepce rozvoje cyklodopravy, vytvářením studií návštěvnosti destinace apod.

Tato aktivita souvisí se zpřístupněním a interpretací kulturně-historického a přírodního prostředí, sledováním a vyhodnocováním dopadů návštěvnosti a minimalizací negativních efektů cestovního ruchu na potenciál.

Mezi hojně využívanými nástroji sledování návštěvnosti lze zmínit elektronické sčítače v TIC, elektronické sčítače na turistických trasách a u citlivých / ohrožených lokalit, využívání signálních mobilních dat, dotazníkové šetření u turistických atrakcí a další.

Východiskem je v dalším období platnosti Koncepce ve spolupráci s MŽP prověřit vytvoření a zavedení metodiky pro vypracování plánů řízení návštěvnosti v destinacích.

▪ **Vytvoření manuálu udržitelného rozvoje cestovního ruchu**

Tato aktivita fakticky souvisí s výše uvedenou problematikou. Cílem je, aby destinační společnosti vytvořily jak strategický dokument na řízení toku návštěvnosti v oblasti, tak i strategický dokument, který bude definovat priority dalšího rozvoje destinace. Rozvojem destinace by nemělo dojít k poškození potenciálu a genia loci destinace, které by v konečném důsledku přispělo ke snížení konkurenceschopnosti destinace.

Proces zavádění manuálu udržitelného rozvoje cestovního ruchu bude probíhat ve spolupráci s MŽP. Ve sledovaném období proběhla spolupráce s MŽP, respektive agenturou CENIA na prověření možnosti zavedení indikátorů udržitelného cestovního ruchu a indikátorů sledování atraktivity území s ohledem na místní obyvatele, investory a návštěvníky (projekt Attractive Danube v rámci programu Interreg Danube Transnational Programme). Problematika manuálu udržitelného cestovního ruchu bude probíhat v navazujícím období.

▪ **Monitoring a šetření udržitelného rozvoje cestovního ruchu**

Na podzim roku 2017 proběhla konference Fórum cestovního ruchu v Táboře, která byla zaměřena na problematiku udržitelného cestovního ruchu a jeho monitoring. Prezentace z konference jsou dostupné na webu (<http://www.czechtourism.cz/institut-turismu/forum-cestovniho-ruchu/>).

Nejčastěji realizovanou aktivitou je sledování počtu návštěvníků prostřednictvím umístění sčítačů návštěvnosti na turistické trasy; jednalo se jak o sledování počtu návštěvníků významných turistických lokalit, ohrožených oblastí tak i sledování uživatelů cyklostezek. Kromě sledování počtu a toku návštěvníků slouží získaná data i jako podklady pro hodnocení efektivity realizovaných investic, kdy se sleduje využití podpořené infrastruktury cestovního ruchu, případně možností jejího dalšího rozvoje.

Ve sledovaném období bylo možné získat podporu na sledování toku návštěvnosti prostřednictvím programu Státní podpory NNO a nebo NPPCRR. V rámci této aktivity bylo podpořeno několik projektů (např. Nadace partnerství – projekt zaměřený na koordinaci dálkových cyklotras, sledování návštěvnosti dálkových cyklotras a zajištění certifikace Cyklisté vítání.).

Monitoring a šetření udržitelného cestovního ruchu probíhaly i na regionální úrovni. V této oblasti lze zmínit např. aktivity zaměřené na sledování počtu návštěvníků v TIC, zpracování analýz návštěvnosti krajů, využívání signálních dat mobilních operátorů pro sledování toku návštěvnosti a další aktivity.

Příklad umístění elektronických sčítačů:

- Labská stezka a Krušnohorská magistrála.
- **Zavádění nových technologií do řízení destinace**

Realizace této aktivity náleží na regionální a lokální úroveň, mezi zmiňované nástroje patří vytváření koncepcí řízení destinace a využívání elektronických nástrojů na podporu řízení destinace, získávání informací o cílových skupinách a návštěvnících a komunikace s cílovými skupinami (např. CRM). Ve sledovaném období byly realizovány aktivity zaměřené např. na zavádění nástrojů pro sledování návštěvnosti sociálních sítí, vytvoření herní aplikace (<http://loguj.jizni-morava.cz/>) a další.

2.3 Rozvoj lidských zdrojů

- **Zvyšování kvality vzdělávacích programů v cestovním ruchu**

Problematika vzdělávacích programů v oblasti cestovního ruchu spadá primárně do gesce ministerstva školství mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

Oblast středního a vyššího odborného vzdělávání:

Vzdělávání žáků na středních školách podle školou zpracovaného školního vzdělávacího programu (ŠVP) v souladu s vydanými rámcovými vzdělávacími programy (RVP), na nichž panoval společenský konsenzus, dílčí úpravy ŠVP v kompetenci ředitele střední školy.

Sběr podkladů v Národním ústavu pro vzdělávání (NÚV) pro aktualizaci a budoucí revize RVP ve spolupráci se sociálními partnery. Pracovní návrh pro MŠMT: Koncepční analytická studie pro skupinu 65 – Gastronomie, hotelnictví, cestovní ruch (www.nuv.cz/file/3243_1_1/). Materiál NÚV je součástí aktivit zaměřených na inovaci RVP s horizontem plnění do roku 2020.

Vzdělávání studentů na vyšších odborných školách podle akreditovaných vzdělávacích programů, trvalé zapojení odborníků z oblasti cestovního ruchu do procesu tvorby a posuzování vzdělávacích programů vyšších odborných škol v rámci činnosti Akreditační komise pro vyšší odborné vzdělávání.

Realizace systému vnitřního a vnějšího hodnocení kvality vzdělávání – jednotlivé střední a vyšší odborné školy, Česká školní inspekce (ČŠI) a sociální partneři/např. evaluační a inspekční zprávy/podle vlastních termínů.

Zpracování a průběžná revize jednotných zadání pro závěrečnou zkoušku v oborech vzdělání s výučním listem kategorie NÚV ve spolupráci s dotčenými středními školami a sociálními partnery v souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. (ve znění zákona č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů; a zákona č. 101/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů).

Aktualizace publikace „**Profilová maturitní zkouška v odborných školách pro obor vzdělání Hotelnictví**“ v roce 2016 v NÚV, která vznikla v rámci projektu Kurikulum S, byla zveřejněna v lednu 2017.

Využívání metodických materiálů vytvořených v individuálním projektu POSPOLU ve středním vzdělávání, a to jak školami, tak zaměstnavateli. Jedná se o materiály obecně uplatnitelné pro všechny skupiny oborů vzdělání, ale také speciálně zaměřené na odborný výcvik ve firmě pro kvalifikaci kuchař (daný materiál byl v roce 2016 ověřován v rámci projektu na podporu kvality ve vzdělávání EQAVET).

Systémové materiály vzniklé v projektu POSPOLU využívalo MŠMT i pro další vývoj v rezortu.

Na vybraná témata navazují aktivity projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV) v klíčové aktivitě KA Spolupráce škol a firem (plánování spolupráce školy a firmy, portfolio žáka, teoreticko-praktické moduly).

Rozvojový program na podporu odborného vzdělávání v roce 2016 vyhlašovaný MŠMT ve středním vzdělávání. Poskytnutí finančních prostředků středním školám s cílem zlepšení kvality vzdělávání v těch oborech vzdělání, které lze z pohledu potřeb trhu práce, popřípadě i z pohledu

unikátnosti a tradice považovat v daném území za nenahraditelné. Přesto z důvodu nízkého zájmu o studium, nebo i z důvodu objektivně nižší potřeby takto specializovaných odborníků je nutné vzdělávat žáky ve třídách s nižším počtem žáků, a to jak ve třídách tzv. víceoborových, tak i ve třídách jednooborových v případech, že víceoborovou třídu nelze v dané konkrétní škole pro vybraný obor vzdělání efektivně vytvořit.

Rozvojový program na podporu odborného vzdělávání /Rozpočet MŠMT/ 200 mil. v r. 2016 pro jednotlivé kraje.

Rozvojový program na podporu odborného vzdělávání v roce 2017 vyhlašovaný MŠMT ve středním vzdělávání.

Rozvojový program na podporu odborného vzdělávání /Rozpočet MŠMT/ 135 mil. v r. 2017 pro jednotlivé kraje.

Projekt MOV v rámci Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) za účelem zvýšení uplatnitelnosti absolventů na trhu práce. Řešitel NÚV + MŠMT. Modernizace školního kurikula – podpora klíčových a odborných kompetencí, provázanost NSK s kvalifikační částí ŠVP, rozšíření a zefektivnění realizace odborného výcviku a praxe, komplexní úlohy. V projektu vznikají modulární prvky zařaditelné do ŠVP nebo využitelné pro vznik modulárně uspořádaného ŠVP, postaveného na společných odborných základech v příbuzných oborech vzdělání. Vznikne 65 optimalizovaných ŠVP, a to včetně skupiny 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus.

Projekt/ESF+SR/96 964 732 Kč/2017 - 2020.

Prostřednictvím šablon pro střední školy v rámci OP VVV lze realizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a aktivity na podporu výměny zkušeností (např. Cizí jazyky, Výchova k podnikavosti, ICT, Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv, Stáže pedagogů u zaměstnavatelů, Zapojení odborníka z praxe do výuky aj.). Šablony pro střední školy byly zveřejněny na webových stránkách MŠMT dne 20. 12. 2016.

V obdobném režimu byly **schváleny i šablony pro vyšší odborné školy.**

Pozn.:

1. Realizátorem opatření 2.3 za střední školy (SŠ) a vyšší odborné školy (VOŠ) je MŠMT ve spolupráci s: MMR, kraji, Akreditační komisí pro vyšší odborné vzdělávání (AKVOV), NÚV (Národní ústav pro vzdělávání), ČŠI (Česká školní inspekce), školami, profesními sdruženími a dalšími sociálními partnery.
2. ŠVP (školní vzdělávací program), RVP (rámcový vzdělávací program). ŠVP musí být s RVP (státem garantované minimum) v souladu.
3. NSK (Národní soustava kvalifikací) definuje požadavky na kvalifikaci pracovníků v daném oboru prostřednictvím profesních kvalifikací. Profesní kvalifikace jsou průběžně revidovány v obvyklém intervalu 4 let.
4. Náplní projektu Kurikulum S – Podpora plošného zavádění školních vzdělávacích programů v odborném vzdělávání, pomoc učitelům středních škol při kurikulární reformě. Projekt byl realizován v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost (financováno z Evropského sociálního fondu (ESF) a státního rozpočtu (SR)).
5. Individuální projekt národní POSPOLU byl zaměřen na rozvoj spolupráce škol a zaměstnavatelů (včetně skupiny oborů vzdělání 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus).

Oblast dalšího vzdělávání:

V roce 2017 proběhly pravidelné revize kvalifikačních a hodnoticích standardů čtyř profesních kvalifikací (PK), týkajících se oblasti cestovního ruchu, v rámci Národní soustavy kvalifikací.

- Práce v ubytovacím zařízení
- Ubytovaní v soukromí
- Úklidové práce v ubytovacím zařízení - pokojská
- Průvodce cestovního ruchu

Každý kvalifikační a hodnoticí standard profesní kvalifikace prochází schvalovacím procesem, který je popsán zákonem č.179/2006 Sb. o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Podle zákona schvalovací proces uzavírá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Každý kvalifikační a hodnoticí standard, který ministerstvo schválí, je vložen do informačního systému NSK a zveřejněn na www.narodnikvalifikace.cz.

Oblast vysokého školství:

S účinností zákona č. 137/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve znění zákona č. 303/2017 Sb., jsou **zavedeny v oblasti vysokého školství změny legislativního rámce**, které kladou velký důraz na zvyšování kvality studijních programů. Jedná se zejména o povinnost vysokých škol zavést funkční systém zajišťování kvality včetně pravidelného vnitřního hodnocení kvality vzdělávací činnosti, tvůrčí činnosti a souvisejících podpůrných činností.

Novela zákona o vysokých školách současně zavádí tzv. **profily studijních programů** – vedle akademicky zaměřených také profesně orientované, které kladou důraz na větší zapojení expertů z praxe a zaměstnavatelů do výuky a povinnou praxi studentů. Zájem o aplikaci tohoto profilu u vysokých škol poskytujících studijní programy v oblasti cestovního ruchu se prokazuje při pravidelných konzultacích o Plánu realizace Dlouhodobého záměru dané vysoké školy, kdy školy deklarují ambici žádat o akreditace svých studijních programů s profesně orientovaným profilem. Ten by měl jejich absolventům usnadnit přechod na trh práce.

OP VVV ESF výzva pro vysoké školy (č. 02_16_015, účinná od října 2016) a zejména její specifický cíl „Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce“ umožňuje vysokým školám (včetně soukromých, které často v oblasti cestovního ruchu poskytují studijní programy) žádat o podporu na zkvalitnění vzdělávací činnosti a moderní výukové trendy nebo tvorbu nových a úpravu obsahu stávajících bakalářských a magisterských studijních programů zohledňujících potřeby trhu práce, nebo potřeby praxe.

- **Realizace (tvorba) vzdělávacích a školících programů (kurzů)**

Na národní úrovni se jednalo o aktivity MŠMT a MPSV (ministerstva práce a sociálních věcí):

MŠMT akredituje rekvalifikační kurzy zaměřené na oblast cestovního ruchu. Platnou akreditaci měly v letech 2016–2017 následující rekvalifikační kurzy:

- Místní zástupce cestovní kanceláře (akreditace udělena v r. 2017)
- Průvodce cestovního ruchu (akreditace udělena 2x v r. 2015, 2017)
- Průvodce Prahou (akreditace udělena v r. 2015)

MPSV plní tyto aktivity především prostřednictvím Úřadu práce České republiky (ÚP ČR), který zabezpečuje rekvalifikace se zaměřením na činnost v oblasti cestovního ruchu a aktualizuje databáze informací o potřebách trhu práce. V souvislosti s realizací rekvalifikačních kurzů ve skupině povolání „Gastronomie, hotelnictví a turismus“ pro uchazeče o zaměstnání a zájemce o zaměstnání byly uvedené rekvalifikace v roce 2016 zabezpečeny pro 444 osob. Z tohoto celkového počtu účastníků se rekvalifikace zabezpečené ÚP ČR zúčastnilo 261 osob a tzv. zvolené rekvalifikace 228 osob. V roce 2017 rekvalifikace ve skupině povolání „Gastronomie, hotelnictví a turismus“ absolvovalo celkem 317 osob. Rekvalifikací zabezpečených ÚP ČR se účastnilo 196 osob a úspěšných absolventů zvolené rekvalifikace ve stejném sledovaném období bylo 121 osob.

Na národní úrovni lze zmínit i aktivity agentury CzechTourism, jako realizace školení pro odbornou veřejnost na téma Specifika čínských turistů, semináře pro odbornou veřejnost o nabídce regionů a další aktivity, prezentace a přednášky pro vysoké školy (VŠ) a VOŠ o trendech v cestovním ruchu a další.

Agentura CzechTourism se v průběhu sledovaného období zabývala přípravou projektu zaměřeného na vzdělávání subjektů v cestovním ruchu „*Operační program Zaměstnanost – Vzdělávání v cestovním ruchu*“, projekt je zaměřen na získání, rozšíření a obnovení potřebných odborných znalostí, dovedností a kompetencí. Projekt je určen pro tuto cílovou skupinu zaměstnavatelů: obchodní společnosti, FO / OSVČ zaměstnávající zaměstnance, i bez zaměstnanců, NNO, organizace veřejného sektoru. Projekt je tvořen šesti klíčovými aktivitami:

- Realizace vzdělávání – kombinace prezenční výuky a e-learningu. Prezenční výuka bude probíhat ve 13 krajích mimo hl. m. Prahu. Vzdělávací kurzy budou tvořit minimálně 20 hodin prezenční výuky (zbytek e-learningovou formou), některé kurzy budou tvořeny tzv. balíčky - kombinací odborného a měkkého vzdělávání (bude záležet na poptávce cílové skupiny). Na konci kurzu budou účastníci skládat test (elektronicky), jeho splnění je podmínkou úspěšného ukončení kurzu a získání certifikace o jeho ukončení.
- Aktualizace a doplnění vzdělávacích kurzů, e-learningu a e-knihovny – jedná se o aktualizaci, rozšíření a doplnění studijních materiálů vytvořených v rámci projektu Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, umístěných na webu www.vzdelavani.czechtourism.cz.

Aktualizace kurzů bude reflektovat vývoj v oblasti legislativy, trendů v oblasti cestovního ruchu a požadavků zaměstnavatelů. Bude sloužit odborné veřejnosti i po skončení projektu.

- Informační podpora účastníkům projektu - v této aktivitě jsou realizovány dva různé cíle – zvýšení povědomí o kurzu za účelem akvizice účastníků prostřednictvím kampaní (rozhlas, internet, PPC, PR články) a následně podpora účastníkům kurzu prostřednictvím přímého poradenství (registrace účastníků, informace o aktuálně vypsaných i plánovaných vzdělávacích kurzech, direct emaily, newsletter, telefonické konzultace).
- Elektronická podpora projektu – rozšíření a další rozvoj webu www.vzdelavani.czechtourism.cz, který slouží k zapisování podpory malého rozsahu (de minimis), registraci účastníků na vzdělávací kurz, e-learningu, uchovávání údajů o účastnících (v rámci monitorovacích indikátorů), distribuci vytvořených studijních materiálů.
- Zabezpečení realizace projektu – aktivita zaměřená na faktické zajištění realizace projektu, koordinaci realizovaných aktivit a komunikaci mezi všemi členy projektu (účastníky kurzů, lektory, členy realizačního týmu).
- Evaluace projektu – v rámci realizace projektu bude provedena procesní i dopadová evaluace. Externí evaluace bude monitorovat práci projektového týmu a správné nastavování jednotlivých aktivit.

Projekt bude realizován od poloviny roku 2018, přičemž ve druhém pololetí 2018 bude probíhat nábor projektového týmu, akvizice lektorů, aktualizace webu, e-knihovny a nastavování vzdělávacích kurzů. Skutečný počátek realizace (zahájení vzdělávacích kurzů) je plánován od ledna 2019. Předpokládaná alokace projektu je 106 882 725,- Kč (85 % EU a 15 % státní rozpočet).

▪ **Zvyšování kvalifikace pracovníků v oblasti cestovního ruchu**

V rámci této aktivity lze zmínit zapojení MMR do implementace zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Zákon č. 179/2006 Sb., reflektuje rychlost a složitost technologického a společenského vývoje a zohledňuje získání kvalifikace v širším pohledu - formálním vzděláváním (ve škole), neformálním vzděláváním (kurzy, školení, stáže,...) a také informálním učením, tj. sebevzděláváním, samostudiem nebo životní praxí. Úplnou profesní kvalifikací zákon rozumí odbornou způsobilost fyzické osoby vykonávat řádně všechny pracovní činnosti v určitém povolání; profesní kvalifikace znamená odbornou způsobilost fyzické osoby vykonávat řádně určitou pracovní činnost nebo soubor pracovních činností v určitém povolání, popřípadě ve dvou nebo více povoláních, v rozsahu uvedeném v kvalifikačním standardu.

MMR v oblasti cestovního ruchu vystupuje jako autorizující orgán pro autorizace subjektů, které mají zájem a předpoklady k prozkoušení a ověřování profesních kvalifikací z oboru 65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus.

V určitých odvětvích není pro zaměstnavatele již podstatné, jak někdo určitou kvalifikaci získal, ale zda ji aktuálně ovládá a zda může doložit, že tato skutečnost byla věrohodně ověřena. Pracovník, který ovládá určitou kvalifikaci, ale nemá na to doklad, má možnost si tuto kvalifikaci nechat oficiálně ověřit a zajistit si tak pracovní místo i start do nové kariéry. Lidé, kteří potřebují prokázat svou odbornou způsobilost a dovednosti v daném oboru, mají možnost podstoupit zkoušku a získat tak u autorizovaného subjektu Ověření o získání příslušné profesní kvalifikace, kterým se mohou prokazovat na trhu práce.

Celkem bylo pro oblast cestovního ruchu v rámci Národní soustavy kvalifikací vytvořeno 35 profesních kvalifikací, z toho 19 profesních kvalifikací odpovídá kvalifikačním úrovním 2 – 5 Evropského rámce kvalifikací (EQF).

<https://www.narodnikvalifikace.cz/vyber-kvalifikace/profesni-kvalifikace/skupiny-oboru-31/pouze-platne-ano/pouze-s-termíny-zkousek-ne/seradit-1v/ku-1-8>

▪ Cvičitel horské služby (4 EQF) ▪ Člen horské služby (4 EQF) ▪ Horský průvodce (4 EQF) ▪ Instruktor horské služby ▪ Psovod horské služby (4 EQF) ▪ Záchranář pro lyžařské tratě (4 EQF) ▪ Koordinátor služeb pro korporátní klientelu (5 EQF) ▪ Místní zástupce cestovní kanceláře (4 EQF) ▪ Pracovník cestovní kanceláře - specialista pro incoming (4 EQF) ▪ Samostatný pracovník cestovní kanceláře a cestovní agentury (5 EQF)	▪ Práce v ubytovacím zařízení (2 EQF) ▪ Úklidové práce v ubytovacím zařízení - pokojská (2 EQF) ▪ Ubytování v soukromí (3 EQF) ▪ Recepční v hotelovém provozu (4 EQF) ▪ Vedoucí pracovník turistického informačního centra (5 EQF) ▪ Pracovník turistického informačního centra (4 EQF) ▪ Vedoucí zájezdu (4 EQF) ▪ Průvodce cestovního ruchu (5 EQF) ▪ Průvodce Prahou (5 EQF)
---	---

Celkově tak MMR přispívá k aktivizaci a motivování lidí k získávání nebo rozšiřování kvalifikace a jejich začleňování do pracovního procesu v zájmu získání, nebo udržení pracovního místa a životní perspektivy.

O autorizaci může MMR požádat fyzická osoba, právnická osoba nebo škola-příspěvková organizace písemně, prostřednictvím příslušné žádosti doplněné požadovanými přílohami.

Doba platnosti autorizace je 5 let a může být opakovaně prodloužena vždy o dalších 5 let. Může být ovšem také odňata (viz § 16 zákona č. 179/2006 Sb.).

Zákon č. 179/2006 Sb., je implementován také prostřednictvím Sektorové rady pro pohostinství, gastronomii a cestovní ruch (SR CR), která byla založena 8. 12. 2010 v rámci projektu MŠMT Národní soustava kvalifikací 2 (NSK 2). SR CR, jako orgán zaměstnavatelské sféry v oblasti cestovního ruchu, se koncentrovala především na revize stávajících profesních kvalifikací a na tvorbu a schvalování nových profesních kvalifikací, které si vyžádal trh práce v příslušném oboru. Jako zástupci MMR- autorizujícího orgánu v SR CR působí pracovníci odboru cestovního ruchu a odboru personálního. SR CR uzavřela svou činnost v rámci projektu NSK 2 k 31. 10. 2015 ve vazbě na ukončení tohoto projektu v listopadu 2015. Následovala vyjednávání mezi MŠMT a sociálními partnery o způsobu zajištění udržitelnosti NSK a sektorových rad po skončení projektu, tj. především v roce 2016 a v letech dalších. Pro rok 2016 byla přechodně zajištěna činnost sektorových rad ze státního rozpočtu v rámci kapitoly MŠMT.

Následně bylo rozhodnuto, že působení všech stávajících 29 sektorových rad (licencovaných Správní radou Národní sítě sektorových rad) bude probíhat prostřednictvím veřejné zakázky pod názvem: **Zajištění zapojování zaměstnavatelů do tvorby a revizí standardů profesních kvalifikací a odpovídajícího materiálně technického zázemí, zkráceně VZ NSK 2020.**

Doba realizace VZ NSK 2020 je od 15. 5. 2017 do 31. 12. 2020, gestorem je MŠMT a smluvními partnery jsou Hospodářská komora ČR (HK), Svaz průmyslu ČR a společnost Trexima.

Předmětem plnění dané veřejné zakázky dle smlouvy je celkové roční plnění za skutečně odvedenou práci odpovídající ekvivalentu standardů pro 300 revidovaných a 40 nových profesních kvalifikací. Uvedené plnění má dvě části a to plnění za činnost pracovních skupin a plnění za materiálně technické zabezpečení jednání pracovních skupin.

Sektorová rada pro pohostinství, gastronomii a cestovní ruch se sešla v roce 2016 na dvou jednáních 30. 5. a 31. 10. 2016, v roce 2017 se uskutečnila také dvě jednání a to 29. 5. a 26. 10. 2017. Ve své práci se uvedená sektorová rada soustředila především na nastavení struktury řízení a systému práce ve VZ NSK 2020, na provedení potřebných revizí stávajících profesních kvalifikací a projednání návrhů nových profesních kvalifikací.

Na regionální a lokální úrovni se jedná nejčastěji o realizaci kurzů pro zaměstnance destinačních společností v regionech a pracovníků TIC, realizace regionálních konferencí pro subjekty cestovního ruchu, případně vzdělávací aktivity zaměřené na průvodce. Do této oblasti lze také zařadit aktivity profesních asociací zaměřené na zvyšování kvality členských subjektů a tím přeneseně zvyšování konkurenceschopnosti celého odvětví.

▪ **Projekty na podporu výměny zkušeností**

Na národní úrovni byla tato aktivita zastoupena činností MŠMT (zapojení SŠ a VOŠ s obory vzdělání ve skupině 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus do programu mobilit). Bylo realizováno za oba roky celkem 1183 mobilit (609 v r. 2016 a 574 v r. 2017) v oblasti Hotelnictví, restaurátérství a catering (432, 454) a Cestování, turismus a volný čas (177 a 120).

OP VVV ESF výzva pro vysoké školy (č. 02_16_015, účinná od října 2016) a zejména její specifický cíl „Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce“ umožňuje vysokým školám (včetně soukromých, které často v oblasti cestovního ruchu poskytují studijní programy) žádat o podporu na rozvoj mezinárodní spolupráce partnerství, mobility studentů a pracovníků vysokých škol, podporu zahraničních vyučujících a rozvoj vztahů se zahraničními institucemi.

Na regionální úrovni byly nejčastěji realizovány aktivity na výměnu zkušeností s přeshraničními programy v rámci programů přeshraniční spolupráce, podporu spolupráce veřejné správy, akademické a profesní veřejnosti (komise cestovního ruchu / PS RSK pro cestovní ruch) a setkání se zástupci poskytovatelů služeb v destinacích. Projednávanými tématy bylo často řízení cestovního ruchu, rozvoj nabídky, tvorba produktů, komunikace atraktivit cílovým skupinám, nastavení vzdělávacích programů a další. Nejčastější formou výměny zkušeností byly např. workshopy, fam/press tripy do partnerských destinací, regionální konference, semináře a další.

Závěr průběhu implementace PO 2:

- Lze konstatovat, že všechny aktivity PO 2 jsou průběžně plněny.
- Ve sledovaném období došlo k dokončení Kategorizace organizací destinačního managementu a jejímu spuštění počátkem roku 2018. MMR tak ve spolupráci s agenturou CzechTourism a externími partnery docílili systémového kroku v podobně definování systému organizace cestovního ruchu pro oblast marketingu. V následujícím období by mělo docházet k dalšímu rozvoji systému organizace.
- Cílem MMR je prohloubit úroveň spolupráce subjektů cestovního ruchu v regionech a jejich zapojení do rozvoje cestovního ruchu v destinaci (souvisí s implementací systému organizace cestovního ruchu).
- V dalších letech podpořit rozvoj ČSKS, jeho propagaci a zapojení subjektů cestovního ruchu do ČSKS.
- Dále rozvíjet a koordinovat tvorbu regionálních certifikačních schémat a jejich provázanost na regionální úroveň.
- Dále podporovat aktivity zaměřené na sledování a řízení toku návštěvníků v destinaci.
- Zaměřit se na podporu zavádění integrovaných nových technologií do oblastí řízení destinace, sledování efektivity realizovaných aktivit, tvorby produktů, vývoje indikátorů včetně indikátorů udržitelného cestovního ruchu atd.
- Na podporu řízení cestovního ruchu v destinaci i stanovení vhodné velikosti destinace (posouzení, zda se jedná o geograficky a kulturně homogenní a ohraničené území) je možné využít rajonizaci území z hlediska potenciálu cestovního ruchu a výzkum potenciálu. Některé mapové výstupy rajonizace cestovního ruchu byly v roce 2017 aktualizovány, výsledkem je klasifikace krajiny z hlediska předpokladů cestovního ruchu a stanovení typologie středisek cestovního ruchu. Výstupy rajonizace jsou ve formě mapových podkladů dostupné na webovém portálu Územní dimenze v sekci „Dokumenty“ <http://www.mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/Dokumenty/Podklad-pro-zpracovani-UAP-v-tematu-cestovni-ruch> (název dokumentu: Podklad pro zpracování ÚAP v tématu cestovní ruch). Výzkumy potenciálu zpracované ÚÚR v roce 2010 jsou dostupné na webu <https://www.uur.cz/default.asp?ID=3690> a <https://www.uur.cz/default.asp?ID=3962>. Aktualizace materiálu ÚÚR dosud neproběhla, pro definování základního potenciálu destinace jsou výstupy dostatečné. Podrobnější informace pro vybrané území je možné získat prostřednictvím národního nebo regionálních geoportálů s využitím dat INPSIRE nebo ÚAP.
- Zásadní pro další rozvoj cestovního ruchu bude zajistit dostatek kvalifikovaného i nekvalifikovaného personálu v odvětví cestovního ruchu. Je třeba i nadále pokračovat v rozvoji vzdělávacích a studiích programů ve spolupráci MŠMT, MPSV, MMR, zaměstnavatelů, akademické a profesní veřejnosti. Bude třeba i zvýšit prestiž odvětví, aby absolventi v odvětví cestovního ruchu neodcházeli pracovat mimo odvětví. V současné době řada zaměstnavatelů v oblasti ubytovacích, stravovacích a dalších služeb cestovního ruchu se potýká s nedostatkem personálu (kvalifikovaného i nekvalifikovaného) a je nucena omezovat své služby. To má vliv na kvalitu poskytovaných služeb a konkurenceschopnost destinací. S ohledem na socio-ekonomický rozvoj regionů není import zahraničních pracovníků systémovým řešením. Je třeba hledat systémové řešení, které přispěje jak ke zvyšování kvality pracovníků, tak i sníží jejich odchod do jiných odvětví. Je zde potenciál realizovat výzkum, proč absolventi opouští obor, zda je tomu díky možnosti uplatnitelnosti absolventů (dostupnost pozic pro absolventy), relativně nízkému průměrnému ohodnocení, nastavené pracovní době (směny, krátký/dlouhý týden) atd.

Priorita č. 3 Destinační marketing

Třetí priorita je velmi významná, neboť jejím prostřednictvím dochází ke sladění nabídky a poptávky v cestovním ruchu. V rámci této priority jsou realizovány aktivity na podporu tvorby produktů cestovního ruchu, marketingových aktivit v rámci domácího i příjezdového cestovního ruchu i realizaci marketingových informací.

Tyto aktivity jsou vzájemně propojené a provázané. Marketingové informace poskytnou podklady pro zjištění stavu nabídky, motivace, chování i struktury návštěvníků, definování cílových skupin, a dalších, které je nutné znát při vytváření konkrétních a komplexních produktů cestovního ruchu. Po vytvoření produktu by měla následovat propagace. Na základě dat o chování a struktuře návštěvníků dochází k výběru komunikačních nástrojů a následné realizaci marketingové komunikace. Následovat by měla realizace marketingových výzkumů za účelem zjištění efektivnosti a dopadu realizovaných aktivit. Získané informace by dále měly být využity např. na úpravu produktů a nastavení komunikace.

Význam této priority podtrhuje i skutečnost, že má přímý dopad na znalost destinace, image destinace a samotnou návštěvnost.

Ve sledovaném období byly zahájeny aktivity zaměřené na rozvoj systému organizace cestovního ruchu prostřednictvím Kategorizace DMO a dále také aktivity zaměřené na zvyšování efektivit marketingových aktivit.

Nejvýznamnějším nástroji na realizaci této priority byly operační programy přeshraniční spolupráce, prostředky státního rozpočtu prostřednictvím podpory činnosti a aktivit agentury CzechTourism a prostředky samosprávních celků. Lze očekávat i rostoucí význam NPPCRR, respektive státní podpory NNO.

3.1 Marketingová podpora domácího a příjezdového CR

▪ Tvorba střednědobých marketingových strategií

Na národní úrovni je marketing a propagace ČR upravena Marketingovou koncepcí cestovního ruchu ČR 2013 – 2020, které je blíže rozpracována jednoletými marketingovými plány. Zpracování marketingových plánů se zahajuje zpravidla rok a půl před začátkem platnosti a finalizovaný marketingový plán bývá představován cca šest měsíců před jeho platností. Marketingové plány bývají zpracovány dle významných témat. V roce 2016 bylo ústředním tématem 700. výročí narození Karla IV. a v roce 2017 bylo hlavním tématem „Baroko“.

Na regionální úrovni je marketing cestovního ruchu realizován krajskými destinačními společnostmi, respektive krajskými odděleními a na lokální úrovni oblastními a lokálními destinačními společnostmi. Problematikou marketingu cestovního ruchu je skutečnost, že ne všechny subjekty vykonávající marketing cestovního ruchu mají zpracovanou marketingovou strategii. Některé subjekty vykonávají marketingové aktivity pouze na základě zmínky o marketingových aktivitách uvedených v programu rozvoje kraje, případně strategii rozvoje cestovního ruchu. Řada subjektů realizuje marketing pouze dle zpracovaných marketingových plánů, otázkou je pak systémové ukotvení, respektive provázanost plánů na strategii.

Ve sledovaném období většina krajů vypracovala strategické dokumenty upravující marketing cestovního ruchu na daném území formou zpracování marketingové strategie, respektive její aktualizace (kraje Vysočina, Jihočeský, Jihomoravský, Plzeňský, Olomoucký). Marketingové plány byly vytvořeny např. v Ústeckém a Libereckém kraji.

Podmínkou Kategorizace DMO je dostupnost střednědobé marketingové strategie a krátkodobých marketingových plánů. Součástí Kategorizace je doporučený metodický postup zpracování strategických dokumentů v turismu.

Tato aktivita má přispět k provázanosti marketingových aktivit na strategické dokumenty i vzájemné provázanosti realizovaných aktivit s vazbou na jednotnou propagaci a jednotný branding ČR.

▪ **Branding destinací cestovního ruchu**

Dlouhodobě je ČR prezentována jako „Země příběhů – Land of Stories“, v návaznosti na aktuální marketingová témata dochází k vizuální úpravě brandu ve spojitosti daným tématem.

Na regionální úrovni je branding, případně re-branding destinací realizován převážně kraji, cílem těchto aktivit je představit kraj jako významnou destinaci cestovního ruchu. V rámci této aktivity dochází např. i k přejmenování administrativního názvu kraje na pro návštěvníky atraktivnější území (např. Ústecký kraj – Brána do Čech, Karlovarský kraj – Živý kraj, Královéhradecký a Pardubický kraj – Východní Čechy atd.).

Jako nejčastější nástroje na podporu brandingu jsou využívány např. Pravidla jednotné propagace, Jednotný vizuální styl atd.

Ve sledovaném období probíhaly brandingové aktivity zaměřené na dlouhodobou prezentaci krajů jako turistických destinací, tak i krátkodobé aktivity spojené s marketingovými tématy agentury CzechTourism. Branding se dále zaměřoval i na propagaci krajů jako kongresové nebo filmové destinace (krajské convention bureaus, krajské film commissions).

V rámci této aktivity lze zmínit i podporu brandingu regionálních destinací ze strany krajů.

▪ **Realizace výkonově orientovaných kampaní**

Na národní úrovni je realizace marketingových kampaní v oblasti cestovního ruchu i jejich vyhodnocování v kompetenci agentury CzechTourism. Ve sledovaném období byly realizovány aktivity související s hlavními marketingovými tématy „Karel IV.“ a „Baroko“ (v úzké spolupráci s MK). V rámci těchto aktivit docházelo k realizaci spotů, vizuálů, roll-upů, propagačních předmětů, vydání nových tiskovin, nákup fotografií, vytváření videí pro virtuální realitu, vytváření mikrositů, úpravě webu a dalších činnostech.

Např. k tématu „Baroko“ se vázal koncept „Baroko všemi smysly“. Na podporu domácího i příjezdového cestovního ruchu byly realizovány kampaně představující hlavní i méně známé barokní památky v zemi a kampaň k soutěži DestinaCZe. Pro realizaci kampaně vznikly online barokní itineráře, nová podoba stránky www.ceskozemepribehu.cz s barokními tématy a kampaňová mikrostránka ve 3 jazykových mutacích. Významná část komunikace probíhala skrze sociální média a formou spolupráce s online influencery. Alokace kampaně dosáhla 15 mil. Kč. Další komunikační kampaně pak byly realizovány jednotlivými zahraničními zastoupeními CzechTourism I. a II. Stupně a v rámci marketingových aktivit zemí V4.

Na regionální úrovni byly marketingové kampaně realizovány převážně na úrovni krajů (krajskými odděleními cestovního ruchu nebo krajskými destinačními společnostmi) a na místní úrovni významnými turistickými destinacemi, respektive oblastními a lokálními destinačními společnostmi.

Mezi nejčastěji realizované aktivity náleží:

- realizace roadshow, účast na veletrzích v ČR i zahraničí⁹, realizace fam/press tripů,
- on – line komunikace – aktualizace webových stránek, využívání sociálních sítí,
- vydávání propagačních materiálů – tematicky zaměřené tiskoviny, brožury, průvodce, mapové podklady, propagační DVD, kulturní kalendáře, informační newslettery,
- realizace eventů a soutěží na podporu návštěvnosti (pořádání a podpora festivalů),
- realizace kampaní – využívání širokého spektra nástrojů propagace: on-line propagace na webu a sociálních sítí (PPC, bannery), rádio, TV, on-line TV, podpora pořadů o destinaci, tisková propagace, out-door media, propagace v rámci eventů, letecká reklama, kampaně na letištích,
- další aktivity – aktivity na podporu MICE segmentu, spolupráce s produkcemi audiovizuálních děl, a další.

Na podporu provázanosti kampaní a jejich vyhodnocování by měla přispět Kategorizace DMO.

V roce 2017 byla vyhlášena pilotní výzva NPPCRR podprogramu 2 Marketingové aktivity v cestovním ruchu. V této výzvě bylo podpořeno celkem třináct projektů a celková výše dotace přesáhla 13 mil. Kč (výše spolufinancování činila min. 50 %).

⁹ Při realizaci veletrhů v zahraničí se řada krajů orientuje na sousední a blízké trhy (lepší znalost území, efektivnější cílení i vytváření potenciálu pro opakované pobyty).

- **Monitoring efektů marketingových aktivit na domácích a zahraničních trzích**

Monitoringu efektů marketingových aktivit je nejčastěji využíváno sledováním dosahu PR aktivit na domácím trhu i na zahraničních trzích, sledování výkonnosti on-line kampaní, návštěvnost profilů na sociálních sítích, webů a další. V případě pořádaných eventů se jedná o dotazování návštěvníků a měření signálních dat mobilních operátorů. K nejvýznamnějším nástrojům pro vyhodnocování dopadů kampaní patří Socialbakers analytics a Google Analytics.

Na národní úrovni byla agenturou CzechTourism realizována řada aktivit v oblasti monitoringu. Lze zmínit např. Zmapování vnímání značky Česká republika na zahraničních trzích – Rusko, USA, Německo, Polsko, Velká Británie, Francie. Měření efektivity PR výstupů CzechTourism a zahraničních zastoupení. Vyhodnocení kampaně Karel IV. Analýza ROI činnosti agentury CzechTourism. Monitoring sociálních sítí a další.

Za účelem monitoringu marketingových aktivit na regionální úrovni byly využívány následující nástroje: počet zobrazení a prokliky u on-line kampaní, počet stažení mobilních aplikací, čtenářský zásah u tištěných kampaní, návštěvnost veletrhů, sledovanost sociálních sítí, sledování dat ČSÚ atd. Mezi nejvyužívanější nástroje lze zařadit Google analytics a Facebook analytics.

- **Spolupráce agentury CzechTourism a regionálních sdružení cestovního ruchu**

Na regionální úrovni jsou v rámci spolupráce s agenturou CzechTourism realizovány nejčastěji aktivity zaměřené na nastavení produktových témat a tvorbu národních a regionálních produktů, zapojení do nastavení a realizace kampaní, spolupráce na realizaci fam/press tripů, účast na prezentačních akcích v ČR i zahraničí, účast na veletrzích v zahraničí, distribuce propagačních materiálů, využívání služeb ZZ CzechTourism, spolupráce na výzkumech a v neposlední řadě i účast na pravidelném jednání regionálních koordinátorů.

Jednání s koordinátory probíhá ve dvou hlavních rovinách – společné setkání zástupců CzechTourism a všech 17 koordinátorů, kde jsou probírána společná témata při propagaci regionů (2x ročně). Pro další období se plánuje úprava systému zasedání koordinátorů, které bude více interaktivní. Součástí agendy odboru B2B agentury CzechTourism jsou i pravidelné výjezdy do regionů. Tento formát přispívá k rozvoji regionálních specifik a jejich aplikace na hlavní marketingová témata, nadnárodní produkty a celkovou koncepci cestovního ruchu v ČR.

Spolupráci agentury CzechTourism dokresluje i skutečnost, že CzechTourism bývá pravidelným hostem zasedání Komise Rady Asociace krajů pro cestovní ruch a současně zástupci Komise Rady Asociace krajů pro cestovní ruch jsou členy Rady pro strategii CzechTourism.

3.2 Tvorba a marketing národních a regionálních produktů cestovního ruchu

- **Vytvoření systémové podpory tvorby produktů**

Na národní úrovni lze zmínit vytvoření konceptu nadregionálního produktu a následně i vytvoření manuálu tvorby produktů, který je součástí Kategorizace DMO. Současně v rámci nově spuštěné pilotní výzvy NPPCRR bylo možné realizovat projekty zaměřené na tvorbu produktů.

Na regionální úrovni jsou realizovány aktivity zaměřené na podporu krajských i regionálních DMO, spolupráce krajských a regionálních DMO na tvorbě nabídky a koordinaci propagace, realizaci informačních systémů, případně vytváření dotačních titulů umožňující získání podpory na tvorbu nových produktů cestovního ruchu.

- **Tvorba národních produktů cestovního ruchu**

Tvorba národních produktů cestovního ruchu je jednou z hlavních činností agentury CzechTourism. Podstatou pro tvorbu produktů je definování hlavních produktových témat, která jsou podrobněji rozvedena Marketingovou koncepcí cestovního ruchu 2013 – 2020. Hlavní marketingová témata vychází z potenciálu rozvoje cestovního ruchu ČR, míry využití potenciálu, struktury návštěvnosti, motivace a potřeb návštěvníků a dalších faktorů.

Aktuální produktová témata:

Kulturní produkt – Cesty za poznáním	Aktivní produkt – Cesty krajinou	Zdravotní produkt – Cesty pro zdraví	MICE
Kulturní cesty Praha Města s příběhem Cesty s příběhem (Česko spirituální a mystické) Kulturní krajina	Letní cesty (Sport a pohyb v létě) Zimní cesty (Sport a pohyb v zimě) Motorsport	České lázně Zdravě a zodpovědně Medical tourism	

Produktové řady:

- **Kulturní turismus:** Regionální města a Praha, Turistické oblasti a regiony, Česká gastronomie – Czech Specials, Hrady a zámky, Filmový turismus, Tradice a nehmotné dědictví, Spirituální a náboženský cestovní ruch, Technické památky.
- **Aktivní turismus:** cykloturistika, horská kola, pěší turistika, lyžování, golf, přírodní dědictví.
- **Lázeňství a zdravotní turismus:** léčebné lázeňství, wellness, luxury a medical tourism.

Na podporu nastavení produktů ve sledovaném období proběhla realizace výzkumů zaměřených na USP produktů s propojením na cílové skupiny.

Národní produkty vznikají v úzké spolupráci s regiony a odbornými partnery. Z realizovaných produktů lze zmínit např. filmovou turistiku, cykloturistiku – Labská stezka, pěší turistiku – Skalní města, poutní turistiku a další.

V této souvislosti lze zmínit i projekt čtyř moravských krajů zaměřený na společné produkty a společnou propagaci www.moraviasilesia.cz.

Do této oblasti spadají i aktivity agentury CzechTourism, krajů, Mze a dalších subjektů na vytvoření tzv. nadregionálních produktů využívajících silná témata/značky. Cílem této aktivity je vytvářet nadregionální produkty cestovního ruchu přispívající k propagaci ČR a rozproštění návštěvnosti do regionů. Cílovou skupinou jsou primárně zahraniční návštěvníci. Tato aktivita bude dále rozvíjena v dalším období.

- **Tvorba regionálních produktů cestovního ruchu**

Cílem této aktivity je mimo jiné podpořit tvorbu a rozvoj regionálních produktů s dopadem na konkurenceschopnost a návštěvnost regionů.

ČR se dlouhodobě potýká s problémem v oblasti tvorby a inovace produktů, přizpůsobením produktů požadavkům cílových skupin a v neposlední řadě provázaností produktů a jejich propagace.

Agentura CzechTourism na podporu tvorby regionálních produktů realizuje řadu aktivit. Lze zmínit např. provozování portálu Kudy z nudy.cz (zastává funkci národního informačního portálu), iniciuje vznik tzv. regionálních návštěvnických karet a připravuje vydání národní návštěvnické karty, zabezpečení soutěže EDEN o hledání evropské excelentní destinace – objevení málo rozvinutých destinací – v soutěžním ročníku 2017 na téma kulturní cestovní ruch zvítězila destinace Orlické hory a Podorlicko s produktem Zámky na Orlici, realizace soutěže DestinaCze – ve které se soutěží v několika kategoriích – Česko jede, zážitek pro celou rodinu, Fénix – znovuzrozený projekt, tematické projekty (2016 Karel IV., 2017 Baroko) a eco-friendly projekty – v roce 2016 byla absolutním vítězem destinace Dolní Morava – Stezka v oblacích a v roce 2017 byla absolutním vítězem destinace Broumovsko. V rámci této aktivity lze zmínit i podporu realizace významných eventů národního a regionálního významu.

Paleta regionálních produktů je velmi pestrá, vyskytuje se řada produktů zaměřených na udržitelné formy cestovního ruchu (např. Hřebenovka, Labská cyklotrasa, EV 13 – Stezka železné opony, singletreky, splouvání řek, Baťův kanál, Jizerská magistrála), kulturní cestovní ruch – poznávání památek, šlechtické rody, festivaly (např. Barokní klenoty, Židovské památky, Lucemburský rok, Smetanova Litomyšl, Oslavy 700. výročí narození Karla IV., Otevřené brány, architektura první republiky), gastronomii (např. Ochutnejte Jeseníky, Vinařská turistika, Magdalenina kuchařka, Moravské vinařské stezky, regionální mapy pivovarů), poutní (poutní stezky Cyrila a Metoděje, Jantarová stezka, Svatojakubská stezka),

vojenská historie (výročí bitvy u Slavkova, výročí bitvy u Hradce Králové, Jižní Čechy husitské, Slavnosti svobody), motorsport (např. GP ČR Brno, Barum Rally, Zlatá přilba), technické památky (např. Rozhledny a vyhlídky, Dolní oblast Vítkovice), sportovní eventy (např. Jizerská 50, Author maraton tour, Zlatá tretra, Run Czech, Kolo pro život) a další. V rámci této aktivity lze zmínit i vytváření a podporu regionálních návštěvnických karet (např. Olomouc region card).

Současně docházelo k realizaci regionálních produktů prostřednictvím operačních programů přeshraniční spolupráce.

▪ **Realizace výkonově orientovaných kampaní**

Tato aktivita navazuje na obdobně nazvanou aktivitu uvedenou v rámci opatření 3.1. Cílem této aktivity je tak zajištění užší provázanosti kampaní na produkty.

V průběhu sledovaného období dochází k změně nastavení komunikace a směřování k produktově orientované komunikaci. V této souvislosti lze zmínit i zahájení aktivit na zpracování aktualizace katalogu produktů. Mezi dalšími aktivitami lze zmínit zaměření na lázeňství a aktivní turismus. V oblasti lázeňství se jednalo např. o následující akce fam/press tripy GCC v rámci incomingového workshopu – Lázeňství (1. – 6. 5. 2017), Otevírání lázeňské sezony (05/2017), Konference Sdružení lázeňských míst (23. – 24. 11. 2017), Dny českého lázeňství v Bratislavě (30. 11. – 2. 12. 2017). V oblasti aktivního turismu se jednalo např. o realizaci fam/press tripů ve spolupráci s regiony.

K dalšímu rozvoji této aktivity přispěje nově spuštěná Kategorizace DMO.

Na regionální úrovni byly nejčastěji realizovány aktivity typu: tištěné a online kampaně, veletrhy cestovního ruchu, prezentační akce, tiskové zprávy, fam/press tripy. S ohledem na poměrně široké zastoupení barokních památek v regionech bylo hlavním tématem roku 2017 „Baroko“. Vzhledem k potenciálu „Baroka“ mohlo být toto téma využité déle než jeden rok.

Otázkou pro další období platnosti Koncepce je prodloužení délky platnosti marketingových plánů na dva roky.

▪ **Posílení kvality marketingových aktivit destinací cestovního ruchu**

Jedná se o průřezovou aktivitu Koncepce, která souvisí s efektivnějším nastavením, realizací a vyhodnocováním kampaní i rozvojem lidských zdrojů zapojených do tohoto procesu. Koncepce uvažovala o vytvoření samostatného informačního portálu, kde by byly uvedeny příklady dobré praxe, poznatky akademické sféry a další. Jako informační zdroje lze v současné době využít portály www.vzdelavani.czechtourism.cz (projekt byl sice již ukončen, ale metodiky a studijní materiály jsou stále k dispozici, současně se připravuje realizace nového projektu zaměřeného na vzdělávání v cestovním ruchu) a webové stránky agentury CzechTourism, respektive Institutu turismu, kde lze získat informace o návštěvnosti turistických cílů, příjezdovém cestovním ruchu, statistikách i analýzách (<https://czechtourism.cz/institut-turismu/>). Další výstupy z výzkumů realizovaných v rámci projektů IOP jsou pak k nalezení zde:

- <http://czechtourism.cz/nase-sluzby-pro-vas/evropske-projekty/iop-sber-informaci-dcr-cr/>
- <http://czechtourism.cz/nase-sluzby-pro-vas/evropske-projekty/iop-monitoring-zahranicnich-navstevniku-cr/>
- <http://segmentace.czechtourism.cz/>

Mezi aktivity zaměřené na podporu destinací cestovního ruchu lze také zařadit již uvedené Jednání koordinátorů cestovního ruchu, aktualizaci webů zaměřených na domácí cestovní ruch (www.ceskojede.cz, www.czechspecials.cz) nebo vydání publikace o památkách UNESCO (hmotné i nehmotné).

Na regionální úrovni jsou na podporu destinací realizovány např. následující aktivity: poradenství, regionální konference a semináře (interní i pro subjekty v destinaci), provedení optimalizace marketingových aktivit, aktualizace a rozvoj webových a informačních portálů včetně sociálních sítí, realizace krajské certifikace DMO, realizace manuálu turistických oblastí a další. Dále je možné zmínit i spolupráci krajů s oblastními DMO.

Z hlediska systému cestovního ruchu je třeba dbát na provázanost a srovnatelnost krajských a národních certifikací DMO, aby byly zajištěné srovnatelné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.

3.3 Marketingové informace

▪ Vytvoření marketingových a řídicích informačních systémů destinací

Tato aktivita se zabývá především tvorbou a rozvojem informačních systémů a jejich využití při podpoře rozhodování o nastavení marketingových aktivit. Na národní úrovni tento nástroj zastává Marketingový informační systém agentury CzechTourism (MIS). MIS byl vytvořen s cílem zajistit jednotné prostředí pro uchování a interpretaci komplexních dat o cestovním ruchu. Ve sledovaném období došlo k rozšíření MIS. V sekci sestavy je možné nalézt informace o návštěvnosti TIC (kraje/okresy), mapu ukazatelů HUZ v krajích, informaci o distribuci návštěvníků v krajích (dle let/zemí), rozložení návštěvnosti v krajích, rozložení počtu přenocování v krajích, průměrnou dobu pobytu, srovnání vývoje návštěvnosti a přenocování během roku, vývoj ukazatelů HUZ (dle krajů během roku), vývoj přenocování, vývoj průměrné délky pobytu v krajích a další. V sekci Country reporty jsou zpracovány přehledy za 14 hlavních zdrojových trhů. Dále jsou uvedeny tabulky statistických přehledů o příjezdovém a domácím cestovním ruchu. Systém je navržen tak, aby jej bylo možno modulově rozšiřovat, a aby umožňoval uživatelsky přívětivé srovnávání dat z různých zdrojů.

Na regionální úrovni v rámci této aktivity docházelo k modernizaci webových stránek destinace, tvorbě mobilních aplikací pro návštěvníky destinací, rozvoji informačních technologií při řízení destinace a v neposlední řadě i vytváření manuálu turistických organizací. Významné zastoupení mělo i zavádění aplikací pro sledování návštěvnosti webu, případně profilů na sociálních sítích spravovaných destinačními společnostmi a stažení mobilních aplikací.

▪ Monitoring návštěvníků destinací CR

Aktivita je založena na realizaci kontinuálních průzkumů zahraniční a domácí poptávky zaměřených na změny ve spotřebním chování návštěvníků a jejich rozhodovací proces. Toto úzce souvisí s předchozí aktivitou zaměřenou na marketingové a řídicí systémy, prakticky výstupem této aktivity jsou data využitelná v rámci řízení destinace. V rámci této aktivity dochází k zapojení ZZ CzechTourism do zpracování aktuálních reportů o vývoji daných trhů s vazbou na návštěvnost, případně Institutu turismu na vyhledávání budoucích potenciálních trhů a trendů. Získané informace jsou využívány např. pro zpracování sestav o návštěvnosti atraktivit nebo zpracování Country reportů.

Na regionální úrovni nejčastěji dochází k využívání dostupných statistických dat (ČSÚ, agentura CzechTourism), realizaci vlastních šetření návštěvnosti a motivací k cestě, sledování toku návštěvníků prostřednictvím sčítačů v TIC nebo u atraktivit cestovního ruchu, při cyklostezkách atd. Dále jsou např. zadávány analýzy návštěvnosti krajů i s využitím signálních dat mobilních operátorů, případně probíhá spolupráce s AOPK (správami chráněných území) o návštěvnosti chráněných území a toku návštěvníků, případně jsou využívána data o počtu návštěvníků kulturně-historických atraktivit od Národního památkového ústavu (NPÚ), respektive Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS).

Na podporu monitoringu bylo možné získat podporu i z NPPCRR, které některé kraje využily (např. projekt Olomouckého kraje na marketingový výzkum a mystery-shopping TIC).

▪ Benchmarking marketingových aktivit konkurenčních destinací

Na národní úrovni je tato aktivita řešena účastí na jednání European Travel Commission (organizace zastřešující evropské centrály cestovního ruchu) i participací na projektu „NTO Budget Survey“ zaměřeném na benchmarking rozpočtů a aktivit evropských NTO. Podpoře benchmarkingu dále přispívají i aktivity jako např. setkávání regionálních koordinátorů cestovního ruchu, organizace regionálních konferencí i pořádání konference Fóra cestovního ruchu. Z celorepublikového hlediska agentura CzechTourism monitoruje hodnotu značky Česká republika pomocí National brand indexu od společnosti Anholt.

Na regionální úrovni dochází ke sledování produktové nabídky na úrovni jednotlivých krajů, rozpočtů krajů na cestovní ruch, regionálních systémů řízení i financování cestovního ruchu atd. Využívány jsou i informace od sousedních příhraničních regionů.

▪ Tvorba databází návštěvníků prostřednictvím CRM

Tato aktivita je o vytváření vztahů s návštěvníky pro podporu opakovaných návštěv. Na regionální úrovni lze zmínit aktivity související se sledováním návštěvnosti webových portálů a portálů na sociálních sítích – jsou např. vytvářeny databáze návštěvníků veletrhu, adresátů novin z portálů, účastníků soutěží, účastníků využívajících registrované aplikace atd. Na tyto aktivity navazuje další komunikace např. v podobě zasílání aktuálních nabídek.

Otázkou zůstává, jak tuto aktivitu dále rozvinout a jak ji ovlivní zavádění GDPR.

Závěr průběhu implementace PO 3:

- Lze konstatovat, že většina aktivit PO 3 je průběžně plněna, případně se připravují finanční i nefinanční nástroje, které mají podpořit jejich implementaci.
- Po spuštění Kategorizace DMO je pro budoucí období prioritou další rozvoj systému organizace cestovního ruchu v ČR.
- I v dalším období je třeba dále podporovat rozvoj produktů cestovního ruchu, užší provázanost produktů a kampaní a aktivity vedoucí k efektivnějšímu cílení a vyhodnocování dopadu kampaní.
- Vzhledem k rostoucí konkurenci destinací cestovního ruchu je nutné i nadále rozvíjet marketing cestovního ruchu. Cílem by mělo být rozvíjet doplňkovost a provázanost marketingových aktivit a posilování značky ČR jako turistické destinace.
- V souladu s aktuálními trendy návštěvnosti ČR je třeba rozvíjet produkty udržitelného cestovního ruchu a vytvářet produkty pro rozproštění návštěvnosti mimo citlivá území, případně produkty směřující návštěvnost i mimo hlavní sezónu.
- V rámci marketingových aktivit by měly být realizovány i „osvětové“ akce, případně uvádění informačních materiálů pro návštěvníky ohledně významu udržitelného cestovního ruchu a chování se udržitelně v navštíveném území (tzv. desatero odpovědného turistů, jak se chovat v chráněných územích, co jsou a nejsou typické produkty atd.).
- Důležité je nadále podporovat realizaci marketingových výzkumů a monitoringu návštěvnosti s vazbou na nastavení a cílení kampaní, definování produktů cestovního ruchu konkrétním cílovým skupinám, vyhodnocování dopadů kampaní, sledování a řízení toku návštěvníků a další.
- Další rozvoj MIS a ostatních nástrojů poskytujících informace o vývoji návštěvnosti, současných a budoucích trendech v oblasti cestovního ruchu, výměny příkladů dobré praxe.
- Pro rok 2017 byla spuštěna první pilotní výzva NPPCRR podprogramu 2 Marketingové aktivity v cestovním ruchu. V následujícím období je třeba sledovat kvalitu předkládaných projektů i proces administrace a vlastní realizaci projektů.
- Podporovat zapojení regionálních subjektů s vazbou na nabídku cestovního ruchu do aktivit DMO. Na to navazuje i snaha o podporu rozvoje vícezdrojového financování DMO a snižování závislosti DMO na dotacích.
- V dalším období pokračovat v realizaci aktivity v problematice Jednotné prezentace ČR v zahraničí a koordinace marketingových aktivit v zahraničí.
- V dalším období podporovat zajištění dynamických dat o trendech v oblasti návštěvnosti.
- Při nastavení marketingových aktivit reflektovat stav návštěvnosti destinací a únosnost destinací.

Priorita č. 4 Politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj

Tato prioritní osa reflektuje skutečnost, že cestovní ruch je ekonomické odvětví s významným dopadem na tvorbu hrubého domácího produktu a zaměstnanosti. S ohledem na ekonomiku a roztržitost cestovního ruchu lze konstatovat, že cestovní ruch je provázaný na výkonnost ostatních odvětví hospodářství, které umožňují ekonomické využití základních, doprovodných a navazujících služeb cestovního ruchu.

Přestože dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky ve znění pozdějších předpisů, je MMR ústředním orgánem státní správy v oblasti cestovního ruchu, lze konstatovat, že díky charakteristické roztržitosti cestovního ruchu je implementace agend souvisejících s cestovním ruchem v kompetenci též ostatních ústředních orgánů státní správy, samosprávních celků, NNO, podnikatelských (PO a FO) a dalších subjektů.

Z výše uvedených důvodů je cílem této aktivity zajistit rozvoj cestovního ruchu jako ekonomického odvětví i v souladu s rozvojem navazujících odvětví a v neposlední řadě i zajistit koordinovaný rozvoj cestovního ruchu na národní i regionální úrovni.

V rámci této oblasti jsou podporovány aktivity zaměřené na rozvoj sledování výkonnosti cestovního ruchu a dalších statistik cestovního ruchu. Výstupy těchto aktivit slouží na podporu rozhodování o dalším rozvoji cestovního ruchu i definování jeho role v národním hospodářství.

Samostatnou aktivitou v této oblasti je zajištění krizového řízení a zajištění bezpečnosti účastníků cestovního ruchu.

4.1 Politika cestovního ruchu jako součást hospodářské a regionální politiky

▪ Koordinace sektorových a regionálních politik ve vazbě na cestovní ruch

Mezi nejvýznamnější aktivity realizované na národní úrovni patří např. spolupráce na koordinaci sektorových politik a realizaci průřezových aktivit. Příklady spolupráce:

- MZe - problematika agroturistiky, regionálních produktů a jejich využití při propagaci. MMR se dále zapojilo do zpracování Koncepce rozvoje agroturismu 2030. Proběhlo meziresortní připomínkové řízení. Materiál v této chvíli slouží k interním potřebám Řídícího orgánu PRV.
- MK – úzká spolupráce na realizaci oslav 700. výročí narození Karla IV. v roce 2016, tématu Baroko v roce 2017 a přípravě oslav 100. výročí založení republiky v roce 2018. MK jako jediný ústřední orgán státní správy podporuje realizaci souvisejících kulturních aktivit v samostatném dotačním titulu. Současně většina pamětových institucí zřizovaných MK realizuje řadu marketingových akcí pro veřejnost vztahujících se k výše uvedeným tématům. MK následně zajišťuje zpracování ekonomické evaluace aktivit spojených s danými aktivitami – evaluace zpracovaný na projekt 700. výročí narození Karla IV. (projekt VŠE, katedry Arts managementu) prokázala vliv mj. na cestovní ruch. Agentura CzechTourism byla zvolena jako zastřešující subjekt pro realizaci propagace oslav na národní úrovni.
- MŽP - Spolupráce na nastavení a naplňování strategických dokumentů pro oblast udržitelného cestovního ruchu např. Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky (2016 - 25), Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR a Národní akční plán adaptace na změnu klimatu. Spolupráce v oblasti udržitelného cestovního ruchu, realizace projektu na hodnocení atraktivity území z pohledu rezidentů, investorů i návštěvníků (Attractive Danube), jednání k možnosti zavedení indikátorů udržitelného cestovního ruchu, spolupráce v oblasti geoparků a Domů přírody.
- MF - spolupráce při přípravě nového národního dotačního titulu NPPCRR. Ve sledovaném období proběhla spolupráce při přípravě novely zákona o místních poplatcích a novely zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v cestovním ruchu a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů.
- MZV¹⁰ - spolupráce v oblasti vízové problematiky, účasti v mezinárodních organizacích, propagace ČR v zahraničí, koordinace aktivit a součinnost na realizaci aktivit ZZ CzechTourism – ZZ MZV, realizace podnikatelských misí a realizace projektů ekonomické diplomacie.

¹⁰ ministerstvo zahraničních věcí (MZV)

- MD - spolupráce v rámci pracovních skupin zaměřených na umísťování „tzv. hnědého značení“ upozorňujícího na turistické atraktivity poblíž silnic a dálnic. Zapojení do pracovní skupiny zaměřené na posuzování investic do budování a obnovy cyklostezek z programu SFDI.
- MZD¹¹ - spolupráce v rámci problematiky zdravotního cestovního ruchu a lázeňství a současně i spolupráce zdravotnické záchranné služby a Horské služby případně i Vodní záchranné služby.
- MPO¹² - jednání v rámci problematiky podnikání v cestovním ruchu, problematiky průvodcovské činnosti, případně podpory podnikatelů v cestovním ruchu prostřednictvím OP PIK.
- MPSV a MŠMT - spolupráce v oblasti vzdělávání v cestovním ruchu (např. problematika Národních soustavy kvalifikací, problematika zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, příprava projektu na vzdělávání v cestovním ruchu, zařazení pracovníka turistického informačního centra do Katalogu prací a další).

Kromě spolupráce na bi- a multilaterální úrovni probíhá i spolupráce prostřednictvím Meziresortní koordinační komise pro cestovní ruch. Ve sledovaném období proběhlo jedno zasedání komise (leden 2016), tématem jednání byla spolupráce v oblasti jednotné propagace ČR a koordinace marketingových aktivit.

Dalším významným nástrojem koordinace cestovního ruchu je Kolegium cestovního ruchu (poradní orgán ministryně pro místní rozvoj). Původní Kolegium zasedalo naposledy v prosinci 2016, na programu jednání byla témata: novela zákona č. 159/1999 Sb., NPPCRR, ČSKS. Ve sledovaném období došlo k transformaci původního Kolegia a vzniklo „užší“ Kolegium cestovního ruchu (MMR, CzechTourism, SOCR ČR, Fórum CR, Komise Rady Asociace krajů ČR pro cestovní ruch, Český Aeroholding, SMO ČR) a Pracovní skupina pro cestovní ruch náměstka ministra (MMR, CzechTourism, zástupci podvýborů pro cestovní ruch Poslanecké sněmovny Parlamentu a Senátu, MK, MZV, MŽP, MPO, MD, MF, MZe, NPÚ, Komise Rady Asociace krajů pro ČR pro cestovní ruch, SMO ČR, SOCR ČR, Fórum CR, KČT, SHS ČMS, Sdružení České dědictví UNESCO, AOČR, Společnost vědeckých expertů v cestovním ruchu (SVECR)). V červenci 2017 proběhlo ustanovující zasedání Pracovní skupiny pro cestovní ruch náměstka ministra pro řízení sekce regionálního rozvoje (dále také PS pro cestovní ruch NM), na programu zasedání byla uvedena témata: Akční plán ke Konceptci na roky 2017 – 2018, NPPCRR, novela zákona č. 159/1999 Sb., sdílená ekonomika a Kategorizace DMO. Zasedání Kolegia CR bylo plánováno na rok 2018 (jednání proběhlo v dubnu 2018).

Pro koordinaci na národní a regionální úrovni se využívá několik nástrojů, jako např. Jednání koordinátorů cestovního ruchu CzechTourism, jednání sekretariátů RSK, jednání pracovních skupin RSK pro cestovní ruch a dalších.

- **Založení a činnost Fóra cestovního ruchu jako komunikační platformy cestovního ruchu v ČR**

Fórum cestovního ruchu je nezávislou komunikační platformou založenou v květnu 2015 za účelem koordinace a prosazování zájmu podnikatelské sféry v cestovním ruchu, zkvalitnění spolupráce v rámci odvětví a prosazování změn. Spolupráce MMR s Fórem CR probíhá prostřednictvím stálých pracovních skupin: Kolegium CR, PS pro cestovní ruch NM, PS ke Konceptci a Akčním plánům i v rámci účasti na ad hoc zřízovaných pracovních skupinách. Ve sledovaném období byli zástupci Fóra členy PS k novele místních poplatků. Fórum CR je členem Rady pro strategii agentury CzechTourism. V současné době sdružuje 13 profesních sdružení a má uzavřená memoranda o spolupráci s Asociací krajů, Asociací organizací cestovního ruchu, Českým dědictvím UNESCO, Národní sítí MAS, Svazem měst a obcí, Asociací malých a středních podniků a živnostníků a s Českou biskupskou konferencí v oblasti církevní turistiky.

Fórum je zapojeno do komise pro zavedení 3. a 4. vlny EET (MF), realizuje školení pro subjekty cestovního ruchu v oblastech jako EET, GDPR, sociální sítě, apod. Fórum bylo zapojeno do připomínkování legislativních dokumentů (novela zákona č. 159/1999 Sb., novela zákona č. 565/1990 Sb., nebo snížení limitu DPH).

Je třeba konstatovat, že v oblasti cestovního ruchu působí několik zastřešujících profesních asociací. Kromě Fóra CR je možné zmínit i např. SOCR ČR (zřízena sekce pro oblast cestovního ruchu), který je také zastoupen ve stálých pracovních skupinách MMR.

¹¹ ministerstvo zdravotnictví (MZD)

¹² ministerstvo průmyslu a obchodu

▪ **Zkvalitnění spolupráce a dělba aktivit mezi MMR a CzechTourism**

Koordinace aktivit mezi MMR a agenturou CzechTourism probíhá prostřednictvím několika nástrojů, jako např. účast na poradě sekce, účast na poradě ředitelů, účast na jednání Rady pro strategii (ustanovená na základě rozhodnutí GR č. 13/2015 jako poradní orgán ředitelky agentury CzechTourism), účast na jednání Koordinátorů cestovního ruchu a dalších.

Je důležité také informovat o úzké spolupráci ministerstva a agentury na zpracování Kategorizace DMO, realizaci soutěže EDEN v ČR, nastavení NPPCRR a další. Ve spolupráci s MMR agentura CzechTourism, jako garant projektu, zabezpečovala v roce 2016 marketingové a komunikační služby k akci „Karel IV“ a významně se podílela i na propagaci mezinárodní konference „Evropský HABITAT“. Nosným marketingovým tématem roku 2017 (+2018) byl projekt „Koncept a finanční zabezpečení připomínky a oslavy významných výročí roku 2018 spojených s naší státností (1918, 1968, 1993).“

V rámci zkvalitnění spolupráce mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací MMR, agenturou CzechTourism (v rámci efektivnějšího nastavení kontrolních mechanismů a jejich následného využívání), byla rozhodnutím ministryně (RM) ze dne 6. 11. 2015 s účinností ke dni 1. 1. 2016 pod č. 138/2015 upravena zřizovací listina této organizace ve znění Dodatku č. 4. V zásadě došlo k přepracování předmětného materiálu s cílem vytvoření úplně nového znění zřizovací listiny České centrály cestovního ruchu CzechTourism tak, aby bylo reagováno na předchozí zrušení statutu agentury a z toho vyplývajících změn zřizovací listiny. Dále bylo rozhodnutím ministryně č. 18/2017 ze dne 6. 4. 2017 o vydání Dodatku č. 5 ke zřizovací listině (odstraněn bod 7, článek V.) rozhodnuto, že MMR nebude nadále vykonávat podporu ICT v agentuře CzechTourism, ale organizace bude předmětné služby zajišťovat vlastními silami. Také došlo k aktualizaci materiálu v souladu s aktuálním zněním zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Mezinárodní spolupráce a společné projekty cestovního ruchu v rámci UNWTO, OECD a EU

A. Světová organizace cestovního ruchu UNWTO

ČR je členem UNWTO od roku 1993. Členskou základnu tvoří 156 členských států, 6 teritorií a více jak 500 přidružených členů reprezentujících soukromý sektor, vzdělávací instituce a sdružení cestovního ruchu.

Delegace ČR se ve dnech 11. – 16. září 2017 zúčastnila 22. Valného shromáždění Světové organizace cestovního ruchu (VS UNWTO) v Číně. Důležitým bodem jednání Komise pro Evropu (CEU) bylo odsouhlasení kandidatury ČR na uspořádání 63. zasedání CEU v roce 2018.

Rok 2017 byl vyhlášen Mezinárodním rokem rozvoje udržitelného rozvoje cestovního ruchu (International Year of Sustainable Tourism for Development).

B. OECD

Ve spolupráci MZV a MMR v ČR proběhlo 13. zasedání OECD LEED Fóra o místním rozvoji a partnerství. Fórum proběhlo v Praze dne 10. dubna 2017; jeho výstupem byl mj. *Prague Action Statement* k tématu „Increasing Productivity, Job Creation and Inclusion from the Bottom Up“ (podpora předsednictví ČR v Hospodářské a sociální radě OSN (ECOSOC)).

Podrobné informace jsou dostupné na webové stránce OECD <http://www.oecd.org/leed-forum/activities/13th-fpld-meeting.htm>

C. V4

ČR do poloviny roku 2016 předsedala uskupení Visegrádské čtyřky (V4) a pokračovala v propagaci na mimoevropských trzích. Středoevropské státy se společně prezentovaly pod značkou „Discover Central Europe“ jak na tradičních zdrojových trzích v USA, Rusku, Japonsku, Indii, Číně tak v nových zdrojových teritoriích s dobrým příjezdovým potenciálem – v jihovýchodní Asii, v Latinské Americe, Jižní Koreji a regionu SNS. Produktově byla společná marketingová kampaň V4 orientována na tradiční i nová témata - středoevropská města, kulturu a historii, památky UNESCO, lázeňství, zdravotní turismus, gastronomii, zážitkovou a luxusní dovolenou.

D. Mezinárodní dohody

Spolupráce s Čínskou lidovou republikou (ČLR)

- ČLR je již několik let významným partnerem pro ČR, a to jak bilaterálně, tak i na mezinárodní úrovni. Spolupráce probíhá napřímo ale také např. v rámci platformy Hedvábná stezka (Silk Road Economic Belt and 21st-Century Maritime Silk Road) či „16+1“ (16 zemí střední a východní Evropy s Čínou). MMR se pravidelně zúčastňuje mezirezortní pracovní skupiny k Číně (MPSČ). Tato PS se pravidelně schází od roku 2010 k nejrůznějším tématům napříč resorty týkajícím se spolupráce s Čínou.
- 29. března 2016 bylo v Praze podepsáno Memorandum o porozumění o posílení investiční spolupráce v oblasti turistické infrastruktury mezi MMR ČR a Ministerstvem obchodu ČLR. Memorandum má za cíl podporu čínských investic do cestovního ruchu - je jedním z vhodných nástrojů, jak učinit naši zemi pro čínské turisty ještě atraktivnější a zlepšovat podmínky pro čínské turisty v ČR.
- Po otevření historicky první přímé letecké linky z Prahy do Pekingu v roce 2015 byly v letech 2016 a 2017 otevřeny ještě další 3 - směr Shanghai a Chengdu (2016), a Xi'an (říjen 2017). Do propagace leteckých spojení byla zapojena i agentura CzechTourism.
- V roce 2016 se Čína stala hlavní partnerskou zemí veletrhu Holiday World 2016, který proběhl ve dnech 18. – 21. 2. 2016 v Praze. Partnerství na veletrhu bylo připravováno v průběhu celého roku 2015 a poskytlo výjimečnou příležitost pro ČLR prezentovat svou nabídku v oblasti cestovního ruchu (prezentovány byly provincie Hebei, Henan a Zhejiang) jak odborníkům, tak i široké veřejnosti.

Spolupráce s ostatními zeměmi

Dne 22. května 2016 bylo v Jeruzalémě podepsáno Společné prohlášení Ministerstva pro místní rozvoj České republiky a Ministerstva turismu Státu Izrael o spolupráci v oblasti cestovního ruchu. Podpis tohoto dokumentu proběhl u příležitosti čtvrté Mezivládní konzultace České republiky a Izraele (G2G CZ-IL).

OCR MMR se také podílí na mezivládních komisích a smíšených pracovních skupinách při MPO s různými zeměmi a oblastmi – např. Ázerbájdžán, Černá Hora, Gruzie, Kazachstán, Moldavsko, Petrohrad či Ukrajina.

E. EU

V rámci spolupráce s EU se ČR podílí na několika platformách.

▪ TAC

V této oblasti lze zmínit zapojení ČR do **Poradního výboru pro cestovní ruch** (Tourism Advisory Committee – TAC). Hlavními prioritami politiky EU v cestovním ruchu byly: a) Digitalizace; b) Propagace Evropy jako turistické destinace – příprava na rok 2018 „Rok cestovního ruchu mezi EU a Čínou“; spolupráce s Evropskou komisí pro cestovní ruch (ETC); Evropská excelentní destinace (EDEN); spolupráce s UNESCO; nadnárodní turistické produkty spojené s kulturním dědictvím; Evropské hlavní město cestovního ruchu; c) Dovednosti a školení, mobilita pracovní síly; d) Zlepšení podnikatelského prostředí a usnadnění přístupu k financím - spolupráce s mezinárodními organizacemi UNWTO a OECD; statistika cestovního ruchu – prezentace EUROSTAT. Dalšími tématy diskuse byly cestovní ruch a bezpečnost, ekonomické dopady teroristických útoků v členských zemích EU a vízová politika. Proběhly také workshopy na téma sdílená ekonomika.

▪ EDEN

Projekt „European Destination of Excellence“ (**EDEN**) vypisuje Evropská komise od roku 2006 na podporu sociální, kulturní a environmentální udržitelnosti cestovního ruchu. Projekt se vždy zaměřuje na aktuální téma, které přispívá k upevnění pozice Evropy jako významné turistické destinace světa a napomáhá i zviditelnění zejména méně známých turistických lokalit. Ročník EDEN 2016/2017 nebyl věnován soutěži o novou excelentní destinaci, ale propagaci a zviditelnění tzv. excelentních destinací, které zvítězily v letech 2007 - 2015. V ČR byly komunikační aktivity zaměřeny na cílovou skupinu médií a profesionálů v cestovním ruchu jak z ČR, tak ze zahraničí. Jednalo se o odborné workshopy, katalog destinací, tiskové konference, komunikační kampaň, aktivity na webových stránkách (bannerová kampaň, online foto soutěž) atd. Cílem aktivit bylo zvýšení domácího a příjezdového turismu do vítězných destinací.

Další EDEN aktivitou projektu byl tzv. ad hoc grant zaměřený na kulturní turismus v rámci COSME 2016

Work Programme. Maximální doba trvání projektu byla 10 měsíců, se začátkem leden 2017.

Soutěžní ročník EDEN na téma „kulturní cestovní ruch“ proběhl v roce 2017. V průběhu výzvy bylo předloženo celkem 11 projektů. Na základě prvního kola hodnocení žádostí bylo vybráno 5 finalistů:

- Východní Morava – Poutní stezky Východní Moravy,
- Orlické hory a Podorlicko – Zámky na Orlici,
- Broumovsko – Kraj pískovcových skal a barokních památek,
- Český ráj – Metalové sympózieum a Metalová cesta Mladou Boleslaví,
- Zámek Loučeň – Loučeň – zámek, kde to žije.

V průběhu září a října 2017 proběhly inspekční cesty k finalistům soutěže, jejichž cílem bylo prověřit nastavení vybraných produktů cestovního ruchu v praxi. Inspekčních cest se zúčastnili zástupci agentury CzechTourism, MMR, Národního památkového ústavu a Asociace muzeí a galerií, kteří následně zpracovali hodnocení navštívených produktů. Vítězem soutěže EDEN 2017 se stala destinace Orlické hory a Podorlicko s produktem Zámky na Orlici. Vítěz byl vyhlášen na slavnostním večeru uspořádaném u příležitosti konference Fórum cestovního ruchu 2017 v Táboře. Vítězná destinace obdržela finanční podporu ve výši 500.000 Kč poskytnutou z prostředků MMR. Poskytnutá podpora je účelově zaměřena na realizaci aktivit souvisejících s registrací destinace v síti EDEN, vytvořením propagačních materiálů a propagací destinace. Čerpání finančních prostředků proběhlo počátkem roku 2018.

F. Další mezinárodní spolupráce

Na národní úrovni se jedná např. o spolupráci v rámci European Travel Commission (ETC). Tyto aktivity souvisí s členstvím agentury CzechTourism v ETC a spolupráce mezi ostatními národními turistickými organizacemi v EU. Realizované aktivity byly zaměřeny např. na sdílení informací, společnou výzkumnou činnost, podílení se na tvorbě marketingové strategie destinace Evropa a další.

Na regionální úrovni probíhá spolupráce nejčastěji v rámci příhraničních regionů (realizace projektů Přeshraniční spolupráce), spolupráce na úrovni realizace mezinárodních projektů vyhlašovaných EK a např. spolupráce v oblasti partnerských měst.

Dále byly realizovány formy spolupráce profesních asociací a významných subjektů cestovního ruchu se zastřešujícími profesními svazy na evropské či světové úrovni.

G. Statistky

V této oblasti lze zmínit aktivity ČSÚ na poli zkvalitnění statistických dat:

- Účast na UNWTO Workshopu Measuring the economic impact of tourism in Europe: the Tourism Satellite Account (TSA) – 11/2017
- Zapojení do pracovní skupiny UNWTO pro tvorbu kompilační příručky k manuálu TSA:RMF 2008
- Aktivní účast na všech pracovních aktivitách Eurostatu (zejména na pracovní skupině ke statistice cestovního ruchu) včetně pravidelného předávání dat
- Spolupráce s Eurostatem při tvorbě publikace TSA v Evropě (<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/7870049/7880233/KS-FT-17-002-EN-N.pdf/1070ebdc-b9e1-4a93-abb8-cecd83d40f68>)
- Zpracování podkladů pro publikaci OECD Policy and Trends

- **Vytvoření systému motivačních nástrojů s cílem zvyšování kvality cestovního ruchu ČR**

Cílem této aktivity je vytvořit elektronický nástroj věnovaný problematice kvality v cestovním ruchu, jehož prostřednictvím by docházelo k medializaci subjektů cestovního ruchu, které dosáhli významných kvalitativních pokroků (příklady dobré praxe i ocenění úspěšných subjektů). Problematice kvality ve službách cestovního ruchu se věnuje web www.csks.cz, který slouží jako nástroj pro koncové zákazníky (medializace certifikovaných subjektů), jako nástroj pro zájemce o certifikaci (získání informací o systému, procesu certifikace i podání žádosti o certifikaci) a současně i jako nástroj pro certifikované subjekty (propagace systému a certifikovaných zařízení). V průběhu sledovaného období se začalo uvažovat o úpravě webu a vytvoření samostatného webu pro koncové zákazníky. V listopadu 2017 byl spuštěn web www.sluzbyq.cz určený pouze koncovým zákazníkům a na tuto aktivitu v listopadu a prosinci navazovala komunikační kampaň zaměřená na koncové zákazníky.

4.2 Statistika a výzkum v cestovním ruchu

- **Organizace sběru a poskytování informací o kapacitách a výkonech ubytovacích zařízení**

Tato aktivita je primárně v kompetenci ČSÚ.

- Ve sledovaném období 2016-2017 ČSÚ pokračoval ve sběru dat o hromadných ubytovacích zařízeních.
- ČSÚ zpřístupnil veškeré údaje z této oblasti statistiky přes veřejnou databázi, která poskytuje uživatelům dat komfort při využívání dat.
- ČSÚ pravidelně propagoval výsledky statistického šetření v různých periodikách (zejména vlastní časopis Statistika a My nebo časopis C.O.T.) a formou tiskových konferencí.
- Statistika příjezdového a výjezdového cestovního ruchu byla zrcadlovitě porovnávána s hlavními zdrojovými/cílovými zeměmi (Slovensko, Chorvatsko, Španělsko).

Nástroje a alokace:

- Pro tuto aktivitu jsou stále využívány šetření a cenzy organizované ČSÚ a MMR s financováním z rozpočtů těchto organizací a z evropských fondů.

Harmonogram:

- Pravidelná šetření o hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) probíhala podle předem stanovených a známých harmonogramů. Statistické výsledky o výkonech HUZ jsou zveřejňovány ČSÚ pravidelně v měsíční resp. čtvrtletní periodicitě, data o kapacitách HUZ v roční periodicitě (v dubnu).
- Snížení alokace na podporu realizace statistických projektů v programovém období EU 2014 – 2020 bude znamenat výzvu v hledání alternativních zdrojů pro zajištění dat o výkonnosti cestovního ruchu. Východiskem je užší spolupráce subjektů cestovního ruchu v regionech, primárně TIC a destinačních společností a samosprávy s ČSÚ.

V rámci Kategorizace DMO byl vytvořen doporučený Metodický postup pro systém sledování ukazatelů o vývoji destinace.

- **Další rozvoj Satelitního účtu a jeho regionalizace**

Sestavování Satelitního účtu cestovního ruchu ČR (TSA) probíhá kontinuálně dle platných mezinárodních zásad a doporučení.

- ČSÚ pokračoval v publikování dat TSA. Zároveň došlo k dalšímu rozvoji TSA a zveřejnění údajů za referenční roky 2014 a 2015. K dispozici je již časová řada od roku 2003 (včetně Modulu zaměstnanosti).
- V oblasti datových zdrojů byly i nadále ve spolupráci s partnery MMR a CzechTourism analyzovány a testovány modernější a finančně efektivnější metody sběru na straně poptávky, zejména pak GSM data.
- ČSÚ prezentoval výsledky TSA na různých konferencích a Workshopech a v různých publikacích (viz. Opatření 4.1 Mezinárodní spolupráce).
- ČSÚ poskytoval technické asistence v oblasti TSA (např. projekt v Ázerbájdžánu).
- Na poli regionalizace TSA dokončil ČSÚ studii proveditelnosti v podobě testování vhodných datových zdrojů a sestavení prvních neveřejných výsledků.

V hodnoceném období 2016-2017 došlo k dalšímu rozvoji TSA, a to jednak zveřejněním údajů za referenční roky 2014 a 2015 a zároveň i ke zpřesnění a rozvoji postupů i jednotlivých datových zdrojů nutných pro sestavování satelitního účtu. Poslední dostupná data za rok 2016 byla zveřejněna 4. 4. 2018.

Současný rozsah publikovaných statistických výstupů je dostupný za referenční období 2003-2016. Výstupy jsou na webových stránkách ČSÚ rozčleněny do více než 60 samostatných tabulek.

Aktuální data jsou sestavována podle nového evropského standardu ESA 2010.

V oblasti datových zdrojů byly i nadále ve spolupráci s partnery MMR a CzechTourism analyzovány a testovány modernější a finančně efektivnější metody sběru na straně poptávky. Na konci roku 2016 byla ukončena realizace šetření příjezdového cestovního ruchu (terénní výběrové šetření), která byla

od druhého pololetí roku 2015 zajišťována prostřednictvím agentury CzechTourism. Na toto šetření agentura CzechTourism navázala novým F2F šetřením, realizovaným od 4Q 2017, které bude doplněno o GSM data. Od roku 2018 zajistili pracovníci OCR MMR a CzechTourism ve spolupráci se sdružením RODOS šetření příjezdového cestovního ruchu pomocí komunikačních GSM dat, které je financováno prostřednictvím projektu u Technologické agentury ČR. Kvalitativní část tohoto šetření bude opět zabezpečena prostřednictvím agentury CzechTourism. Data za rok 2017 budou extrapolována po nastavení parametrů šetření příjezdového cestovního ruchu v druhé polovině roku 2018.

Na základě analýzy vhodných zdrojů dat byly v daném období postupně testovány přístupy k novým regionálním datovým výstupům směřujícím i k případné regionalizaci TSA.

Nástroje a alokace:

Pro plnění této aktivity byly ve sledovaném období využity tyto nástroje:

- především know-how ČSÚ, které je založeno na dlouhodobé a soustavné analytické činnosti v oblasti tvorby TSA skládající se ze znalosti statistiky cestovního ruchu i statistiky národního účetnictví,
- spolupráce na národní úrovni - především pro tvorbu a zdokonalování podkladových zdrojů a šetření nutných pro tvorbu TSA,
- spolupráce na mezinárodní úrovni - konzultace a sdílení zkušeností zahraničních partnerů při kompilaci TSA i účast na aktivitách Eurostatu.

Samotná práce na sestavování TSA je financována z běžného rozpočtu ČSÚ. Za tímto účelem je vyčleněno jedno pracovní místo. Financování tvorby podkladových zdrojů, kterými jsou zejména systém národního účetnictví a šetření o nabídce a poptávce cestovního ruchu (šetření hromadných ubytovacích zařízení, šetření o domácím a výjezdovém cestovním ruchu a šetření o příjezdovém cestovním ruchu) bylo zabezpečeno prostředky ČSÚ, MMR a CzechTourism.

Harmonogram:

Sestavování TSA probíhá kontinuálně a řídí se předem stanoveným harmonogramem ČSÚ. Finální výsledky jsou publikovány vždy na přelomu února a března. Rovněž i zdrojová šetření mají své předem stanovené harmonogramy.

▪ Základní a aplikovaný výzkum v oblasti cestovního ruchu

Tato problematika je realizována průběžně prostřednictvím spolupráce se SVECR, zástupci akademické veřejnosti a v neposlední řadě i zástupci profesních asociací. Ve sledovaném období bylo ve spolupráci s akademickou veřejností konzultováno několik výzkumných potřeb realizovaných v rámci Technologické agentury ČR (TAČR), avšak vzhledem ke změně požadovaných výstupů výzkumů se nepodařilo žádný z těchto výzkumných úkolů realizovat. Možností realizace výzkumných úkolů se bude MMR zabývat i v dalším období.

▪ Mezinárodní konference o cestovním ruchu

Kongresový cestovní ruch stále více nabírá na důležitosti a je podstatným průmyslem pro národní hospodářství jednotlivých států. Na národní úrovni je kongresový a incentivní turismus je od roku 2010 podporován prostřednictvím Czech Convention Bureau (CzCB).

Czech Convention Bureau funguje v rámci struktury agentury CzechTourism, kde spadá pod odbor Regionálního partnerství a vztahů B2B. Jedná se o hlavní zastřešující organizaci čili marketingový deštník nad nabídkou regionů v segmentu kongresového a incentivního turismu. Cílem je jednotná propagace ČR jakožto atraktivní kongresové a incentivní destinace a efektivní koordinace marketingových aktivit, a to jak vůči klientům v zahraničí, tak na domácím trhu. CzCB koordinuje a zaštiťuje regionální kongresové kanceláře.

Spolupráce s regiony a soukromými subjekty je na bázi partnerství, přičemž jsou komunikovány marketingové a pro obchodní aktivity jednotlivých regionů ČR prostřednictvím celorepublikového marketingového plánu CzCB.

Význam Convention Bureau je tomto poli stále významnější, a je stále více vyhledáván nákupčími službami z důvodu, že národní Convention Bureau slouží jako primární prezentační a obchodní kontakt, který poskytuje neutrální informace o MICE možnostech v dané destinaci.

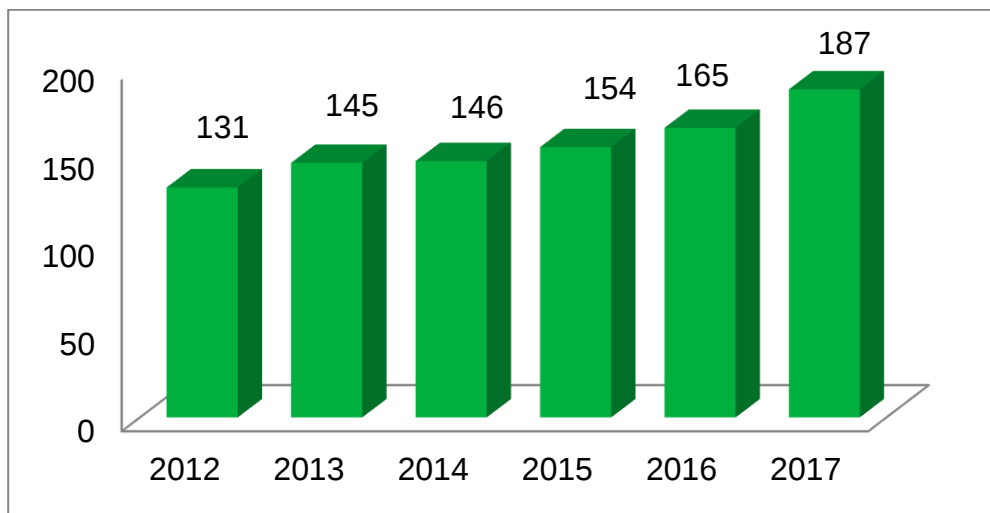
Cílovou skupinou je trh s asociačními meetingy (kongresy mezinárodních asociací), který má nadnárodní přesah a trh s korporátními meetingy a incentivní turismus. Hlavním cílem CzCB je propagace ČR jakožto ideální destinace pro pořádání kongresů a jedinečné destinace pro incentivní turismus a získávat mezinárodní MICE akce do ČR a podporovat podnikatele v segmentu kongresového a incentivního turismu. Zvolené marketingové aktivity CzCB byly několikrát v minulosti ohodnoceny.

Jedna z předních aktivit CzCB pro získání kongresových akcí do české republiky je program podpory Kampaně kandidatur, kde v těsné spolupráci organizátorů akcí, lokálním ambasadorem, regionální kongresovou kancelář cílíme na klienta. Tato aktivita se velmi osvědčila a má velký podíl na vzrůstajícím počtu uskutečněných akcí v Praze a v regionech ČR a celkovém přínosu finančních prostředků z tohoto segmentu do státního rozpočtu tak zvýšení prestiže ČR v zahraničí.

Příklady uskutečněných prestižních akcí za podpory CzCB v letech 2016 - 2017:

- 6th European Communication Conference (ECREA 2016), Praha, 2016
- The 38th Czech and Slovak Endoscopic Days, Hradec Králové, 2016
- 56. ICCA kongres - International Congress and Convention Association, Praha, 2017
- 6. Ministerská konference Světové zdravotnické organizace (WHO), Ostrava – Dolní oblast Vítkovice
- 22nd WONCA Europe Conference 2017, Praha

Počet asociačních meetingů v ČR dle metodiky ICCA v letech 2012 - 2017

4.3 Krizové řízení a bezpečnost

- **Komplexní zajištění pohybu návštěvníků na území ČR, včetně jejich bezpečnosti**

ČR je dle nezávislých průzkumů z hlediska cestovního ruchu řazena mezi jeden z deseti nejbezpečnějších států na světě. Policie ČR, případně obecní policie, v rámci výkonu služby zajišťuje bezpečnost občanů ČR i cizinců či turistů. Úkol „Komplexní zajištění pohybu návštěvníků na území ČR a bezpečnosti“ lze tedy považovat za průběžně plněný.

Nejúžejí je spolupráce navázána na službu pořádkové policie.

Z hlediska zajištění dosažitelnosti základní zdravotní péče jsou na celém území ČR rozmístěny výjezdové základny poskytovatelů Zdravotnické záchranné služby (ZZS) a to tak, aby byla zajištěna dostupnost max. do 20 min.

Nad rámec tohoto opatření byly v minulých letech podepsány 2 mezinárodní smlouvy o poskytování zdravotnické záchranné služby v příhraničních oblastech, a to s SRN (viz č. 53/2014 Sbírky mezinárodních smluv; realizační dohody pak s Bavorskem a Saskem) a Rakouskem (21. 1. 2016), čímž byla posílena dostupnost ZZS i v odlehlejších místech ČR.

Za účelem navýšení bezpečnosti občanů ČR a jejich návštěvníků a turistů byla pořízena technika a vybavení Hasičského záchranného sboru ČR (HZS ČR) (financování z EU) a pořízeny prostředky státních hmotných rezerv pro potřeby Hasičského záchranného sboru ČR a Policie ČR.

HZS ČR zpracovává ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému (IZS) tzv. „soubory typových činností IZS“, což jsou definované činnosti při vzniku mimořádných událostí, které vedou k ochraně a záchraně osob (např. reakce složek IZS na chemický útok v metru, výskyt vysoce nakažlivé nemoci). Tyto činnosti jsou nacvičovány a prověřovány při cvičeních IZS, kdy jsou nacvičovány i postupy směrem k zahraničním návštěvníkům. V roce 2016 se uskutečnilo celkem 956 a v roce 2017 1 249 prověřovacích a taktických cvičení.

V letech 2016 – 2017 bylo celkově v rámci HZS ČR nově uzavřeno nebo aktualizováno celkem 110 dohod s ostatními složkami IZS a subjekty poskytující osobní a věcnou pomoc v případě mimořádné události a také dohody o spolupráci.

HZS ČR činí kroky směřující k rozšiřování jazykových znalostí operátorů tísňových linek 112 a 150.

▪ **Podpora činnosti Horské služby ČR (dále také „HS“)**

Rok 2016

- Neinvestiční dotace byla organizaci poskytnuta na základě rozhodnutí ministryně č. 1/HS ČR/2016 ze dne 3. 3. 2016 ve výši 130 mil. Kč a byla plně vyčerpána. Finanční prostředky byly využity pro zabezpečení výkonu činností organizace taxativně stanovených § 11a a § 11b zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů.
- Investiční dotace byla poskytnuta z programu 11701 - Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení MMR. Pro rok 2016 byla rozhodnutím ministryně č. 7/2016, o vydání podrobného rozpočtu příjmů a výdajů kapitoly 317 – Ministerstvo pro místní rozvoj na rok 2016 ze dne 14. 1. 2016 přidělena částka v celkové výši 20 mil. Kč.
- Rozhodnutím o poskytnutí dotace byla rozdělena výše uvedená dotace na akci 117D012000017 - Dopravní prostředky HS ve výši 9,8 mil. Kč a na akci 117D12000016 - Pořízení a obnova stanic Horské služby ve výši 10,2 mil. Kč. Dopravní prostředky – 8 ks terénních čtyřkolek s pásy, 1 víceúčelový terénní automobil, 1 sněžný skútr, 2 ks víceúčelové vozidlo. Stavební investice – rekonstrukce stanice HS Karlov v Jeseníkách, rekonstrukce stanice HS Čenkovice v Orlických horách, výstavba stanice HS v Harrachově, rekonstrukce stanice HS Lysá hora v Beskydech.
- Z vlastních zdrojů zainvestovala HS další stavební investice v celkové výši 3,1 mil. Kč a investice do techniky v celkové výši 8 mil. Kč.

Rok 2017

- Neinvestiční dotace byla organizaci poskytnuta na základě rozhodnutí ministryně č. 19/2017/00001 ze dne 22. 3. 2017 ve výši 140 mil. Kč a byla plně vyčerpána. Finanční prostředky byly využity pro zabezpečení výkonu činností organizace taxativně stanovených § 11a a § 11b zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů.
- Investiční dotace byla poskytována z programu 11701 - Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení MMR. Pro rok 2017 byla rozhodnutím ministryně č. 87/2016, o vydání podrobného rozpočtu příjmů a výdajů kapitoly 317 – Ministerstvo pro místní rozvoj na rok 2017 ze dne 21. 12. 2016 přidělena částka v celkové výši 20 mil. Kč.
- Rozhodnutím o poskytnutí dotace byla rozdělena výše uvedená dotace na akci 117D012000017 - Dopravní prostředky HS ve výši 15 mil. Kč a na akci 117D12000016 - Pořízení a obnova stanic Horské služby ve výši 5 mil. Kč. Dopravní prostředky – 14 ks terénních čtyřkolek s pásy, 4 ks víceúčelových terénních automobilů. Stavební investice – pozemky Špičák, Prášily a Dolní Morava, rekonstrukce stanice HS Lysá hora v Beskydech (pokračování z roku 2016), rekonstrukce stanice HS Klíny v Krušných horách, výstavba stanice HS Rejdice v Jizerských horách.
- Z vlastních zdrojů zainvestovala HS další stavební investice v celkové výši 1,4 mil. Kč a investice do techniky v celkové výši 4,4 mil. Kč.

Počet zásahů

- V roce 2017 měla Horská služba rekordní počet zásahu na českých horách.

rok	celkem	RZP/RLP	LZS	KPR	exit	hledáčka
2014	6 513	1 675	149	34	32	96
2015	8 751	2 383	194	33	36	108
2016	8 214	2 183	158	47	35	92
2017	9 163	2 532	178	48	42	125

- RZP/RLP - Rychlá zdravotnická pomoc / Rychlá lékařská pomoc; LZS - Letecká záchranná služba; KPR - Kardiopulmonální resuscitace

Níže uvedený graf představuje rozdělení celkového počtu 9 163 výzev za sezónu 2017 podle volajícího

Na úspěšný projekt „S Jetíkem po českých horách“ navázala HS svým vlastním projektem „České hory“. „České hory“ jsou soutěžní akcí pro turisty všech věkových kategorií, pro všechny, kteří rádi putují po české krajině a objevují nová místa v českých pohorích. Soutěže se může zúčastnit každý, kdo má chytrý mobilní telefon. Po nainstalování mobilní aplikace si jednoduše zřídí svůj herní profil a může začít stopovat. Přitom se učí základy první pomoci, jak se chovat na horách, v národních parcích a rezervacích. Aplikace nabízí i seznam turistických tras, které se skládají z několika stop a tvoří tak zajímavé výletní okruhy, nejen v horských oblastech. Tímto chtěla HS motivovat soutěžící k vyšší návštěvnosti v horských oblastech.

V rámci projektu „České hory“ byla vyhlášena soutěž s účinností od 9. 6. 2016 do 30. 9. 2017. Principem této soutěže bylo nasbírat v době jejího konání co nejvíce virtuálních razítek, resp. „stop Jetíka“. Soutěžící, kteří získali nejvyšší počet bodů a splnili všechny podmínky soutěže, obdrželi hodnotné ceny. V průběhu roku 2017 bylo také přidáno do aplikace celkem 47 nových stop.

Podobně jako v průběhu roku 2016, byly i v roce 2017 vyhlašovány tzv. „víkendové soutěže“, kdy byly umístěny speciální stopy Jetíka (se speciálním ohodnocením pouze na daný víkend). Po ukončení víkendových soutěží došlo k oceňování vítězů největšího výkonu za den a za víkend.

V současné době je na českých horách rozmístěno celkem 502 virtuálních stop Jetíka (nadále fungují i razítkovací místa - pokud nebyla razítka odcizena). Virtuální stopy lze filtrovat dle oblastí hor, obtížnosti a zobrazit na mapě, případně využít i „kompas“, který udává směr a odpočítává vzdálenost k vybrané stopě.

▪ **Vytvoření krizového scénáře pro případ ohrožení cestovního ruchu v ČR**

V této oblasti je třeba rozlišovat dvě skutečnosti. „Krizové řízení“ v případě ohrožení, které v ČR vychází z „krizového zákona“ (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)), nařízení vlády č. 462/2000 k provedení krizového zákona a dalších právních předpisů. V této oblasti lze zmínit i následující aktivity, jako např. schválení Analýzy hrozeb pro ČR (uv č. 369 ze dne 27. dubna 2016). V rámci analýzy bylo identifikováno 22 typů nebezpečí s nepřijatelným rizikem, u kterých lze odůvodněně očekávat vyhlášení krizového stavu. V průběhu roku 2017 zpracovaly gesční ministerstva a jiné ústřední správní úřady novou generaci typových plánů. V typovém plánu ústřední správní úřad definuje příslušné nebezpečí a stanoví pro jednotlivé druhy krizových situací typové postupy a opatření ústředních správních úřadů, samosprávných úřadů, složek integrovaného záchranného systému, fyzických a právnických osob a dalších subjektů při hrozbě krizové situace a v jednotlivých etapách jejího průběhu. Opatření mají přirozený dopad na cestovní ruch a jeho bezpečnost. MV vypracovalo Typový plán pro krizovou situaci „Narušování zákonnosti velkého rozsahu“ a Typový plán pro krizovou situaci „Migrační vlna velkého rozsahu“. Zpracovatelé krizových plánů mají za povinnost ve svém krizovém plánu rozpracovat typové plány na postupy pro řešení konkrétních druhů hrožících krizových situací identifikovaných v analýze ohrožení. Ochrana zahraničních návštěvníků je zahrnuta do komplexního zajišťování bezpečnosti na území ČR v rámci typových postupů pro řešení konkrétních druhů hrožících krizových situací.

Druhou aktivitou je vytvoření strategického dokumentu v oblasti cestovního ruchu, který by se snažil identifikovat možné hrozby s ohledem na nabídku, konkurenceschopnost i poptávku cestovního ruchu, který by dále definoval návrhy nápravných opatření i způsoby komunikace vůči návštěvníkům v ČR i potenciálním návštěvníkům. Tak, aby na jedné straně nebyla ohrožena bezpečnost návštěvníků, ale na druhé nedošlo k neodůvodněnému snížení přínosů a konkurenceschopnosti cestovního ruchu ČR. Tato aktivita nebyla dosud realizována. Realizace této aktivity byla zahrnuta do Akčního plánu ke Koncepti na roky 2017 – 2018.

▪ **Spolupráce na projektech a aktivitách v oblasti bezpečnosti v cestovním ruchu**

Problematika zajištění bezpečnosti pro obyvatele a návštěvníky ČR spadá do kompetence ministerstva vnitra (MV). Česká republika věnuje zvýšenou pozornost ochraně tzv. měkkých cílů (místa s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení), mezi které patří také turistické památky a další místa, která jsou hojně navštěvována turisty (např. festivaly, trhy, obchodní centra, sportovní utkání). Níže jsou zmíněny některé aktivity, které MV v rámci ochrany měkkých cílů podniklo.

- V ČR již existuje dialog mezi soukromým sektorem a státem v otázce ochrany měkkých cílů, stejně jako s regionálními orgány. MV o otázce ochrany měkkých cílů jedná s jednotlivými kraji a bude jim poskytovat také dotaci na zodolnění veřejných prostranství. V rámci PČR byla zřízena ke spolupráci s civilním sektorem metodická skupina Podpora.
- Od září 2017 pravidelně zasedá stálý poradní sbor Ministerstva vnitra k ochraně měkkých cílů, jež se skládá ze zástupců dotčených ministerstev (vnitra, zdravotnictví, dopravy, obrany, průmyslu a obchodu, kultury a školství, mládeže a tělovýchovy), PČR, generálního ředitelství HZS ČR a dalších zástupců (např. HK) či externí experti.
- Na základě úkolu vzešlého z Protiteroristického balíčku schváleného vládou (uv č. 711 ze dne 27. 6. 2017) vypracovalo Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám Ministerstva vnitra (dále jen „CTHH MV“) Koncepti ochrany měkkých cílů na roky 2017–2020. Koncepte byla schválena vládou (uv č. 293 ze dne 19. 4. 2017).
- CTHH MV vydalo Metodiku ochrany měkkých cílů, která koncepti doplňuje o základní principy ochrany měkkých cílů a uvádí praktická řešení jejich ochrany. Metodika je veřejná a zadarmo ke stažení na webových stránkách MV.
- V dubnu 2016 bylo podepsáno Memorandum o spolupráci při zajišťování bezpečnosti židovských institucí jakožto měkkých cílů. Židovské památky jsou velmi hojně navštěvované turisty.
- Byl vytvořen souhrn specifických podmínek, které jsou identifikovány jako bezpečnostní otázky při letních sportovních, kulturních a společenských akcích, včetně tzv. open-air festivalů apod. Opět se jedná o měkké cíle, kde se nachází také množství zahraničních návštěvníků.
- Opatřením PČR ke snížení rizika útoku na měkké cíle je vytvoření tzv. prvosledových hlídek, které jsou rozmístěny tak, aby svou činností pokryly celé území ČR. V současné době vykonává službu téměř 170 prvosledových hlídek.
- Za účelem zajištění nepřetržité podpory majitelům a provozovatelům měkkých cílů byla v srpnu 2016 zřízena nonstop hotline (tel.: 800 255 255).

- V roce 2016 zahájil HZS ČR pilotní projekt systémového řešení zapojení měkkých cílů do plnění úkolů ochrany obyvatelstva. Tento pilotní projekt byl zahájen u obchodních center Černý Most a Chodov identifikací a analýzou zdrojů ohrožení obou OC. Z výsledků analýzy byl zpracován stejnojmenný dokument, na jehož základě byly ve spolupráci s bezpečnostními pracovníky obou obchodních center zpracovány dokumenty pro personál i pro návštěvníky obchodních center. Získané poznatky, které vycházely z Analýzy zdrojů ohrožení, byly promítnuty do úpravy 19 směrnic pro různé mimořádné situace, které přicházejí v úvahu. Hlavním výstupem tohoto projektu je aplikace nové Metodické pomůcky pro společensky významné objekty (obchodní centra, ale také otevřené objekty typu hudebních festivalů atd.), a to s cílem ochrany života a zdraví obyvatelstva.

Resort Ministerstva vnitra dále věnuje při zajišťování bezpečnosti cestovního ruchu pozornost mezinárodním letištím s veřejným provozem na území ČR. PČR např. zpracovala Analýzu možného posílení počtu příslušníků PČR na mezinárodních letištích, kterou vláda vzala na vědomí usnesením č. 331 ze dne 3. května 2017.

Závěr průběhu implementace PO 4:

- Lze konstatovat, že většina aktivit PO 4 je průběžně plněna.
- Je třeba dále rozvíjet mezinárodní spolupráci, ale i s ohledem na potenciál daného trhu a jeho přínosy pro cestovní ruch a cestovatelské chování. Zaměřit se na trhy s potenciálně vyššími výdaji, ochotou delších pobytů a cestování do regionů.
- Dlouhodobě výše podpory cestovního ruchu vynakládaná z veřejných prostředků neodpovídá přínosům generovaným prostřednictvím cestovního ruchu. V době konjunktury a rostoucí návštěvnosti by mělo docházet k nárůstu investic za účelem diverzifikace nabídky a udržení konkurenceschopnosti odvětví.
- Při sestavování státního rozpočtu a rozpočtových výhledů na další roky stanovit odpovídající výši rozpočtu pro oblast cestovního ruchu, která zajistí jeho stabilní a dlouhodobý rozvoj.
- V dalším období by mělo dojít k bližší koordinaci dotčených resortů s ohledem na vyjednávání možnosti a nastavení podpory cestovního ruchu z ESIF a dalších finančních nástrojů EU.
- S ohledem na pokles alokace na podporu cestovního ruchu je třeba dále rozvíjet spolupráci subjektů implementujících politiku cestovního ruchu a koordinaci realizovaných aktivit. Současně by mělo docházet i k užší koordinaci dotačních titulů na podporu cestovního ruchu.
- Podpořit zapojení ČR a subjektů cestovního ruchu z ČR do realizace mezinárodních projektů.
- Dále pokračovat v rozvoji a zkvalitnění statistických dat o výkonnosti cestovního ruchu a současně i v rozvoji Satelitního účtu cestovního ruchu.
- Ve spolupráci s akademickým sektorem podpořit realizaci aplikovaných výzkumů a implementaci zjištěných výstupů do praxe.
- Podpořit pořádání konferenčních akcí v ČR a přispět nejen ke zviditelnění ČR, ale i k výměně příkladů dobré praxe mezi účastníky.
- Další rozvoj aktivit v oblasti bezpečnosti rezidentů a návštěvníků ČR. Vzhledem k zajištění rozvoje cestovního ruchu v horských oblastech je třeba i nadále podporovat zabezpečení činnosti a akceschopnosti Horské služby ČR.
- Dokončit zpracování strategie zabezpečení potenciálu a ekonomických přínosů cestovního ruchu (scénář pro případ ohrožení cestovního ruchu v ČR).
- V dalších letech by mělo dojít k užší koordinaci výzkumů realizovaných v cestovním ruchu včetně definování výzkumných priorit v oblasti cestovního ruchu ze strany státu.

4 Alokace na podporu cestovního ruchu vynaložená z veřejných rozpočtů

Poznámka:

Publikovaný přehled alokace finančních prostředků vynaložených na podporu cestovního ruchu z veřejných prostředků vychází z dat poskytnutých garanty a spolurealizátory Koncepce a z dat z Monitorovacího systému.

Pro některé subjekty bývá složité odlišit alokaci vynaloženou na podporu cestovního ruchu od alokace vynakládanou na jejich běžnou činnost. Přesnou výši vynaložené alokace na podporu cestovního ruchu nelze stanovit. Uváděné informace jsou orientační. MMR bude nadále usilovat o zpřesnění výše vynaložené alokace na podporu cestovního ruchu.

Výše podpory cestovního ruchu z fondů EU

IROP	Počet podpořených projektů		Výše poskytnuté dotace		Celková alokace podpořených projektů	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Revitalizace souboru vybraných památek	18	47	0	54 306 265	835 223 525	3 050 966 682
Zefektivnění ochrany a využívání sbírkových a knihovních fondů a jejich zpřístupnění (projekty pouze za oblast muzeí)	2	37	0	10 819 445	102 043 197	1 546 573 129
Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu (projekty zaměřené na cestovní ruch)	0	3	0	0	0	15 336 288
IROP celkem	20	87	0	65 125 709	937 266 722	4 612 876 099

OP Přeshraniční spolupráce	Počet projektů (2016 – 2017)	Výše podpory v EUR (2016 – 2017)
Česko – Polsko	230	65 961 066,64
Rakousko – Česko	6	8 119 514,53
Sasko – Česko	19	34 056 841,09
Bavorsko – Česko	26	21 304 459,08
Slovensko – Česko	21	22 183 242,74
Součet	302	151 625 124,08

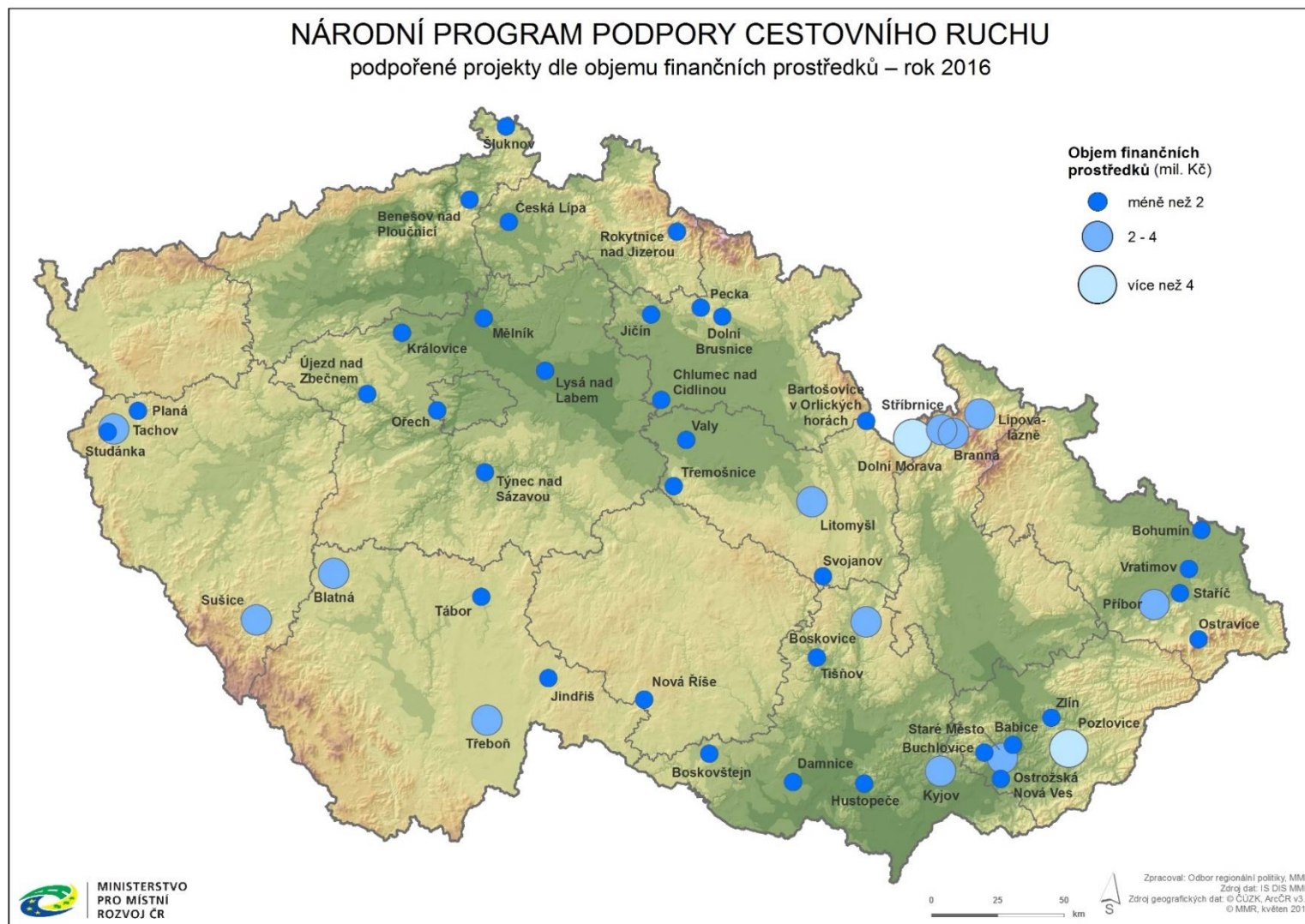
Výše podpory cestovního ruchu a souvisejících aktivit vyplacená ze státního rozpočtu

Resort	Podporované aktivity	2014	2015	2016	2017
MMR	MMR Celkem	576 043 661	611 122 036	690 266 850	705 810 640
	CzechTourism	380 306 340	359 514 776	462 153 290	443 613 300
	Národní program podpory	50 106 676	71 806 592	59 744 270	80 279 960
	HS - investiční dotace	15 000 000	15 000 000	20 000 000	20 000 000
	HS - digitální radiosíť	0	35 000 000	0	0
	HS - podpora NNO - provozní dotace	109 440 683	114 800 000	130 000 000	140 000 000
	KČT - podpora NNO	7 600 000	7 700 000	6 930 000	8 500 000
	NNO v CR - podpora NNO	7 355 642	1 615 000	4 722 920	8 474 030
	Odborné úkoly a příspěvky v MO ¹³	6 234 320	7 300 668	6 716 370	4 943 350
SFDI	SFDI Celkem	73 600 000	152 000 000	98 500 000	201 200 000
	MD - výstavba a údržba cyklostezek	73 600 000	152 000 000	98 500 000	131 200 000
	MZe - vodní cesty				70 000 000
MK	MK Celkem	506 000 000	544 500 000	682 336 393	695 008 878
	záchrana památek využívaných pro CR	506 000 000	544 500 000	682 336 393	695 008 878
MZe	MZe Celkem	0	0	0	200 000 000
	polní cesty				200 000 000
Celkem		1 155 643 661	1 307 622 036	1 471 103 243	1 802 019 518

¹³ mezinárodní organizace (MO)

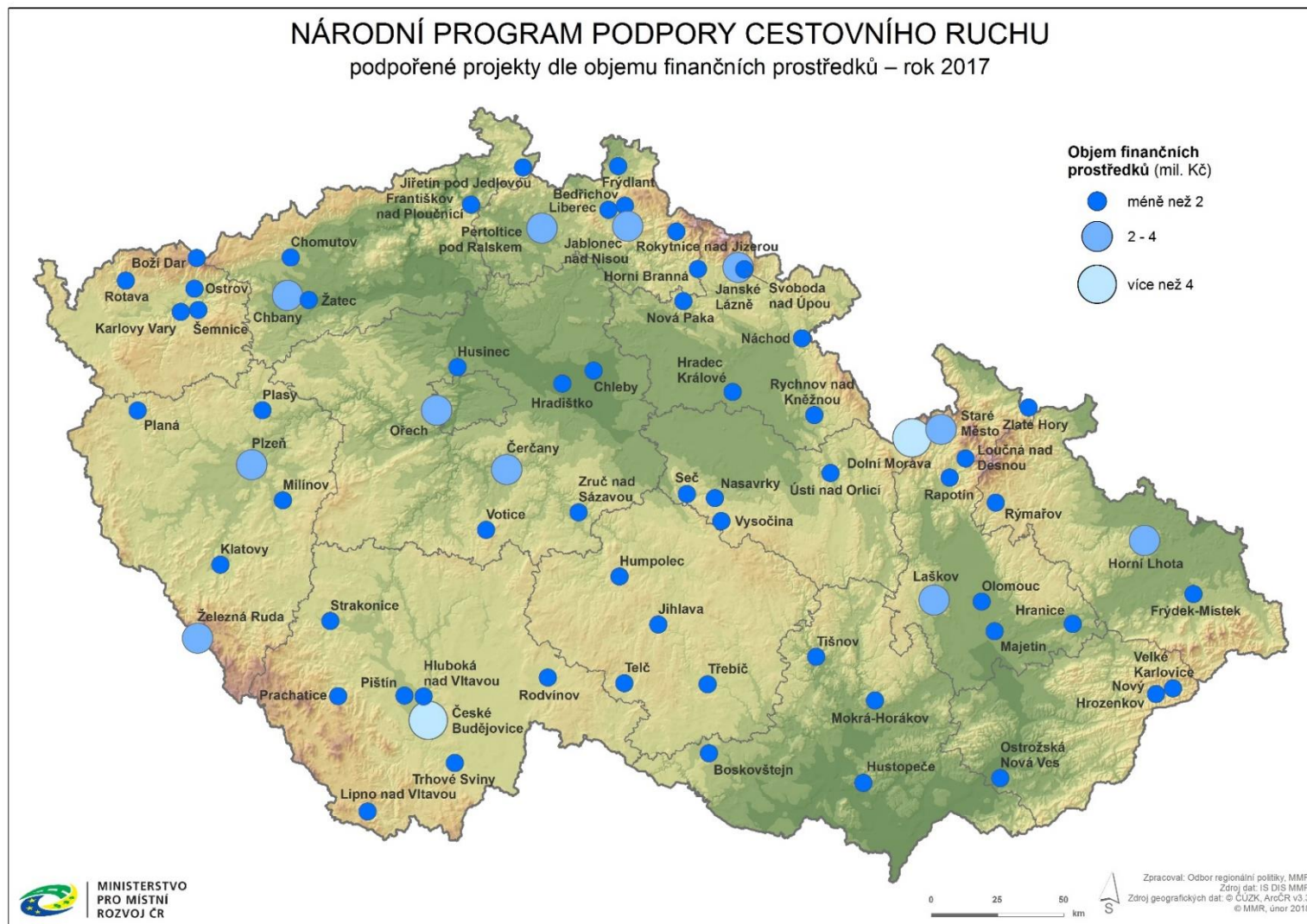

Geografické znázornění rozložení podpory NPPRCR v roce 2016

Geografické znázornění rozložení podpory NPPRCRR v roce 2017

Výše podpory cestovního ruchu a souvisejících aktivit vyplacená z prostředků krajů

	2015	2016	2017
Marketingové aktivity krajů	32 725 966	40 847 319	42 240 861
Podpora krajských DMO	194 457 908	243 552 818	253 955 808
Podpora oblastních a lokálních DMO	12 516 350	20 572 000	24 499 677
Produkty CR, marketing, tematický rok	325 270 000	336 770 000	410 420 000
Certifikace regionálních produktů	8 490 000	5 370 200	4 080 000
Podpora kinematografie	0	1 000 000	6 000 000
Podpora kongresové turistiky	13 600 000	13 700 000	15 200 000
Podpora řemeslné a zážitkové turistiky	614 764	218 000	1 800 000
Vzdělávání subjektů CR	299 430	356 992	2 270 920
Podpora TIC	9 546 831	13 005 620	10 947 096
Cykloturistika	86 956 366	81 669 219	98 064 375
Pěší turistika	5 644 750	6 467 200	3 132 000
Lyžařské běžecké trasy	8 779 903	11 615 165	12 445 000
Vodní CR	4 475 106	3 635 000	3 075 000
Hipo turistika	1 125 000	1 225 000	1 125 000
Vinařský CR	6 300 000	5 300 000	5 300 000
Venkovský CR	1 000 000	1 250 000	2 000 000
Podpora skibusů, cyklobusů a turistbusů	815 000	815 000	815 000
Turistická infrastruktura a produkty	52 000 000	74 000 000	68 000 000
Start-up projekty v CR	0	0	500 000
Podpora geoparků	159 480	600 000	835 000
Podpora KČT	5 126 000	6 291 000	5 153 000
Kofinancování projektů z OP (spolufinancování)	16 044 457	2 137 727	10 580 150
Jiné relevantní výdaje	220 516 226	281 417 881	233 934 593
Součet	1 006 463 537	1 151 816 141	1 216 373 479

* jiné relevantní výdaje se týkaly podpory vybraných investičních akcí, realizace vybraných marketingových aktivit a podpory konkrétních eventů.

U řady krajů výše jiných relevantních výdajů poskytovaných nad rámec systémové podpory marketingových aktivit prostřednictvím aktivit krajů a krajských a regionálních DMO a podpory cestovního ruchu prostřednictvím krajských dotačních titulů dosahuje, respektive přesahuje 50 % výdajů na podporu cestovního ruchu vynaložených kraji.

Přestože dlouhodobě roste význam kvality služeb a kvality personálu ve službách cestovního ruchu, pak je dlouhodobě relativně málo podporovaná oblast vzdělávání subjektů cestovního ruchu a certifikace regionálních produktů.

Obdobně i přes dlouhodobou orientaci na udržitelný rozvoj cestovního ruchu a udržitelné formy cestovního ruchu je relativně nízká výše podpory aktivit udržitelného cestovního ruchu jako např. budování pěších turistických tras, rozvoj venkovského cestovního ruchu (přestože většina krajů má potenciál pro jeho rozvoj), podpora udržitelných forem dopravy jako ski/cyklo busy (přestože je snaha omezit závislost na automobilech v rámci destinací a řada destinací se potýká s nedostatkem parkovacích míst). Vypovídající je i nízká podpora geoparků, které vytváří podmínky pro udržitelné formy cestovního ruchu a geoturismus, přestože zasahují do území devíti krajů, jsou podporovány pouze ze dvou.

Kraje mají dlouhodobě nesporný význam na spolufinancování obnovy turistického značení prostřednictvím finančních prostředků poskytnutých KČT (kraje se podílejí na spolufinancování projektu KČT zaměřeném na obnovu značení).

Výše výdajů na podporu cestovního ruchu vynakládaná kraji je velmi rozdílná, v roce 2016 rozpětí dosahovalo intervalu mezi 16,3 mil. – 115,1 mil. Kč (není započtena Praha) a v roce 2017 rozpětí dosahovalo intervalu mezi 19,6 mil. Kč – 93,0 mil. Kč (není započtena Praha).

Zpráva o plnění Koncepce cestovního ruchu 2014 – 2020 za roky 2018 - 2019 bude zpracována do 30. 6. 2020.

5 Přílohy

5.1 Příloha č. 1) Zjednodušené SWOT analýzy

Priorita č. 1 Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu

Silné stránky	▪ Dostupnost finančních nástrojů na podporu CR: IROP, programy přeshraniční spolupráce, PRV, grantové dotační tituly MK, MMR a MZe a v dotační tituly krajů. ▪ Příprava novely zákona o místních poplatcích. ▪ Další rozvoj ČSKS a jeho technických standardů. ▪ Orientace na udržitelnost aktivit – další rozvoj projektů na ochranu kulturně-historického a přírodního dědictví a jeho udržitelného využití v CR. Užší spolupráce s MŽP, MK a MZe.
Slabé stránky	▪ Dosud se nepodařilo vyřešit problematiku průvodcovské činnosti.
Příležitosti	▪ Využít transformaci ČMZRB a SFRB na nástroj k financování větších / ziskových investičních projektů v oblasti CR. ▪ Užší koordinace národních a regionálních programů podpory. ▪ Připravovaný projekt na vzdělávání v CR. ▪ Další rozvoj MIS jako národního informačního portálu – jeho další rozšíření, nových funkcionalit a zrychlení aktualizací dat
Hrozby	▪ Problematická dopravní dostupnost destinací a doprava v rámci destinací (dálniční síť, rychlost železniční dopravy, rozvoj vysokorychlostních tratí v SRN). ▪ Problematika sdílené ekonomiky, dopad na rovné podmínky podnikání, vymahatelnost daní, bezpečnost destinace, negativní vlivy spojené s růstem cen nájmu bytů a prodejních cen bytů atd. ▪ Snížení podpory na rozvoj systémů kvality a omezení jejich propagace vůči cílovým klientům.

Priorita č. 2 Management cestovního ruchu

Silné stránky	▪ Příprava Kategorizace DMO a její spuštění v 02/2018. ▪ Rozvoj spolupráce mezi subjekty CR v regionech.
Slabé stránky	▪ Není jednotná metodika pro sledování a řízení toku návštěvnosti.
Příležitosti	▪ Rozvoj aktivit na podporu sledování návštěvnosti a dopadů návštěvnosti na destinaci. Zavádění manuálů řízení návštěvnosti / vytváření koncepcí práce s návštěvníky. ▪ Rozvoj regionálních certifikačních systémů a jejich využití v CR. ▪ Využívání moderních technologií v řízení destinace.
Hrozby	▪ Nedostatek kvalifikovaných a nekvalifikovaných pracovních sil v odvětví CR.

Priorita č. 3 Destinační marketing

Silné stránky	▪ Vytvoření doporučené metodiky pro tvorbu strategických dokumentů v CR a sledování návštěvnosti destinace (data o výkonnosti destinace). ▪ Pilotní spuštění NPPCRR podprogram 2 Marketingové aktivity v CR. ▪ Posílení role CzechTourism jako národní marketingové agentury a jednotný branding v rámci dalších resortů.
Slabé stránky	▪ Nedostatek finančních prostředků na realizaci výkonově orientovaných kampaní. ▪ Problematické cílení kampaní a jejich provázanost. Provázanost produktů a kampaní. Přizpůsobování produktů různým cílovým skupinám. Definování USP pro jednotlivé destinace. ▪ Řada destinací nemá zpracované strategické dokumenty pro rozvoj a marketingové řízení destinací.
Příležitosti	▪ Podpora eventů v regionech. Využití významných sportovců a kulturních akcí k propagaci ČR a regionů. ▪ Zvyšuje se počet subjektů využívající nástroje pro sledování dopadů kampaní. ▪ Upravit systém koordinátorů v CR v návaznosti na Kategorizaci. ▪ Vytvoření konceptu nadregionálních produktů. ▪ Prodloužení délky platnosti národních marketingových témat a navazujících marketingových plánů na 2 roky. ▪ Přesun na produktově orientovanou komunikaci a rozšíření / aktualizace národních produktových témat. ▪ V návaznosti na Kategorizaci podpořit vícezdrojové financování marketingových aktivit / zapojení subjektů CR do jejich financování.

Hrozby	▪ Omezování prostředků na činnost ZZ CzT, případně snižování jejich sítě. ▪ Nedostatek finančních prostředků na realizaci marketingových výzkumů. Omezené zavádění výstupů výzkumů do praxe.
--------	--

Priorita č. 4 Politika CR a ekonomický rozvoj

Silné stránky	▪ Spolupráce s TAČR a Centrem kompetence (sdružení RODOS) na získání signálních dat pro zpracování TSA. ▪ Průběžné aktivity IZS včetně složek na vyžádání, realizace aktivit na zvýšení bezpečnosti návštěvníků.
Slabé stránky	▪ Nedostatečná provázanost sektorových politik, v některých oblastech nízká úroveň kooperace resortů. ▪ Nedostatek zdrojů na realizaci statistických šetření.
Příležitosti	▪ Další rozvoj spolupráce se zastřešujícími organizacemi. ▪ Efektivnější spolupráce s mezinárodními organizacemi, větší využívání výhod členství. ▪ Podpora konferenčních akcí – jejich dopad na prestiž a propagaci ČR. ▪ Bezpečnost ČR.
Hrozby	▪ Vytvoření bariéry rozvoje CR v návaznosti na ostatní sektorové politiky (nejsou brány v úvahu potřeby odvětví CR). ▪ Neexistence výzkumného pracoviště pro oblast CR a regionálního rozvoje. Nedostatek finančních prostředků na realizaci aplikovaného výzkumu v CR. ▪ Nedošlo k vytvoření strategického dokumentu v oblasti CR, který by se snažil identifikovat možné hrozby s ohledem na nabídku, konkurenceschopnost i poptávku cestovního ruchu. ▪ Nedostatek finančních prostředků na zabezpečení činnosti a akceschopnosti HS. ▪ Nedostatečná koordinace aktivit v oblasti CR na národní úrovni. U řady opatření není reflektován jejich dopad na rozvoj CR, ani potřeby návštěvníků. Případně nedochází k realizaci opatření důležitých pro rozvoj CR s ohledem na rozdílnou prioritizaci odpovědným orgánem.

5.2 Příloha č. 2) Seznam zkratk

AHR	Asociace hotelů a restaurací ČR
AK	Asociace krajů ČR
AKVOV	Akreditační komise pro vyšší odborné vzdělávání
AOCR	Asociace organizací cestovního ruchu
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
ARZ	Asociace regionálních značek
ATUR	Asociace turistických regionů ČR
B2B	business to business
CA	cestovní agentura
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CK	cestovní kancelář
CR	cestovní ruch
CRM	customer relationship management
CzCB	Czech Convention Bureau
CzT	CzechTourism
ČLR	Čínská lidová republika
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSKS	Český systém kvality služeb v cestovním ruchu
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
ČVL	čisté využití lůžek
DMO	organizace destinačního managementu
DP	Dům přírody
DT	dotační titul
EDEN	European Destination of Excellence

NG	národní geopark
NH	národní hospodářství
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
NM	náměstek ministra
NNO	nestátní nezisková organizace
NP	národní park
NPPCR	Národní program podpory cestovního ruchu
NPPCRR	Národní program podpory cestovního ruchu v regionech
NPÚ	Národní památkový ústav
NRB	Národní rozvojová banka
NSK	Národní soustava kvalifikací
NTO	National Tourism Organization
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OC	obchodní centrum
OCR	odbor cestovního ruchu
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP	operační program
OP PIK	Operační program Podnikání inovace a konkurenceschopnost
OP R	Operační program Rybářství
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	obce s rozšířenou působností
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PB	platební bilance
PČR	Policie ČR
PO	prioritní osa
PO	právníkové osoby

EET	Elektronická evidence tržeb
EK	Evropská komise
EQF	Evropský rámec kvalifikací
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropský strukturální a investiční fond
ETC	European Travel Commission
EU	Evropská unie
EV	EuroVelo
FO	fyzická osoba
GCC	Státy perského zálivu (Gulf coast countries)
GDPR	Obecné nařízení o ochraně osobních údajů
GP	grand prix
GSM	globální systém pro mobilní komunikaci
HDP	Hrubý domácí produkt
HK	Hospodářská komora ČR
HS	Horská služba ČR
HUZ	hromadná ubytovací zařízení
HZS	Hasičský záchranný sbor
ICCA	International Congress and Convention Association
ICT	informační a komunikační technologie
IOP	Integrovaný operační program
IP	investiční priorita
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITS	Inteligentní dopravní systémy
IZS	Integrovaný záchranný systém
KČT	Klub českých turistů
KPR	kardiopulmonální resuscitace
LZS	Letecká záchranná služba

PPC	pay per click / platba za kliknutí
PR	public relations
PR	památková rezervace
PRV	Program rozvoje venkova
PS	pracovní skupina
PZ	památková zóna
Rada	Rada pro kvalitu a certifikaci
RNG	Rada národních geoparků
RODOS	Centru pro rozvoj dopravních systémů
ROI	návratnost investic
RSK	regionální stálé konference
RVP	Rámcové vzdělávací programy
RZP / RLP	Rychlá zdravotnická pomoc / Rychlá lékařská pomoc
ŘV	řídící výbor
s.p.	státní podnik
SC	specifický cíl
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFRB	Státní fond rozvoje bydlení
SHS ČMS	Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska
SMO	Svaz měst a obcí
SNS	Společenství nezávislých států
SOCR	Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR
SR	státní rozpočet
SR CR	Sektorová rada pro pohostinství, gastronomii a cestovní ruch
SRN	Spolková republika Německo
SŠ	střední škola
SVECR	Společnost vědeckých expertů v ČR
SVTA	Svaz venkovské turistiky a agroturistiky

MAS	místní akční skupina
MD	ministerstvo dopravy
MF	ministerstvo financí
MHD	městská hromadná doprava
MICE	Meetings, Incentives, Conventions, Events
mil.	milion
MIS	Marketingový informační systém
MK	ministerstvo kultury
mld.	miliarda
MMR	ministerstvo pro místní rozvoj
MO	mezinárodní organizace
MPO	ministerstvo průmyslu a obchodu
MPR	městská památková rezervace
MPSC	Mezinárodní pracovní skupina k Číně
MPSV	ministerstvo práce a sociálních věcí
MPZ	městský památková zóna
MSP	malé a střední podniky
MŠMT	ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
MZD	ministerstvo zdravotnictví
MZe	ministerstvo zemědělství
MZV	ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	ministerstvo životního prostředí

ŠVP	školní vzdělávací program
TAC	Poradní výbor pro cestovní ruch
TAČR	Technologická agentura ČR
TaTCI	Travel & Tourism Competitiveness Index
TIC	Turistické informační centrum
tis.	tisíce
TSA	satelitní účet cestovního ruchu
TV	televize
uv	usnesení vlády
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu
ÚP	Úřad práce
USA	Spojené státy americké
USP	unique Selling Proposition / unikátní vlastnost produktu
ÚÚR	Ústav územního rozvoje
VOŠ	vyšší odborná škola
VP	využití pokojů
VRT	vysokorychlostní tratě
VŠ	vysoká škola
WEF	World economic forum
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZZ	zahraniční zastoupení